

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chęmiński, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 489 Wydanie P

Poznań, czwartek dnia 24 października 1935

Rok 30

Poznań, 23 października.

W poszukiwaniu wyjścia?

Dopiero w ostatnich dniach października zostanie ustalona w Genewie data wejścia w życie poważnej sankcji międzynarodowej: zakazu przywozu i wywozu towarów w stosunkach handlowych z Włochami. Tymczasem jednak przeszło 20 państw, należących do Ligi Narodów, przystąpiło już do stosowania pierwszych sankcji, oznaczonych w rezolucjach genewskich numerami: 1 i 2. Obejmują one zakaz 1) dostarczania broni i amunicji dla Włoch, oraz 2) pozbawienie Włoch dopływu międzynarodowego kredytu.

Pod osłoną ostatnich dni zwłoki żywo pracują kancelarie dyplomatyczne Paryża, Londynu i Rzymu. Poza salą zgromadzeń w Genewie szuka się dróg wyjścia z zaognionej sytuacji na Morzu Śródziemnym i w Afryce.

Laval działa w dalszym ciągu w charakterze pośrednika. Wydarzenia najnowsze pokazują, że zarówno Londyn, jak i Rzymowi, a więc stronom zainteresowanym bezpośrednio, ewentualne dalsze zaostrezenie położenia na Morzu Śródziemnym bynajmniej nie idzie na rękę. Przy pomocy paryskiego pośrednika szuka się więc formułki, która pozwoliłaby na honorowe wyjście z zamieszania śródziemnomorskiego bez uszczuplenia prestiżu obu stron.

Nowa, okoliczność stanowi wreszcie to, że sugestje francusko-angielskie w Rzymie, aby skłonić Mussoliniego do zaprzestania działań wojennych w Abisynji, po raz pierwszy — zdaniem informatorów francuskich — trafiły na jak gdyby przychylny grunt. Zmiana ta dokonuje się pod wpływem doświadczeń minionych tygodni. Mussolini nie przewidywał przedewszystkiem bowiem tak energicznej kontrakcji W. Brytanji, a po wtóre włoski sztab generalny, po czytując wyprawę do Abisynji za ekspedycję kolonialną, nie docenił w całej pełni trudności, wylaniających się przy podboju kraju o specyficznych warunkach terenowych i klimatycznych. Zbyt dużo zaufania pokładano w technicznej doskonałości wyposażenia korpusu włoskiego i jego przynajmniej przewagę nad słabo uzbrojonymi Abisyńczykami. Wartość bojowa kolorowego przeciwnika Włoch okazuje się poważną i wzrasta z każdym dniem w miarę dopływu najnowszego zagranicznego sprzętu wojennego i amunicji. Kampania kolonialna w Afryce, zakrojona w planach włoskich na kilka miesięcy, grozi przeobrażeniem się w długotrwałą wojnę. Organizm finansowo-gospodarczy Włoch może temu wysiłkowi nie poddać.

Odprężona ostatnio atmosfera, włosko-angielska, do czego przyczynia się gotowość Włochów do wycofania dwóch dywizyj włoskich z Libji z pogranicza egipskiego, równoważona po stronie angielskiej skłonnością od-

Wielkie debaty polityczne w Anglii

Expose min. spraw zagranicznych wywarło duże wrażenie — Dyskusja w izbie gmin — Obrady izby lordów

Londyn. (PAT.) Mowę min. Hoare przyjęto w izbie z oznakami wielkiego entuzjazmu. Oceniali ją w kuluarach politycy i dyplomaci jako niezwykle zręczne i umiejętne przedstawienie stanowiska brytyjskiego. Mowa była w wysokim tonie pojednawczą, a bezpośrednie zwrócenie się pod adresem Mussoliniego, aby skorzystał z 10 dni zwłoki w zastosowaniu sankcji dla dokonania skutecznego wysiłku pokojowego — było bardzo efektowne.

Ale równocześnie przemówienie to stanowi tak mocne wypowiedzenie się W. Brytanji po stronie Ligi Narodów, że trudno teraz wyobrazić sobie jakąkolwiek akcję sprzeczną z postanowieniami paktu. Min. Hoare wykazywał, że stanowisko W. Brytanji nie uległo żadnej zmianie i że w razie potrzeby gotowa jest ponieść wszystkie konsekwencje, wypływające z jej wierności dla paktu.

Mowa była też bardzo zręczna o ile chodzi o wewnętrzno-polityczną rozgrywkę wyborczą. Nie dała ona bowiem przeciwnikom do ręki żadnych argumentów.

Londyn. (Tel. wł.) Przywódca opozycji w izbie gmin Atlin gwałtownie zaatakował rząd, twierdząc, że swem niezdecydowaniem komplikuje sytuację w sporze włosko-abisyjskim. Domagał się stanowczego zastosowania sankcji, wycofania się z Egiptu i oddania Sudanu pod protektorat Genewy. Oświadczył się stanowczo przeciw rządowi.

Dalsi mówcy — Beaumont (kons.), Fields (lib-nar.) oraz Vivian Adams (kons.) — żądali obostrzenia sankcji. Szczególnie Adams proponował, aby zamknąć Włochom wszelkie drogi morskie oraz dostęp do portów. O'Neill (kons.) postawił wniosek o opublikowanie tekstu odpowiedzi francuskiej. Po przemówieniu Nathana (part. pr.), który zarzucił byłemu ministrowi Simonowi, że to on ponosi winę za obecne trudności, jakie wylonily się dla Anglii w polityce zagranicznej oraz po krótkich przemówieniach paru innych posłów odroczono obrady do środy.

Dyskusja nad polityką zagraniczną wbrew pierwotnym rachubom ukończona zostanie już dziś wieczorem. W czwartek odbędzie się debata nad wnioskiem o votum nieufności dla rządu.

wołania kilku krążowników Home Fleet z Morza Śródziemnego, sprzyja podjęciu rozmów o pokojowym rozpatrzeniu włoskich pretensyj kolonialnych. Nie jest wykluczone w tej atmosferze kompromisowe ułożenie konfliktu Włoch z Abisynją. Sugeruje się już nawet warunki ewentualnego kompromisu.

Przerwanie włoskich działań wojennych w Abisynji miałyby nastąpić pod warunkiem przyłączenia zdobytej przez Włochów prowincji Tigré do kolonii włoskich i powierzenia Włochom mandatu nad terytoriami abisyjskimi, które drogą podbojów zostały przyłączone na przełomie dziewiętnastego i dwudziestego stulecia do państwa Menelika II. Są to Danakil, bogaty obszar Hararu, emiratu samodzielnego przed zdobyciem przez Menelika II, oraz pustylny Ogađen. Reszta Abisynji

Labour Party za wszelką cenę dąży, aby odbyło się jeszcze jedno posiedzenie, na którym mogłaby poruszyć kwestię bezrobocia i świadczeń społecznych.

Pewne wrażenie wywołała w kuluarach wiadomość, że rząd zamierza podwyższyć świadczenia zapomogowe dla dzieci bezrobotnych. Podwyżka ta stanowiłaby dodatkowe obciążenie budżetu o zgórę 1 i ćwierć miliona funtów szterlingów. Ma to być manewr polityczny, aby obóz rządowy mógł w nadchodzących wyborach wytrącić z rąk opozycji poważny argument agitacyjny.

Londyn. (Tel. wł.) Równocześnie z posiedzeniem izby gmin rozpoczęły się obrady w izbie lordów, przyczem

programowe przemówienie wygłosił lord Londonderry, poruszając te same tematy co min. Hoare'a. Mówca podkreślił z naciskiem, że Anglia nie ma zamiaru i nie będzie się mieszała do stosunków politycznych oraz pociągnąć innych państw.

W dyskusji większa część wypowiedziała się za ostrożną polityką w stosunku do Rzymu, a niektórzy nawet zaatakowali rząd za jego bezprzykładne i bezwzględne stanowisko wobec „włoskich przyjaciół”. Ostrej krytyce poddał działalność gabinetu mówca opozycji, świeżo wybrany członek izby lordów Snoll.

Dalsze obrady odroczono do środy.

Laval o budżecie Francji

Paryż. (Tel. wł.) W komisji finansowej izby premier Laval złożył dłuższe oświadczenie programowe co do zamierzeń finansowych w związku z nowym preliminarzem budżetowym i domagał się aby komisja przystąpiła natychmiast do dyskusji. Mimo poparcia jego wniosku przez przewodniczącego Malvy'ego komisja wypowiedziała 19 głosami przeciw 9 za rozpoczęciem dyskusji

dopiero we wtorek przyszłego tygodnia. W swoim przemówieniu Laval podkreślił, że rząd nie pójdzie na żadne ustępstwa i bezwzględnie domagać się będzie przyznania kredytów na rzecz obrony krajowej. Premier zaznaczył, że głosowanie nad dekretem w parlamencie będzie mogło się odbyć w ostatnich dniach grudnia.

Wyniki wyborów w Danii

Berlin. (Tel. wł.) Wybory do sejmiku duńskiego (Folketing) przeszły w całym kraju spokojnie. Dzięki pięknej pogodzie udział głosujących był bardzo liczny.

Przesunięcie na lewo, obserwowane przy wyborach w Szwecji i Norwegii zaznaczyło się również i w Danii. Największy sukces odnieśli socjaliści, a demokraci utrzymali swój stan posiadania. Partie rządowe dysponują obecnie 82 mandatami (poprzednio 76), opozycja ma razem 66 mandatów (poprzednio 72). Największe straty poniosła lewica chłopska.

W rezultacie wyborów socjaliści uzyskali 759 069 głosów i 68 mandatów (poprzednio mieli 660 839 i 62 manda-

ty). Lewica chłopska dostała 293 358 głosów i 28 mandatów (381 862 i 38 mandatów). Konserwatyści zdobyli 293 358 głosów i 26 mandatów (298 531 i 27 mandatów). Demokraci mieli 151 527 głosów i 14 mandatów (145 221 i 14 mandatów). Wolna partia ludowa osiągnęła 52 736 głosów i 5 mandatów. Jest to nowe ugrupowanie, które nie występowało przy poprzednich wyborach. Komuniści dostali 27 140 głosów i 2 mandaty (17 179 i 2 mandaty). Duńscy narodowi socjaliści mieli 16 217 głosów i nie uzyskali mandatu (poprzednio 757 głosów, lecz wówczas występowali tylko w północnym Szlezwicku). Partia Szlezwicku zdobyła jeden mandat i partia obrony prawa 4 mandaty.

miałaby podlegać Lidze Narodów w charakterze terytorium mandatowego, lecz z wybitnym uwzględnieniem wpływów włoskich.

W otoczeniu Baldwina rozważa się urządzenie powszechnego głosowania w Tigré, zajętej przez Włochów, pod osłoną międzynarodowej policji na wzór Saary. Przez taki plebiscyt uratowanoby prestiż silnie zaangażowanej Ligi Narodów, która w tym wypadku wystąpiłaby jako strażniczka prawa samostanowienia ludności. Włosi mniemają, że plebiscyt dawałby im duże szanse powodzenia, gdyż tysiące niewolników, wyzwolonych po przybyciu wojsk włoskich, opowiedziałyby się zapewne na rzecz panowania Italji.

Sfera wpływów angielskich w Abisynji zostałaby zapewne zapewniona przez ustępstwa w okolicach jeziora Tana i na pograniczu Kenji, Ugandy

i Sudanu.

Planuje się to bez strony najbardziej miarodajnej, mianowicie samych Abisyńczyków. Negus zaś, jak wiadomo, stoi na stanowisku całkowitej niepodległości i nienaruszalności terytorium swego cesarstwa. Łatwiej mu jej będzie teraz bronić, niż przed kilku tygodniami, dzięki ogromnym europejskim i japońskim dostawom broni i amunicji.

Sugestje pokojowego załatwienia wydarzeń afrykańskich mogą w każdej chwili ulec przeobrażeniu. Za pokojem i przeciwko pokojowi działa wiele sił, będących poza widownią, nieznanymi szerokiemu ogółowi. Nafta, bawelna, woda jeziora Tana i Niebieskiego Nilu są temi skarbami, o które toczyć się będzie zacięty targ. Kwestja tylko, kto ostatecznie zapłaci rachunek?

Zadowolenie z mowy Hoare'a

Prasa brytyjska nie skąpi słów uznania — życzliwe przyjęcie we Francji — Również włoskie pisma są zadowolone

Londyn. (Tel. wł.). Prasa konserwatywna jest bardzo zadowolona z wczorajszego przemówienia min. Hoare.

„Morning Post” specjalnie pochwała oświadczenie w sprawie sankcji militarnych, chociaż nie oczekuje, aby to oświadczenie miało poskromić wojenną historię angielskich pacyfistów.

„Daily Telegraph” z naciśkiem wysuwa apel mówcy skierowany do Mussoliniego, chociaż stwierdza, że apel ten w chwili obecnej ma bardzo małe szanse powodzenia, ponieważ dotychczas Włosi nie odnieśli jeszcze żadnego decydującego zwycięstwa.

W bardzo długim artykule wstępnym „Times” omawia poszczególne części mowy, zatrzymując się głównie na dwóch momentach, t. j. na przeciw-angielskich atakach prasy oraz na stanowisku dominjów. Pociągającym faktem jest to, że w pórurzędowej prasie włoskiej widać pewne opanowanie. Poważniej przedstawia się oddziaływanie niektórych dzienników francuskich, które w atakach na Anglię poszły dalej niż Włosi. Wrażenie, wywołane przez te dzienniki, nie da się tak łatwo wymagać ze świadomości angielskiej opinii publicznej i niewątpliwie jeszcze nieraz sprawić będzie trudności przy następnych rozprawach angielsko-francuskich. Sir Hoare ponownie podkreślił gotowość rządu brytyjskiego, uznania po przywróceniu pokojowej atmosfery, słusznych żądań włoskich do rozszerzenia się i zabezpieczenia swych potrzeb gospodarczych. Warunki umożliwiające Anglii wywiązanie się z tego przyrzeczenia może stworzyć tylko Mussolini.

„Daily Mail” i „Daily Express”, odnoszące się wrogo do Ligi Narodów, są zadowolone z oświadczenia Hoare w sprawie sankcji wojskowych i samodzielnej akcji Anglii, wypowiadają się jednak zdecydowanie przeciw sankcjom „Daily Mail” — dlatego, że są one niebezpiecznym eksperymentem „Daily Express”, — ponieważ uważa je za bezcelowe z powodu negatywnego stanowiska kilku członków Ligi.

Socjalistyczna „Daily Herald” mówi o potwierdzeniu podejrzenia, że inicjatywa rządu w sprawie sporu włosko-abisyńskiego nagle osłabła. Obrona dotychczasowej działalności była bardzo słaba, a o polityce rządowej w przyszłości minister nie dał żadnych zadowalających wyjaśnień. Anglia powinna była wcześniej zapowiedzieć energiczne sankcje i nie czekać z tą zapowiedzią do września. Hoare oświadczył, że inne państwa zazdroszczą Wielkiej Brytanii. Jeżeli tak się dzieje rzeczywiście, jest to niebezpieczna polityka rezerwowania rynków kolonialnych dla towarów brytyjskich i traktowania całego imperium jako rezerwu. Jeżeli Hoare wierzy w akcję zespoloną innych państw, winien oświadczyć się za rozbrojeniem, a nie zapowiadać dalszych zbrojeń.

Dziennik dochodzi do wniosku, że czasy inicjatywy brytyjskiej w sporze abisyńskim minęły.

Paryż (Tel. wł.). Prasa paryska podając w obszernych streszczeniach expose min. Hoare jest naogół zadowolona z tej mowy.

„Petit Journal” pisze, że dla

Francji jest najważniejsze stwierdzenie angielskiego ministra spraw zagranicznych, iż Paryż i Londyn jednakowo interpretują artykuł wzajemnej pomocy statutu Ligi Narodów.

„Figaro” z uznaniem podkreśla fakt, że Hoare omijał każde słowo, które mogłoby dotknąć Włochy. Najważniejszym punktem przemówienia jest stwierdzenie, że Anglia brać będzie udział tylko w zbiorowej akcji i nie zastosuje sankcji indywidualnych. Anglia traktowała od końca wojny swiątowej Francję i Niemcy jako niegrzecznych chłopców, którzy nie pozwalają jej żyć w spokoju. Anglia swoją obecność w Europie opiera na działalności w Lidze Narodów, przygotowując opinię społeczną metodycznie w tym kierunku. Właśnie w chwili, gdy angielska opinia publiczna akceptowała tę politykę wybuch spór włosko-abisyński. Gdyby Mussolini był poinformowany o nastawieniu psychicznym narodu angielskiego, byłby niewątpliwie inaczej postąpił.

„Le Jour” twierdzi, że przyznanie się Anglii do akcji zbiorowej jest zdaje się szczere, przychodzi jednak nieco późno.

„Quotidien” zapytuje czy Liga Narodów wyjdzie cało z niebezpiecznej sytuacji, w którą wciągnął ją Laval, pomagając Mussoliniemu. Jeżeli pomost Ligi Narodów pomiędzy Anglią i Europą się zawali, współpraca Anglii z Europą będzie bardzo trudna. Pakt Francji z Sowietami uważa dziennik jako dodatkowe niebezpieczeństwo.

„L'Ordre” oświadcza, że Anglia przez wyciągnięcie dłoni wykazała du-

żo dobrej woli wobec czego przypuszczać należy, że Mussolini zrobi to samo. Wówczas nie trzeba będzie wątpić w uregulowanie sprawy takiej, które nie pozostawi niezadowolonych ani w Anglii ani też we Włoszech.

Rzym. (Tel. wł.). Prasa Włoch przynosi przemówienie sir Hoare w obszernym streszczeniu, nie zajmując jednak jeszcze stanowiska. Z nagłówków oraz miejsc umieszczenia tej mowy wynika, że odnosi się do niej przychylnie.

Londyński korespondent „Messagero” twierdzi, że uczucie uspokojenia, które opanowało ostatnio Europę, po wczorajszym przemówieniu angielskiego ministra spraw zagranicznych jeszcze wzrosło. Chociaż sir Samuel Hoare nie mógł powiedzieć nic nowego, odparł jednak energicznie krytykę fanatycznych zwolenników i nieprzyjaciół Ligi Narodów, podkreślając specjalnie trzy punkty zasadniczego znaczenia:

1. Niedyskutowanie w Genewie ani też poza nią sankcji militarnych.

2. Akcja militarna jest niemożliwa, ponieważ nie uzyska ona poparcia wystarczającej ilości członków Ligi Narodów.

3. W czasie obecnej przerwy w stosowaniu sankcji Ligi Narodów ma być podjęta próba rozwiązania sporu, zwłaszcza, że Włochy są przecież jeszcze członkiem Ligi.

„Popolo di Roma” twierdzi, że mowa Hoare'a przeznaczona była na użytk wewnętrzny i podkreśla jej optymizm. Mowa jest dla Włochów ani wroga ani też przyjazna.

„Pakt czterech” znów na widowni?

Berlin. (Tel. wł.). Duże wrażenie wywołały artykuły „Times” i „Morning Post”, które omawiając ustąpienie Niemiec z Ligi, wypowiadają się za słuszością stanowiska Rzeszy i polityki zagranicznej Hitlera.

Głosy prasy angielskiej, omawiające stosunek Niemiec do Ligi Narodów, prasa berlińska przytacza na naczelnym miejscu. Również cytują obszernie wywody Austena Chamberlaina.

Loty do Australii

Bukareszt. (PAT). Maj. Karpiński odleciał dziś rano o godz. 9 według czasu wschodnio-europejskiego do Stambułu.

Warunki atmosferyczne były bardzo sprzyjające. O ile się utrzymają nadal, mjr. Karpiński będzie leciał bez zatrzymania dalej do Azji mniejszej.

Londyn. (PAT). Australijski lotnik Kingsford Smith dziś o godz. 7 rano wystartował z lotniska w Croydon do Melbourne z zamiarem pobicia włoskiego rekordu lotu Londyn-Melbourne.

Kingsford Smith odbył tę podróż w ciągu 7 dni, 4 godzin 47 minut.

Rekord lotu Anglia-Australja został osiągnięty przez Cambella i Blocka, którzy przelecieli tę przestrzeń w 7 dni 4 godz. i 37 minut.

Krwawe rozruchy

Londyn. (Tel. wł.). Nadeszły tu wiadomości o krwawych rozruchach bezrobotnych w Kingstown, stolicy wyspy St. Vincent (jedna z Wysp na Wietrze z grupy M. Antylów — od Martyniki włącznie na pldn. w Indjach zach. — red.).

Rozruchy przybrały tak groźny charakter, że policja i wojsko użyć musiało broni palnej. Mimo to tłum bezrobotnych nie chciał ustąpić i dopiero dzięki posiłkom ochotniczej milicji krajowców zdołano opanować sytuację.

Pod wieczór rozruchy wzmożyły się. Według wiadomości otrzymanych w min. kolonij policja znów interwenjowała wraz z milicją przyczem podczas strzelaniny zabito dwóch przewodców bezrobotnych, a 22 jest rannych. Zpośród policjantów ranny jest komendant i sześciu posterunkowych oraz jeden dozorca więzienny.

Szkody materialne wyrządzone przez bezrobotnych, którzy usiłowali demolować urządzenia w mieście i

na, zamieszczone w francuskiej „Marianne”, w których angielski mąż stanu wypowiada się za pojednaniem z Niemcami i za utworzeniem serdecznego sojuszu pomiędzy Francją, Anglią oraz Rzeszą.

Chamberlain występuje nawet z inicjatywą rokowań między Francją, Anglią, Niemcami i Włochami, czyli innymi słowy „pakt czterech” odżywa nanowo.

gmachy są olbrzymie.

O północy do Kingstown przybył statek wojenny „Challenger”. W międzyczasie jednak zdołano przywrócić spokój. Władze kolonialne są — jak głosi komunikat urzędowy — tymczasem panami sytuacji.

Majątek dla Mackensena

Berlin. (PAT.) Z polecenia kancлера premier Goering przekazał marszałkowi Mackenseniowi na własność majątek ziemski Brüssow w Brandenburgii. W tej uroczystości oprócz rodziny marsz. Mackensena wzięli udział ministrowie Darve, von Neurath i hr. Schwerin von Krosigk.

Bezrobocie górników w Rzeszy

Berlin. (PAT.) Jak donosi prasa niemiecka, odpowiedzialne czynniki w zagłębiu górniczym zachodnio-niemieckim są zmuszone do zastosowania nadzwyczajnych środków, celem zwalczania bezrobocia w górnictwie węglowym.

Z powodu niekorzystnych warunków pracy w kopalniach Niemiec zachodnich musiano ograniczyć koszty produkcji. Załogi zmniejszono, a mimo to istnieje kontyngent robotników, którzy nie mogą liczyć w przyszłości na utrzymanie zajęcia.

Obecnie szkoli się i odpowiednio przygotowuje ich do zajęcia miejsca w innych zawodach.

Wyjazd konsula Doleżala

Konsul czeskosłowacki dr. Jaromir Doleżal opuszcza dziś Poznań.

Konsul Doleżal objął w Poznaniu urządowanie po konsulu Matouszku 1 września 1931 r. Poprzednio był konsulem czeskosłowackim w Splicie, w Jugosławii. Za jego urzędowania konsulat czeskosłowacki przeniesiony zo-

stał z pl. Sapieżyńskiego na ul. Słowackiego 59, do dawniejszej własności konsula hon. Jugosławii dyr. Scheffsa.

Konsul Doleżal jest autorem życiorysu prezydenta Masaryka, a pracę jego, omawiającą rolę Masaryka w odrodzeniu Jugosławii (proces Friedjunga i t. d.) drukował „Przegląd Współczesny”. Konsul Doleżal jest honorowym członkiem Towarzystwa polsko-czeskosłowackiego, w którym wygłosił szereg wykładów.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski w Warszawie notował kurs dolara 5.27 — 5.28 zł. w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.34 — 5.34½ zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 23. 10 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była słaba.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poz. konwers. 66—65½.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. handlowano 4¼% dol. listy zast. po 37,50 — 37,00% w zaoferowaniu, zaś 4¼% listy zast. złote w złocie obracano po 41.—; poza tem ofiarowano 4¼% złotowe listy zast. po 38,50 w końcu poszukiwano — bez odawców — 4% listy zast. konwert. po 36,30%.

Z akcji bankowych poszukiwano Bank Polski po 91¼.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu

Kurs w procentach nominalu

wzrost w złotych za sztukę.

Papierów procentowych

5% państw. poz. konwers. 66,00—65,50 P.

4¼% dol. listy zastawne serii K z r. 1933 Pozn. Ziemstwa Kredyt. 37,50—37.— O.

4¼% listy zast. złote w złocie przest. mpolwane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4¼% dol. listy zast. w złocie = 8,90 za 1 dol. 41.— +.

4¼% złotowe listy zastaw. s. K z r. 1933 Pozn. Ziemstwa Kredyt. 38,50 O.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 91,75 P.

Tendencja słaba.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 23. 10 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy partye! Poznań, ładunki wagonowo. dostawa bieżąca za 100 kg.:

STANDARTY:

1) żyto 715 z/l.
2) pszenica 756 z/l.
3) owies 420 z/l.

Ceny transakcyjne:

Zyto 90 tonn par. Poznań . . . 13,30
Zyto 45 tonn par. Poznań . . . 13,40
Owies 48 tonn par. Poznań . . . 16,25

Ceny orientacyjne:

Zyto (Uposob. spokojne) . . . 13,00—13,25
Pszenica (Uposob. spokojne) . . . 18,00—18,25
Jęczmień browarowy . . . 15,25—16,25

Uposobienie słabe.

Jęczmień 700—725 g/l. . . 14,00—14,50
Jęczmień 670—690 g/l. . . 13,50—13,75

Uposobienie słabe.

Owies (Uposob. spokojne) . . . 15,50—16,00

Maka

żytnia wyciąg 0-30% wł. w. . . 21,25—22,00
żytnia gat. I 0-45% wł. w. . . 20,50—21,25
żytnia gat. I 0-55% wł. w. . . 19,50—20,50
żytnia gat. II 45-55% wł. w. . . 16,25—17,25

Uposobienie spokojne.

pszenka gat. IA 0-20% wł. w. . . 31,50—33,25
pszenka gat. IB 0-45% wł. w. . . 30,75—31,25
pszenka gat. IC 0-55% wł. w. . . 29,75—30,25
pszenka gat. ID 0-60% wł. w. . . 28,75—29,25
pszenka gat. IE 0-65% wł. w. . . 27,75—28,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w. . . 27,25—27,75
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w. . . 26,75—27,25
pszen. gat. IID 45-65% wł. w. . . 24,50—25,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w. . . 22,50—23,00
pszen. gat. IIG 60-65% wł. w. . . 21,00—21,50

Uposobienie spokojne.

Otreby żytnie stand. . . 9,25—9,75
Otreby pszen. grube stand. . . 10,00—10,50
Otreby pszenne średnie st. . . 9,25—9,75
Otreby jęczmiennie . . . 9,75—11,00
Rzepak zimowy . . . 41,00—42,00
Rzepak zimowy . . . 39,00—40,00
Rzepak zimowy . . . 38,00—40,00
Siemię lniane . . . 35,00—37,00
Gorzyczka . . . 26,00—32,00
Groch Viktorja . . . 21,00—23,00
Groch Folgera . . . 55,00—57,00
Mak niebieski . . . 75,00—95,00
Koniczyna biała . . . 3,00—3,75
Ziemniaki jadalne . . . 20,12
Ziemniaki fabr. za kilo % . . . 17,75—18,00
Makuch lnian w taflach . . . 13,50—13,75
Makuch rzepakowy w tafl. . . 19,50—20,00
Makuch słon. w tafl. 42/43% . . . 19,50—20,50
Śrut Soja . . . 1,50—1,70
Słoma, pszenka luzem . . . 2,10—2,30
„ pszenka prasowana . . . 1,75—2,00
„ żytnia luzem . . . 2,25—2,50
„ żytnia prasowana . . . 2,50—2,75
„ owsiana luzem . . . 3,00—3,25
„ owsiana prasowana . . . 1,00—1,50
„ jęczmienna luzem . . . 1,90—2,10
„ jęczmienna prasow. . . 6,50—7,00
Siano zwykłe luzem . . . 7,00—7,50
„ zwykłe prasowane . . . 7,50—8,00
„ nadnoteckie luzem . . . 8,00—8,50
„ nadnoteckie pras. . . 8,00—8,50

Ogólne uposobienie spokojne.

Ogólny obrót 3764,7 tonn, w tem żyta 1262 tonn, pszenicy 690 tonn, jęczmienia 177 tonn, owsa 220 tonn.

Uwaga! Owies jednolity o wyższej wadze gatunkowej ponad notowania.

Wiadomości

W Belfaście zmarł lord Carson, czynny jako angielski bohater narodowy. Zmarły był podczas wojny ministrem bez teki.

Moskiewska „Prawda” donosi, że ukraiński komisarz ludowy spraw wewnętrznych (dawnie GPU) wykrył w Charkowie organizację kontrrewolucyjną, w której skład wchodził białogwardziści i trockiści. Aresztowano 20 osób, podejrzanych o organizowanie sabotażu w warsztatach kolejowych.

W Beyreuth skazano na 9 miesięcy więzienia b. pilota narodowe - socjalistyczne go Schmitta, oskarżonego o lekkomyślne spowodowanie katastrofy samolotu, w czasie której 5 marca r. b. zginął bawarski minister Hans Schemm.

Prezydent Roosevelt, podczas silnego cyklonu, znajdował się na pokładzie jachtu „Houston” na morzu Karaibskim około Jamaiki. Sytuacja jachtu była chwilami bardzo niebezpieczna.

Z WIEI KOPOLSKI

— **Barcin.** W sali p. Skrzypczyka odbyło się miesięczne zebranie T. G. „Sokol”, na którym uchwalono obchodzić w dniu 10 listopada 75 rocznicę urodzin Paderewskiego.

— Obozująca w pobliskim lesie banda cyganów, wybrała się do Barcina na gościnne występy, cygankom udało się skraść p. Wierchoślawskiemu 16 metrów płótna. — P. Reitrowi w Dąbrowie Barcińskiej skradli złodzieje sieć rybacką wartości 300 zł.

W tych dniach wybuchł pożar w zabudowaniach p. Łuczki w Szczepanowie. Pastwą płomieni padła stodoła p. Łuczki oraz dom mieszkalny sąsiada p. Brzyckiego.

— Na zakończenie „Tygodnia P. C. K.” urządzono w sali p. Kletkego zebranie, na którym referat wygłosił dr. Kończal. Miejscowe koło organizuje w najbliższym czasie kurs sanitarny drużyn ratowniczych. (pb)

— **Bydgoszcz.** Zw. Pań Domu za zgodą dyrekcji gazowni organizuje w listopadzie kurs oszczędności gotowania na gazie dla służby domowej.

— Sokół I zawiadamia, że w piątek o godz. 20 w sali Resursy Kupieckiej odbędzie się zebranie z referatem na temat wojny włosko-abijskiej. Poza tem na zebraniu omówiona będzie akcja przygotowania do jubileuszu 50-lecia.

Przeprowadzone przez władze policyjne dochodzenia ustaliły tożsamość topielicy, którą parę dni temu wydobyto z Brdy w pobliżu mostu Bernardyńskiego. Jest to Józefa Wójcikowa, żona pracownika Taboru Miejskiego, zamieszkała przy ul. Toruńskiej 38. Przyczyna śmierci nieznana.

— Sąd skazał Piotra Kilmana, rolnika ze wsi Przyeki (pow. bydgoski), na karę 10 mies. więzienia za znęcanie się nad kilkuletnim bratankiem, oddanym mu przez rodziców na wychowanie. Kilman kilkakrotnie obil boleśnie dziecko i dopiero interwencja sąsiadów położyła kres znęcaniu się nad małoletnim.

— Polcja na żądanie prokuratora z Pabjanie aresztowała w Bydgoszczy pośrednika handlowego — Żyda Hermana Sera, który oszukał jedną z firm pabjanickich na sumę 46 500 zł. Żyd od dłuższego czasu był woźdźdźem na terenie Pomorza i Ziemi Nadnoteckiej i tutaj robił wcale nieźle interesy finansowe. Podobno ma on na sumieniu i inne sprawy w stosunku do firm miejscowych i pomorskich.

— Na ul. M. Focha samochód Józefa Wojtynowskiego najechał na malarza Antoniego Gusa (ul. Szczecińska 19). Gus odniósł dość ciężkie ogólne obrażenia. Tym samym samochodem odwieziono go do szpitala.

— **Gniezno.** Komisarjat Policji Państwowej z dniem 24. bm. przenosi się do lokalu przy ulicy Dąbrowskiej 13, telefon 209.

— Ignacemu Wasilewskiemu z Skierszewa skradziono przy ul. Witkowskiej pozostawiony w podwozu rower męski. Z mieszkanka Józefa Szymańskiego, ulica 3 Maja 8, skradziono 420 zł gotówki, 2 złote damskie zegarki, 1 złoty łańcuszek, 2 pary kołczyków, 2 złote spinki do krawatów łącznej wartości 1 020 złotych.

— Dnia 3 listopada o godz. 20 w sali prymasowskiej odbędzie się koncert pp. Jankego i Konatowskiej. Całkowity dochód z koncertu przeznaczony jest na rozbudowę kościoła św. Wawrzynia.

— Kwesta uliczna urządzona przez Franciszkańską Sekcję Miłosierdzia przy kościele OO. Franciszkanów przyniosła 300,15 zł.

— Autobus kursujący na linii Słupca — Witkowo — Gniezno wskutek peknienia osi tuż pod Gniezno wpadł na kupę przydrożnych kamieni. Pasażerowie wyszli bez szwanku. (bz)

— **Inowrocław.** Akademii misyjne w parafjach farniej i Matki Bożej cieszy się liczną frekwencją słuchaczy. W parafii farniej interesujący referat o podróży do Ziemi Świętej wygłosił p. dyr. Lewandowska, a w par. M. B. ks. Ziarnek.

— Głosem echem odbiła się przed kilku tygodniami katastrofa pociągu robotniczego pod Złotnikami Kujawskimi, w czasie której znalazło śmierć dwóch robotników, a 9 poniosło ciężkie rany. W związku z tem aresztowano zwrotniczego, a w ub. niedzielę także maszynistę kolejowego Jana Kubalę. Śledztwo trwa.

— Nieznani sprawcy włamali się do zabudowań majątności Jaksice i Jordanomo w powiecie inowrocławskim, zabierając większą ilość zboża, kilka par półsokórków wyjazdowych i szereg innych przedmiotów.

— Kampania buraczana w cukrowniach kujawskich już się rozpoczęła. Potrwa ona około dwóch miesięcy.

— W zastraszający sposób szerzy się na Kujawach wścieklizna psów. Jak już donosiliśmy, w kilku wioskach musiano wybić wszystkie zwierzęta. Ostatnio zaatakowany został przez wściekłego psa pewien oficer we wsi Murzyno, jadąc na polowanie motocyklem. Psa zastrzelono.

— Okazałego dzika, ważącego ponad 100 kg ubito w parku majątności Słaboszewko.

— W sądzie grodzkim w Inowrocławiu odbędzie się dnia 28 listopada r. b. przetarg publiczny na budowę i gospodarstwa rolnika Fr. Bussego w Słoboku (wartość 50 000 zł) i nieruchomości Wład. Foltynowicza w Gniezkowie, oszacowanych na sumę 30 tysięcy zł. (c)

— **Kościan.** Biblioteka T. C. L. czynna jest w poniedziałki, środy i piątki od godz. 17—18. Ostatnio ukazał się drukowany katalog książek biblioteki.

— Wieczornice misyjne urządziło w niedzielę Koło misyjne przy Kat. Stow. Mł., którą zaopiekowała p. Palewodzińska, Ks. mans. Echaust wygłosił referat o znaczeniu i zadaniu misji, a w drugiej części wieczornicy przedstawiono sztukę misyjną p. t. „Złota misjonarka”.

— Koncert urządził 23. bm. o godz. 20.30 w auli gimn. im. św. Stanisława Kostki koło przyjaźni gimnazjum. Udział w koncercie biorą pp. Ido, Irzabkówna, Ochla, dyr. Wojciechowski oraz miejscowe chóry Moniuszko i Arion.

— Dyplom nauk handlowych uzyskał na W. S. H. p. Teodor Hauser z Kościana.

— Uroczyste patrona sokolstwa Tadeusza Kościuszki odbyło się na uroczystym zebraniu. Przewodniczył wiceprez. p. Czesław Galecki, a referat wygłosił wiceprez. p. Piotr Kaliszewski.

— **Mogilno.** W związku z kradzieżą kaczek z zabudowań rolnika Alberta Plageny w Chalupsku, prowadzono dochodzenia przy pomocy psa policyjnego Krzyżaka pod przewodnictwem poster. służby śledczej Antoniego Rutza. Osadzony na śladzie pies, po 10 godzinach doprowadził do miejsca przestępstwa, a mianowicie do mieszkanka zawodowego złodzieja Wincentego Zawadzkiego. Podczas rewizji domowej u Zawadzkiego znaleziono część skradzionego łupu. Resztę drobiu żona

Konsekracja nowego dzwonu

J. E. ks. biskup Dymek w Lesznie

Leszno. (lh) We wtorek, 22 bm., o godz. 14.30 przyjechał do naszego miasta J. E. ks. biskup Dymek celem dokonania konsekracji nowego dzwo-

wybranych z całego obywatelstwa. J. Em. ks. biskup Dymek odczytał modlitwy związane z konsekracją, poczem dokonał poświęcenia, a następnie

Moment przed poświęceniem. Rodzice chrzestni trzymają za wstążki. Na lewo widać podstawę z dzwonem z Długich Starych.

nu pod wezw. Chrystusa-Króla, oraz udzielenia młodzieży sakramentu bierzmowania.

Na powitanie dostojnego gościa udekorowano domy, a w ul. Kościelnej zebrały się organizacje ze sztandarami. Po pięknym kazaniu udzielił ks. Biskup Sakramentu Bierzmowania, poczem o godz. 16.40 rozpoczęła się uroczystość konsekracji dzwonu przy licznych udziale rodziców chrzestnych,

namaszczenia, najpierw dużego dzwonu kościoła parafialnego w Lesznie z napisem „Duszpasterz Stefan Jankiewicz honor. kanonik Kap. Metropol.” „Anno d. 1935”, a następnie małego dzwonu parafii św. Marcina z Długich Starych. Oba dzwony, a zwłaszcza potężny dzwon naszej parafii, mają piękny dźwięk i pochodzą z leżarni dzwonów K. Schwabego z Białej. Dzwon waży 38 ctr. i kosztował blisko 7000 zł.

Zawadzkiego sprzedawał. Ujawniono też drugiego sprawcę kradzieży, Władysława Mitasa. Oba osadzono w areszcie. (kl)

— **Mosina.** W niedzielę, 20. bm. w południe w mieszkaniu Apolinarego Sławińskiego, ul. Kolejowa, powstało nieporozumienie na tle żywnościowym. Krewki Apolinary, będący w tym czasie przy topieniu ołowiu, bez namysłu oblał żonę i swe dziecko płynnym ołowiem, przyczem żonie popalił odzież, a dziecko zostało poparzone na czole.

— 21. bm. wiecz. wpadł znany morfinista do apteki p. Brzezińskiego i podczas ekspedycji ugryzł go w oko tak dotkliwie, że aptekarz zmuszony był natychmiast udać się do lekarza.

— Miejski stróż nocny Fr. Szczesny przychwycił bezpańskiego konia, pedzającego od strony Poznania. Nad ranem zgłosił się właściciel i konia odebrał. (ms)

— **Ostrów.** „Sokol” żeński urządził tu wielce udaną wieczornicę na salce „Grand Cafe”. Efektowne ćwiczenia wolne i wesołe monologi bardzo się podobały.

— Zmarła w 83 roku życia śp. Klementyna z Kwietniowskich Jankowska, matka znanego tu działacza katolickiego i komandora adw. Wacława Jankowskiego.

— Napadnięto w ul. Królowej Jadwigi kobietę p. Marcinkowską, idącą wieczorem około godz. 10 w towarzystwie córki. Napastnik wyrwał kobiecie torebkę rączną i ułotnił się. Najazut rano znaleziono torebkę z kluczkami, ale bez pieniędzy, przy ul. Konopnickiej.

— Parafii Akcja Katol. obradowała tu pod przewodn. ks. Andrzejewskiego — w zastępstwie prezesa. Ideowy referat o istocie święta Chrystusa Króla wygłosił p. Leon Sokołowski. Następnie omawiano szczegółowy program uroczystości Akcji Katolickiej w dniu Chrystusa Króla. O godz. 10.30 odbędzie się uroczyste nabożeństwo w kościele, a potem wielki manifestacyjny pochód. Po południu o 5-tej akademja. (os)

— **Srem.** Władze okr. K. S. M. meskiej w osobach ks. asystenta Kanińskiego i prezesa L. Mellerę wzywają oddziały 27 okręgów.

— Walne zebranie komisji zjednocz. tow. odbędzie się w dniu 29. bm. o godz. 20 na sali

posiedzeń w ratuszu.

— Zakup koni dla wojska na terenie kom. remontowej nr. 2 odbędzie się we wtorek, 26 listopada o godz. 9.30 na terenie targowiska. Kom. remont. będzie nabywała konie tylko z tego powiatu, w którym urzęduje, t. j. z powiatu śremskiego. (sn)

— Ruch budowlany w naszym mieście wzmożił się w bieżącym sezonie w porównaniu do innych lat. Miejski Urząd bud. wydał dotychczas 47 koncesyj na postawienie nowych nieruchomości.

— Wystawa robót włóczkowych otwarta będzie w niedzielę, 3 listopada w domu katolickim. Dochód przeznaczony się na zakup ciepłej odzieży dla miejscowych ubogich.

— P. Bogumiła Śmigiełska otrzymała dyplom i tytuł mistrza w zawodzie krawiectw damskim.

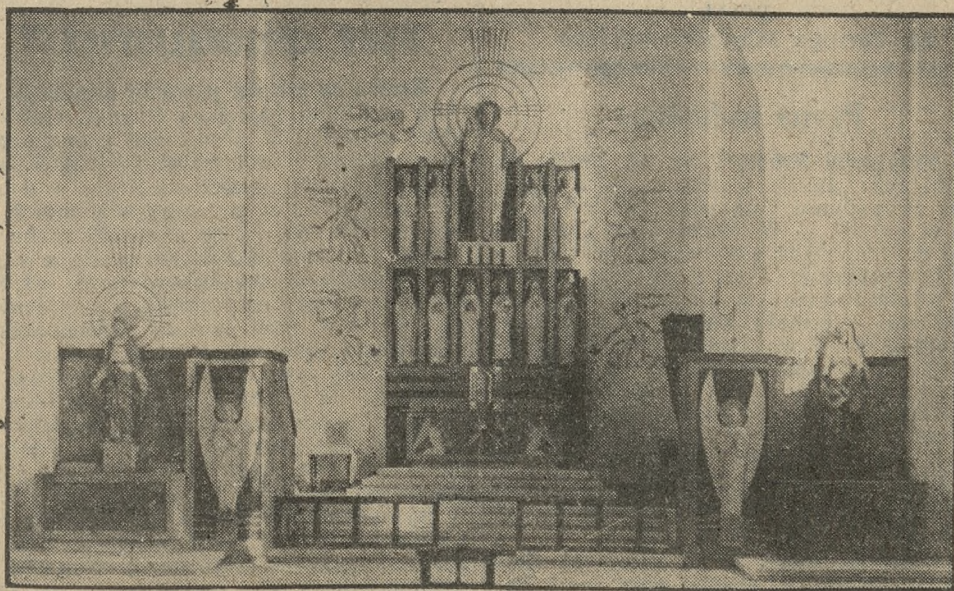
Z POMORZA

— **Gniew.** Do wracającego do domu rolnika M. Golińskiego z Tymawy oddał jakiś niezany osobnik dwa strzały, które ugodziły go w pierś. Ciężko rannego G. odwieziono do miejscowego szpitala, gdzie krótko potem zmarł. Zachodzi możliwość aktu zemsty. (gn)

— **Grudziądz.** W niedzielę, 20. bm. odbyło się na lotnisku poświęcenie 6 szybowców, ufundowanych przez rozmaite związki i organizacje grudziądzkie. Aktu poświęcenia w obecności przedstawicieli władz wojskowych, państwowych i komunalnych, tudzież duchowieństwa i społeczeństwa dokonał ks. biskup Okoniewski z Pelplina. Przed poświęceniem szybowców wygłosił ks. biskup dłuższe przemówienie n. t. „Dla czego Kościół błogosławi lotnictwu”.

— Trwające od kilku dni zawody lotnicze o mistrzostwo armii w akrobacji, strzelaniu i walce w powietrzu, zakończyły się 19. bm. W zawodach wzięły udział eskadry myśliwskie ze wszystkich pułków lotniczych w Polsce. Kierownikiem zawodów był komendant miejscowego lotniska pułk. Stachoń. Do komisji konkursowej m. inn. należał kpt. Bajani, zwycięzca ostatniego Challenge'u. (gn)

Nowy kościół w Kiszewie

Wielki ołtarz w kościele kiszewskim, którego konsekracja nastąpiła w dniu 20 bm. Projektował architekt Cybichowski, rzeźby wykonał p. Wawrzyniec Kaim, a polichromię p. Józef Ożmin, wszyscy z Poznania. (fot. Rubens)

Występować się bezwartościowych naśladownictw.

Tk 1 923

Jechał w daleki świat

Bydgoszcz. (f) Na dworcu Bydgoszcz-Wschód (Kapuścisko Małe) przy wskakiwaniu do wagonu padł na ziemię i doznał złamania ręki 10-letni Władysław Urbański, rodem z Błonia pod Warszawą. Chłopiec zamierzał dostać się „na gapę” koleją do Gdyni, a stamtąd wyruszyć na którymkolwiek ze statków w szeroki świat. Zdołał dotrzeć z pod Warszawy aż do Bydgoszczy i tu dopiero dosłownie powięła mu się noga.

— **Podgórze.** W Brzeźnie, pow. toruńskiego, 15-letni Wład. Klimkiewicz stał się mimowolnym zabójcą. Wyrostek bawiąc się karabinem, spowodował strzał, który ugodził w głowę jego brata, 21-letniego Edmunda K. Śmierć nastąpiła natychmiast. (gn)

— **Świecie.** Święto Chrystusa Króla odbędzie się tego roku po raz pierwszy z całą okazałością w Świeciu. Z ramienia parafii. Akcji Kat. odbędzie się w niedzielę, 27. bm. wielka manifestacja katolicka, zapoczątkowana pochodem wszelkich organizacji miasta i parafii do historycznej fary na nabożeństwo, poczem nastąpi procesja do pomnika Najśw. Serca Pana Jezusa.

— Państwowy Bank Rolny sprzedaje tego roku jeszcze samodzielne osady w maj. Ernestowo pod Świeciem.

— Apostolstwo Modlitwy, będące najliczniejszą stow. relig. parafii, odbyło swe nadzwyczajne walne zebranie, gdzie, przy bardzo licznych udziale członków, omawiano sprawy bieżące i organizacyjne.

— Przed wyborem nowego burmistrza znajduje się obecnie miasto Świecie, bo został już zamknięty konkurs zgłoszeń kandydatów i wkrótce odbędzie się wybór. (tts)

— **Tuchola.** Przeniesiony do Chojnic został dotychczasowy pow. komendant P. W. por. Grus. Na jego miejsce przybył por. Żebrowski z Chojnic.

— Manifestację przeciwko gwałtom czeskim urządziło obywatelstwo gminy Pruszczy, powiatu tucholskiego.

— Wykolejenie parowozu pociągu towarowego, jadącego z Chojnic do Łaskowic, miało miejsce na stacji Cekcyn. Wskutek przejechania sygnalu wjechał pociąg na wykołajnicę, samykając tor, i tutaj maszyna została lekko uszkodzona przez wywrócenie się. Wypadku w ludziach nie było.

— Nowa mleczarnia spółdzielcza założono w Lińsku, wiosce położonej w lasach. W najbliższym czasie nastąpi uruchomienie tejże.

— Srebrny jubileusz mistrzostwa obchodził mistrz piekarski p. Jan Latzke w Tucholi.

— Pożar wybuchł w Wielkiej Kłoni u roln. Spikera, gdzie zniszczył całe zabudowania gospodarcze, oszczędzając jedynie dom mieszkalny. Szkody obliczają na 6 000 zł.

— Kradzieże się mnożą, bo oto kiedy codo-piero okradziono w Cekcynie mistrza rzeźn. Łytkowskiego, a już w tej wiosce pojawili się złodzieje i włamali się do oberżysty Cybulskiego. W Tucholi rozbito okno wystawowe sklepu porcelany i sprzętów, skąd zrabowano szereg przedmiotów. (tts)

Składki i pokwitowania

Na Stowarzyszenie Pań św. Wincentego a Paulo, parafii Farniej. Dnia 18. 10. r. b. wypłaciśmy na ręce p. Dybizańskiej 30 zł.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi:

Dnia 22. bm. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Formarz Marjan Strzyżyński i krawc. Wład. Rutkiewiczówna; owdow. woźny uniwers. Stan. Buszka i kucharka Julianna Wróbel, rob. Józef Piotr i robotnica Gertruda Halex w Bukówcu; kup. Frydryk Wilhelm Koepp i Elżbieta Schiller w Daleszynie pow. Międzybóże; rob. Szczepan Józefowicz w Kurzejgórce Starej i służ. Agnieszka Wesolowska w Gryzynie; obuw. Wawrzyniec Kardacz i Stan. Nowakówna w Dąbrowie; rob. Józef Malecki i Pelagja Nowak, oboje w Fabjanowie; mech. Bolesł. Zieliński i rob. Cecylja Baksalarowiczówna; handl. Jan Jędrzejczak i eksp. Marja Paszkiewiczówna; lakiernik Marjan Nowicki i Helena Kamyszkówna; kolodziej Wincenty Kokot w Sulmierzicach, pow. krotoszyński i Stan. Nowakówna; kolejowy prac. biurowy Antoni Czekala i Zofja Mielecka.

Zgony:

Dnia 22 października 1935 r. zapisano następujące zgony: Pelagja Czesława z d. Lange wdowa, 74 lat; Kazimierz Biberstein z domu Ciesiołczanka, wdowa — biurowa, 36 lat; Zofja Grysczanka, 6 lat; Władysława Maciejewska z d. Schwentke, 47 lat; Henryk Burdajewicz, stolarz, 41 lat; Wacław Lisiecki, 1 mies. 15 dni; Michał Majchrzak, st. ustawiacz kolejowy, 43 lat; Stanisław Rakowski, 1 dzień i 6 godzin.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

Z ANGLII: ŻYCIE I KSIĄŻKI

Ciekawa wystawa — Prasa angielska w przebiegu dziejów — Pierwszy był tygodnik — Pierwszy dziennik w XVIII wieku — Szybki wzrost — Prowincja przoduje — „W poszukiwaniu miłości” — Brzydactwo gwiazdą kinową — Życie jak romans — Ten który odnalazł Livingstone’a — „Ostateczny zyciorys”

Niedawno odbył się w stolicy W. Brytanii doroczny zjazd dziennikarzy. Uświetnili go tym razem wystawa mająca dać obraz rozwoju prasy angielskiej od początków do chwili obecnej. Objęła ona druki, przechowywane w archiwum londyńskiego Klubu Prasy.

Niby prolog do przyszłej świetności, ale prolog bardzo skromny, widniała na pierwszym miejscu próbka prymitywnego druku, kartka z książką, wydanej w r. 1480 w Westminsterze przez angielskiego Gutenberga, Williama Caxtona.

Prasa periodyczna, zrodziła się na kontynencie. Z początkiem w. XVII przywożono do Anglii z Niemiec i z Holandji wydawane w dużych odstępach czasu „gazety”. Jedną z nich, i to należącą do najwcześniejszych, był „Mercurius Gallobelgicus”, ukazujący się we Frankfurcie — co sześć miesięcy. Wystawiony jego numer z r. 1606 przedstawia dla Anglików szczególne zainteresowanie, gdyż zawiera tłumaczenie, a raczej wolną parafrazę mowy Jakóba I, wygłoszonej w parlamencie na temat słynnego „spisku prochowego” (a więc przeciw katolikom).

W r. 1622 zaczęło już w samym Londynie wychodzić pismo periodyczne — co prawda oparte na owych obcych „gazetach”. Jest to tygodnik, określany zwykle od nazwiska właściciela i redaktora „Dyer's Weekly”. Ale autentyczny tytuł był dłuższy. Brzmiał on w przekładzie, jak następuje: „Ciąg dalszy naszych tygodniowych wiadomości z Turcji, Węgier, Śląska, Polski, Włoch, Austrii, Saksonji, Niderlandów i różnych innych krajów północnych i południowych Niemiec”. Główną treścią wystawionego numeru z r. 1623 są wieści z terenu wojny trzydziestoletniej.

Do rozwoju prasy angielskiej przyczynił się zatarg konstytucyjny między Karolem I a parlamentem i wojna domowa. Punkt ciężkości przeniósł się z wypadków zagranicznych na to, co działo się na samej wyspie i w Irlandji. Nie można już było poprzestawać na tłumaczeniach. Naturalnie wydawnictwa pełne są propagandy, głównie purytańsko-republikańskiej, ponieważ Londyn był w ręku przeciwników króla. Nie powinny więc nikogo wprowadzać w błąd tytuły, akcentujące bezstronność gazet. Z r. 1641 pochodzi „Dokładna relacja czyli summarjum — itd.”, z 1652 „Wierny wywiadowca, bezstronnie powiadamiający o najważniejszych czynach wojennych w Anglii, Szkocji i Irlandji” — mieści on opis bitwy morskiej pod Dongeness z Holendrami.

Pod koniec w. XVII pojawia się już pismo, wychodzące trzy razy na tydzień. Do roku 1679 istniał monopol rządowy, od tego czasu wychodzą już pisma, reprezentujące różne przekonania polityczne. Pierwsze lata XVIII w. oznaczają wielki postęp. Anglija ma już pierwszy dziennik. Ale więcej zainteresowania budzą periodyki, wstawione przez wielkich pisarzy tych czasów. Wystawa mieści numery słynnego „Spektatora”, gdzie drukowali swe szkice Addison i Steele, i Daily Post, z wychodzącym jako „feljeton” „Robinsonem Crusoe” Defoe.

W r. 1771 Anglija ma już 17 pism codziennych. Z następnego roku wystawiono pierwszy numer Morning Post (z datą 2 listopada) — jest to jedyny zachowany egzemplarz. Times datuje się od r. 1785, ale pierwotny tytuł brzmi „Codzienny Rejestr Uniwersalny”.

Z czasów Wiktorji mieściła wystawa cały szereg pierwszych numerów. Jej ważny dział stanowiły pisma prowincjonalne angielskie, szkockie i irlandzkie. Cały szereg tych organów zaczął wychodzić wcześniej od najstarszych z pism londyńskich, które dziś istnieją, — i dalej wychodzi pod temi samymi tytułami.

Satyrę na kino, wytwórnię i publiczność kinową pisali w Anglii w ostatnich czasach J. B. Prestley, Ivor Brown i inni. Ze względu na oryginalny pomysł warto zanotować jeszcze

jedną, napisaną przez Franciszkę Stuarta. Tytuł brzmi: „W poszukiwaniu miłości” („In Search of Love”).

Bohaterką jest Małgorzata Hubbard, blisko pięćdziesięcioletnia i bynajmniej nieurodziwa kobieta z prowincji. Zostaje gwiazdą filmową właśnie dlatego, że jest w średnim wieku, przysadkowata i uboga — widzowie wielbią w niej własną przeciętność, a „mateczka każdego”, jak ją nazywają, doznaje komiczno-fantastycznych przygód podczas nagrywania filmów przy połowie wielorybów, w Berlinie i w Rosji sowieckiej.

Z Mrs. Hubbard skonstruowana jest bajecznie piękna i mocno romantyczna gwiazda, Miss Wiek Dwudziesty. Postaci są karykaturalne — warto jeszcze wymienić milionera Sama Salmona, który finansuje film „W poszukiwaniu miłości” (imię i nazwisko mówią same za siebie — wszyscy mniej więcej magnaci filmowi są Żydami). Dużo w tym żarcie powieściowym werwy i efektów komicznych.

Słynne wyprawy Henryka Morton Stanley'a do Afryki przypadają na lata 1868-1889. Otóż w r. 1868 jedna trzecia tej części świata stanowiła na mapie białą plamę. Ze po dwudziestu latach zamiast niej widniały już posiadłości państw europejskich, było przedewszystkiem dziełem Stanley'a. Obecnie ukazała się jego „autoryzowana biografia” (H. M. Stanley, „The Authorized Life”, Londyn, Stanley Paul, 1935) przez Franka Hirda, dedykowana wdowie po podróżniku. Dorocie.

Czyta ją się, jak romans. Stanley, Walijszczyk z pochodzenia, urodził się w r. 1844 jako dziecko nieprawie i spędził około dziesięciu lat w domu przymusowej pracy, którym zarządzał sadysta, później uznany za obłąkanego. Piętnastoletni Stanley uciekł — i do końca życia pokazywał straszne blizny na ciele. Przybrał później nazwisko amerykańskiego filantropa, którego poznał w N. Orleanie (stąd w dawniejszych zyciorysach uchodził za Amerykanina). Był żeglarzem i żołnierzem, uczestniczył w 15 bitwach, był dwukrotnie rozbitkiem, póki nie zabrał się do dziennikarstwa.

Do Afryki wybrał się na poszukiwanie Livingstone'a, którego rzeczywiście odszukał. Ponieważ jednak Livingstone umarł w drodze powrotnej, nie wszyscy wierzyli relacji Stanley'a. Potwierdziła ją dopiero druga jego wyprawa, przedsięwzięta w r. 1874 z ramienia „Daily Telegraph”. Odkrył wówczas źródła i zbałał cały bieg rzeki Kongo. Umarł w r. 1904.

Mając dostęp do wszelkich papierów po podróżniku, Hird zużytkował jego zapiski narówni z drukowaną spuścizną i książka stanowi „definitywny” zyciorys Stanley'a.

Dr. W. Tarnawski

L w ó w.

Jutro:

JAK NASZE DZIECI UCZĄ SIĘ
GEOGRAFJI?

przez

dr. Jerzego Młodziejewskiego

Pisma nadesłane

„Przyjaciel Szkoły”. Nr. 16. Treść: St. Nowaczyk: „Radio w szkole”. — J. Szpunar: „Pogadanki i obchody okolicznościowe w klasie”. — W. Rodziewicz: „Jak należy opracowywać plan wychowawczy”. — St. Łaszczyńska: „Plan i organizacja pracy wychowawczej w klasie VII”. — St. Kamiński: „Tematy aktualizacji w nauczaniu historii w klasie V”. — J. Szelejewski: „Duch dziejów polskich a program nauki historii w szkole powszechnej”. — J. Menzel: „Odzyskanie Pomorza za Kazimierza Jagiellończyka”. — J. Milenkiewicz: „Dzieje chłopów”. — St. Nowaczyk: „Bibliografia historii Wielkopolski”. — Przegląd czasopism zagranicznych. — Adr. Red. Poznań, Wielka 18.

„Teatr Ludowy”. Nr. 7. Treść: M. Glowacki: „Pieśń „Na śródku pola”. — J. Zawieyski, J. Pluciński i H. Hahn: „IV wakacyjny kurs teatralny w Wojniczu”. — Pokłosie wydawnicze. — Adres Red. Warszawy, Nowogrodzka 21.

ŻYCIE KULTURALNE

ARCHITEKTURA I NARTY

Sezon narciarski za pasem. Nic naturalniejszego, że „Arkady” zajęły się jako piśmo artystyczne stosunkiem między narciarstwem, oraz turystyką górską w ogóle, a architekturą, bez której narciarze obyć się nie mogą, jako że potrzebują schronisk. Uczyniło to w n-ze 6-ym październikowym.

Ze stanowiska architektury pytanie brzmi: jak powinno wyglądać schronisko narciarskie w górach? Idzie o to, aby nie zepsuło piękna pejzażu, aby w niego weszło i z nim się jakby organicznie złączyło. U nas kwestja ta polegała się z t. z. stylem zakopiańskim, który Witkiewicz zresztą w najlepszej wierze usiłował zrobić kanonem estetycznym dla wszelkich budowli w górach a nawet poza niemi! Tymczasem kształt takiego budynku musi być rozwiązywany w każdym poszczególnym wypadku osobno, w zależności nie tylko od miejsca, na którym schronisko ma stanąć, ale od jego rozmiarów, od tego czy będzie ono używane tylko w zimie, czy także w lecie itd. itd.

Pp. St. i Z. Dziwulscy, którzy zastanawiają się nad tą sprawą w „Arkadach”,

do chodzą do wniosku, że architekt nie ma żadnej przyczyny do tego, aby zrzekać się swych estetycznych poglądów z chwilą, gdy z „dolu” wyjdzie „w góry”. Architektura „zakopiańska” jest budownictwem małych chałup i kościółków. W chwili gdy przeniesiemy ten „styl” na większe budowle, staje się on parodią góralszczyzny. Architektura współczesna, o formach, które autorzy określają jako „szczerą” (jest to zapewne równoznaczne z ich celowością) daje większe bogactwo form niż kiedykolwiek przedtem, a mniej jest narażona na niebezpieczeństwo szablonu, niż architektura dawna. „Stromy i łamany dach nie daje rękojmi przystosowania do gór chociaż góry są też strome i polamane. Gdyby to wystarczało, nie trudnoby było być architektem”.

Poruszona przez „Arkady” kwestja jest istotnie ważną. Zabrzędanie naszych gór idzie zastraszającym tempem. Jeżeli budowanie brzydkich schronisk byłoby w tym szeregu czemś jak metoda detaliczna, to kolejka na Kasprowy załatwia sprawę niejako hurtownie, zabrzędając odrazu całe polacie Tatr...

NAUKA

Głos Gabriela Korbuta. Wyszedł drukiem zbiór pomniejszych rozpraw sędziwego historyka literatury polskiej, Gabriela Korbuta pt. „Szkice i drobiazgi”. Autor stracił już nadzieję, że zdąży jeszcze opracować jakąś monografię o pisarzu lub okresie literatury. Pochłaniała go bowiem całe życie pracowita, bezcenna dla badacza literatury i ogółu polonistów „Literatura Polska”. Nie dziwnego Gdzieś indziej taką pracę wykonują całe grono pracowników. U nas często robi wszystko jednostka, a robi może i lepiej, niż zdołałoby tego dokonać grono mniej lub więcej powołanych. Przykładem jest Estreicher i Korbut. Warto zanotować, że Korbut w tem, co uważa za swój ostatni dorobek, zajmuje całkowicie negatywne stanowisko wobec Władysława Mickiewicza, jako badacza żywota ojca. Nie godzi się też na wywody ks. Bednarskiego o roli Jezuitów. (T. Gr.).

MUZYKA

Symfonie sowieckie. Radio moskiewskie nadaje wkrótce kilka nowych symfonii. Pierwsza będzie wykonana „Symfonia Iżorv”, osnuta na programie według bułgarskiego poety Ilirio Boteva, napisana przez Szerbaczewę; dalej 9 symfonja Miaskowskiego, „symfonia żałobna” Żywotowa, poświęcona Kirowowi, oraz 4 symfonia Szabalina.

50 000 za poemat symfoniczny. Komitet nagród artystycznych w San Remo, ogłasza konkurs dla muzyków włoskich na poemat symfoniczny „poświęcony cesarzowi Augustowi dla uczczenia jego tysiąclecia”. Termin nadsyłania dzieł do 31 sierpnia 1936. Nagroda jedna 50 000 lire.

Polski balet zagranicą. Balet Tacjanny Wysockiej występował z dużym powodzeniem w Mediolanie. W listopadzie zespół ten odbędzie tournée po Niemczech: wystąpi w Lipsku, w Berlinie, w Dueseldorfe, a następnie uda się do Paryża. Drugi natomiast zespół T. Wysockiej odbędzie tournée po Włoszech.

Dwóchsetlecie zgonu Pergolesiego przypada na marzec roku przyszłego. W sali Konserwatorium im. Verdiego w Rzymie odbyło się niejako wstępne uczczenie znakomitego twórcy. Najświetniejszymi siłami wykonano „La serva padrona” (sopranistka Pia Tassinari i barytonista Augusto Beuf) oraz „Stabat Mater” (sopranistka Caniglia i mezzosopranistka Ebe Stignani). Dyrygent Tullio Serafin, kapelmistrz Metropolitan Opera House w Nowym Jorku.

RUCH REGIONALISTYCZNY

Krobia za czasów pruskiej okupacji. W dwu ostatnich zeszytach Kroniki Gostynskiej zamieścił E. Klinkowski pracę, opartą o materiały archiwalne berlińskie, odnoszącą się do przeszłości Krobia w dobie okupacji pruskiej na naszych ziemiach w latach 1793-1806. Autor nakreślił różne obrazki z życia miasta w tym czasie, a więc: jak powstawały tygodniowe targi, jak reperowano zegar na ratuszu, jak załatwiano wszelkie inne sprawy gospodarczo-administracyjne zwracając się nawet w drobiazgiach wprost do ministerstwa w Berlinie. Nie po raz pierwszy p. Klinkowski zamieszcza swe rozprawki na łamach „Kroniki Gostynskiej”; należy się cieszyć, że południowa część Wielkopolski znalazła swego historyka, który bada jej dzieje w tej smutnej prawdzie, ale mało znanej i ciekawej epoce. Nadto znajdujemy w ostatnim zeszycie artykułu L. Nowaka o wykopaliskach prehistorycznych w Pułdyszkach, oraz obrazki z życia Gostynia w XVIII wieku, kreślone przez Wł. Stachowskiego. (J. St.).

LITERATURA

Środy literackie odbywające się stale w Wilnie staraniem Związku Literatów mają swój organ, noszący tę samą nazwę. Ukazał się właśnie, pod redakcją Tadeusza Łopalewskiego, tegoroczny numer drugi, z datą wrześniową. Jest to pokazny zesztył o treści i urozmaiconej i obfitej. Mieści utwory literackie, szkice krytyczne i studia autorów miejscowych jak W. Hulewicz, Wład. E. Arcimowicz, Jerzy Putrament, Wanda Dobaczewska, T. Bujnicki i in. Poza tem prof. Z. Falkowski pisze o teatrze wileńskim i autor podpisany literat W. o Konserwatorium Muzycznym w Wilnie, którym kieruje obecnie prof. Szpiński. Ciekawy jest przełożony z litewskiego szkic Jeronimasa Cvenasa o współczesnej literaturze litewskiej, któremu towarzyszy przekład poematu „Śmierć na krzyżu”, napisanego przez Vytautasa Montvilia. W dodatku mieści się bibliografia ruchu wydawniczego w Wilnie za lata 1932-34. „Środy literackie” są poważnym przyczynkiem do regionalizmu wileńskiego, której ukazują w dobrym świetle jako ruch kulturalny, zakrojonny głęboko na trafiając obramem podłożu.

TEATR

Teatr estoński istnieje 70 lat. Z tej okazji odbyły się w teatrach tallińskich uroczyste przedstawienia i koncerty poświęcone twórczości kompozytorów estońskich. Rząd wyasygnował z okazji jubileuszu 10 tysięcy koron na kształcenie sił teatralnych.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Artyści polscy zagranicą. W Londynie otwarta została wystawa prac S. Sliwińskiego, dekoratora teatrów sztymanowskich. Składa się na nią około 90 prac: szkiców dekoracji scenicznych, pejzażów z Kazimierza nad Wisłą i z nad Bugu oraz szkiców rodzajowych.

SZKOLNICTWO

O teatr dla dzieci. W czasopiśmie „Teatr w szkole” ukazał się artykuł p. Dobranieckiego na temat repertuaru i poziomu gry w przedstawieniach dla dzieci. Autor uważa, iż z repertuaru trzeba usunąć sztuki, w których widać np. przemądrzałe dzieci, w których moralizatorstwo i straszenie na pierwszym stoi planie. Występuje też przeciw dorywczym, a bezplanowym poczynaniom w tej dziedzinie. W Warszawie jest ok. 200 tys. dzieci w wieku 7 — 14 lat, więc chłwa znalazłby się stale komplety dla teatru, który byłby przeznaczony wyłącznie dla dzieci. Podobnie byłoby prawdopodobnie i w innych większych miastach. Chodzi o to, by rozpocząć wreszcie planową pracę, trzeba utworzyć coś w rodzaju instytutu teatrów dziecięcych. Artykuł kończy się uwagą, że sprawa teatru dla dzieci winna stać się zadaniem aktualnem władz państwowych i samorządowych a szczególnie Ministerstwa W. R. i O. P. (sn)

VARIA

Opera „Marta”. Flotowa przerobiona została na film, który nosi tytuł „Ostatnie róże”.

Reinhardt filmuje Szekspira. Po ukończeniu zdjęć do filmu „Sen nocy letniej”, Max Reinhardt przystąpił obecnie do realizacji filmowej drugiego arcydzieła szekspirowskiego, mianowicie komedji „Jak wam się podoba”. Reinhardt pracuje dla wytwórni Warner.

Książki nadesłane

Przemysław Murjański: „O urodę życia polskiego”. Poznań 1935. Skł. gł. Księgarnia św. Wojciecha.

Gospodarka organiczna i system mechaniczny

Nowy minister skarbu i kierownik całej polityki gospodarczej rządu inż. Kwiatkowski w znanym przemówieniu radiowym oświadczył, że jest zwolennikiem gospodarki organicznej. Terminem tym określa się taki kierunek ekonomii, który uznaje całe gospodarstwo za jeden organizm. Z tej naczelną zasady wynika współzależność poszczególnych dziedzin życia gospodarczego i konieczność harmonizowania ich działalności według jednolitego, ogólnego planu.

Dla obrotu narodowego idea ta nie jest nowa. Wszak podstawą całej naszej ideologii i opartego na niej programu jest pojęcie narodu jako organizmu, a nie sumy jednostek, zatracających pewne terytorium państwowe. Różnica między nami a p. Kwiatkowskim polega na tem, że my nie wyodrębniamy gospodarstwa z ogólnego życia narodu i chcemy zasadę organiczną w naszym rozumieniu wprowadzić także do innych jego dziedzin, a więc również do ustroju państwa i całej jego polityki.

Ale nawet i przy obecnym ustroju, który w odróżnieniu od narodowego nazwiemy państwowym, a którego przedstawicielem i realizatorem ma być rząd pp. Kościalskiego i Kwiatkowskiego, podobnie jak był nim poprzedni rząd p. Ślaska, — nie można gospodarstwa i systemu politycznego opierać na dwóch, odmiennych zupełnie zasadach. Gospodarstwo to nie same warsztaty pracy i kapitału, nie teorie i plany ekonomiczne, ale także i wykonawcy, — wszystko w danym wypadku jedno, czy chce się w nich widzieć naród, czy tylko społeczeństwo. Jeśli tedy do całości gospodarstwa ma być zastosowana zasada organiczna, to niepodobna stosunku do społeczeństwa, czyli systemu polityki wewnętrznej opierać na innym założeniu, tem mniej, jeżeli jest ono zupełnie sprzeczne z prawami życia organicznego.

Obecny rząd uznaje nietylko potrzebę, ale nawet konieczność udziału społeczeństwa w dziele naprawy naszego gospodarstwa. Mówili o tem bardzo gorąco obydwaj kierownicy nowego gabinetu. Jeżeli nie popełnili nieścisłości, — a nie mamy podstaw o to ich posądzać, — to widocznie przypuszczają, że samym programem gospodarczym i ewentualnymi korzyściami materialnymi, z jego realizacji

plynąciami, można obudzić inicjatywę i ofiarność społeczeństwa, nie zmieniając systemu politycznego dziś stosowanego.

Jest to system, który dla odróżnienia od zasady organicznej można nazwać mechanicznym. Albowiem w systemie tym społeczeństwo i jego grupy nie są wyposażone w te funkcje, jakie spełniają części żywego organizmu. Życie polityczne społeczeństwa jest u nas zmechanizowane, jest kierowane przez rząd i jego administrację często wbrew swoim organicznym właściwościom.

Przykładów chyba nie trzeba: wystarczy przypomnienie ostatnich wyborów parlamentarnych i stanu samorządu we wszystkich jego odmianach.

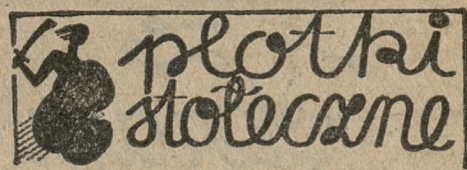
Jeżeli ktoś przypuszcza, że społeczeństwo zgodzi się być politycznie traktowane jako maszyna, a gospodarstwo jako organizm, — to myli się. Nie tylko dla tego, że nawet przy najlep-

szym programie na sukcesy gospodarcze trzeba będzie czekać bardzo długo, a narazie trzeba będzie prawdopodobnie rozpocząć od nowych ofiar, i nie tylko dlatego, że na początek konieczny jest kredyt zaufania, którego nie można zażądać z rozczarowań dotychczasowymi programami i zapowiedziami gospodarczymi, — ale dlatego, że pomimo nędzy gospodarczej naród (społeczeństwo) nie zrezygnował i nie zrezygnuje ze swego udziału w życiu politycznym państwa. Kto zna wieś, ten wie dobrze, że nie brak pieniędzy i nawet nie nadmierne podatki są największą bolączką chłopów, ale to, że nie czują się oni współgospodarzami we własnym państwie.

Nie można zatem stosować zasady organicznej w gospodarstwie, a nie uznawać jej w życiu politycznym. Kto program gospodarki organicznej uważa za jedyne wyjście z kryzysu, ten musi z tego wyciągnąć także i polityczne konsekwencje. Twory, które są martwymi przedmiotami, a od czasu do czasu zamieniają się w żywe istoty, należą do dziedziny fantazji. Ci zaś, którzy dokonywali tej cudownej przemiany, byli czarodziejami z bajki.

Dziś ich już niema.

M. K.

22 października.

Świat dziennikarski żegna Feliksa Przysieckiego. Odszedł w sile wieku, zniszczony gruźlicą. Serce i gruźlica to dwie choroby, które szerzą spustoszenie w świecie dziennikarskim. Przysiecki padł ofiarą obowiązku: trwał w pracy nieustannej i nie pozwolił sobie na dłuższą, metodyczną kurację. Odszedł, nie pozostawiając po sobie nic, prócz dobrego imienia.

Należał do najciekawszych postaci drużyny warszawskiej. Zjawiał się tu ze Lwowa, gdzie ostrzył swe ostrgi dziennikarskie. Staff, Ruffer, Womela, Irzykowski, Szymon Nawrocki — oto najbliższe środowisko młodości Przysieckiego. Przeżywali sny o potęgę.

Przysieckiego żarła tęsknota. Ten kochany wagabunda ugiął się pod samotnością. W szerokim czarnym kapeluszu z kryzami, naturalnie w pelerynie, po zaułkach miasta gubił się w samotności: mury dawnych wieków mówiły do niego swoistym językiem; nieraz nocami błądził z przyjaciółmi uliczkami Starego Miasta w stolicy, czy w śródmieściu Krakowa, czy też poił się zaułkami średniowiecza w Złotej Pradze. Szukał piękna i prawdy.

W obcowaniu z zakłęta w murach przeszłości odnajdywał w sobie jakiegoś trubadura wieczności, średniowiecznego rycerza, walczącego o swe ideały, barda pełnego szczerego patosu. Skromny tomik wierszy p. t. „Śpiew w ciemnościach” to jedyne dziedzictwo poetyckie, które po sobie pozostawia człowiek wielkiego talentu, wysokiej kultury, nienasyconych pragnień i nieugaszonej tęsknoty.

30 lat dziennikarstwa. 30 lat pracy bezimienną, codziennego przemawiania do czytelnika. Skromny, cichy, był przedziwnie zazdrośny o swe imię. — Rzadko udzielał go społeczeństwu, chociaż miał mu wiele do powiedzenia. Nie szukał rozgłosu ni uznania. Miał największą satysfakcję w poczuciu dobrze spełnionego obowiązku.

Rasowy Polak, był wierny wyznawaniu sztandarowi narodowemu. Pióra swego nie pokalał nigdy czemś niegodnym, czego musiałby się wstydzić: szedł zawsze z otwartą przyłbicą do walki. Był człowiekiem charakteru i wielkiego serca. Może dlatego coraz mu trudniej było pokonywać rzeczywistość powojenną.

Zwyczajna dola dziennikarska. W innych warunkach możeby miał rozgłosne imię, dostatek materialny, możeby mógł pozostawić po sobie wiele wspomnień. Współczesny dziennikarz polski nie ma czasu na pisanie. Przysiecki przeżył wiele. Jeszcze we Lwowie nieraz grywał w „Sans Souci” lub „Kryształowej” w szachy z Piłsudskim i Sosnkowskim; po wojnie patrzył blisko na najważniejsze przeżycia polskie.

Nieraz w pogwarkach koleżeńskich — a był ogromnie lubiany — dzielił się ulamkami swych przeżyć z Wilna, Pomorza, Kijowa, Śląska, z rozmów z najprzedniejszymi w Polsce. Zabrał to wszystko z sobą do grobu, jakkolwiek często wskazywał na potrzebę spisania fragmentów i ich ogłoszenia przed zanikiem fragmentów historii...

Czy znajdzie się kiedy jego nazwisko w historii dziennikarstwa czy literatury? Gdzieindziej istnieją już tomy dzieł dziennikarstwa i życiorysów dziennikarzy, u nas...? Niktby nawet nie potrafił odtworzyć tego, co Przysiecki pisał. A doprawdy nie mało było w jego pracy rzeczy wartościowych, które powinny pozostać...

Tę krzywdę zawodu czuł sam Przysiecki. Jako pracownik w organizacjach dziennikarskich nieraz rzucał kapitalne pomysły obrony przed zagładą niepamięci i obroną materialnego bytu. Ale kiedy to się zmieni?... *

W prasie zaczyna się właśnie teraz dyskusja na temat ubezpieczeń społecznych. Słychać głosy, że rozmaite związki może nie będą mogły finansowo wywiązać się z swych zobowiązań wobec członków. Lepiej jeszcze rzeczy stoją z ubezpieczeniem pracowników fizycznych, ale gorzej z umysłowymi.

A życie — życiem, może się ma jaśniejsze spojrzenie w życie, kiedy się ma świadomość zabezpieczenia starości i najbliższych w razie odejścia.

WARSZAWIANIN.

POMSZCZONYM

W 39 lat po klęsce pod Aduą dokonał gen Bono odsłonięcia pomnika, postawionego w Adui na polach klęski włoskim żołnierzom. Na cokole wyrzyty jest napis: „Poległym pod Aduą, pom szczonym zwycięstwem z dnia 8 paźd.”

Z ruchu narodowego w Wielkopolsce

Kościół. W dniu 20 bm. odbyło się wielkie zebranie członków Str. Narodowego powiatu kościańskiego, przy udziale 1.500 członków. Zebranie poprzedziła uroczysta msza św. w kościele farnym oraz poświęcenie proporzyska. Msze św. na intencję Str. Narodowego odprawił ks. prob. Bednarkiewicz, który też od ołtarza przemówił do zgromadzonych. Po nabożeństwie grupami udano się na salę zebrań, ponieważ na pochód i zjazd władze nie udzieliły zezwolenia. Zebranie zagał p. dr. Zenkter ze Śmigła, witając delegata Str. Narodowego z Łodzi, p. Belkego, b. radnego rozwiązanej rady miejskiej, oraz przedstawiciela Zarządu Wojewódzkiego p. Mioduszeńskiego z Poznania. Pierwszy przemawiał p. Mioduszeński, który przedstawił ca-

łokształt polityki wewnętrznej i traktowanie narodowców z jednej a Niemców i Żydów z drugiej strony. Drugi mówca, p. Belke, którego obsypano kwiatami, przedstawił powstanie Str. Narodowego w Łodzi, tej dotychczasowej twierdzy marksizmu i socjalizmu. Obu mówców narodziło się długo nie milknącymi oklaskami. Po przemówieniach nastąpiło dokorowanie młodzieży Chrobrego. Zebranie zakończono odśpiewaniem pieśni Młodych.

Września. W Skarboziewie odbyło się zebranie Stronnictwa Narodowego. Referat p. t. „Plebiscyt wyborczy” wygłosił kierownik rejonowy. Po załatwieniu spraw organizacyjnych zebranie zakończono okrzykiem na cześć ruchu narodowego. Obecnych było 20 członków. r. w.

Jeszcze w sprawie prof. Runego

Zaznaczyliśmy już, że twierdzenia prof. Runego w oświadczeniu jego na łamach „Dziennika Pozn.”, jakoby był asystentem prof. Fibicha od roku 1911, nie umiemy pogodzić z doniesieniami biograficznymi dzieł: „Współczesna kultura polska” oraz „Uniwersytet Poznański”, które podają rok 1912 jako początek asystentury prof. Runego.

Obecnie możemy informację naszą sprecyzować w tym sensie, że wniosek do ministerstwa wyznał i oświadczył w Wiedniu, z podpisem ów-

czesnego rektora Akademii Weterynaryjnej we Lwowie prof. St. Królikowskiego, o zamianowanie p. Runego asystentem przy katedrze hodowli zwierząt jest z daty 7 października roku 1912. We wniosku tym rektor Akademii zaznacza, że słuchacz czwartego roku p. Runge funkcje asystenta pełni faktycznie od 1 września roku 1912.

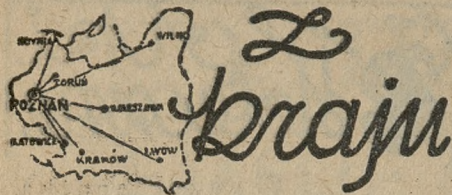
A więc w roku 1911 i w pierwszych 8 miesiącach roku 1912 prof. Runge według tego dokumentu asystentem prof. Fibicha jeszcze nie był.

Przypominamy, że „Hodowla ogólna według wykładów prof. doktora Stanisława Fibicha” o 486 stronicach tekstu nosi datę 1912.

PREMIER GŁOSUJE

Premier Francji Laval oddaje w paryskim ratuszu swój głos podczas niedzielnych wyborów do senatu

W REJESTRACJI MIESZKAŃCÓW NIE BĘDZIE DANYCH O KARALNOŚCI

Ministerstwo spraw wewnętrznych wystosowało pismo okólna do wojewodów, starostów i prezydentów miast w sprawie wypełniania w rejestrze mieszkańców rubryki dotyczącej informacji o karalności.

Powołując się na rozporządzenie ministra sprawiedliwości o rejestracji skazanych, ministerstwo spraw wewnętrznych wyjaśniło, że sądy nie są obecnie obowiązane do przysyłania kart karnych gminom, lecz tylko ministerstwu sprawiedliwości. W związku z tem rubryka rejestru mieszkańców, dotycząca informacji o karalności, pozostawać będzie odtąd niewypełniona z powodu braku danych o osobach skazanych. W razie potrzeby stwierdzenia przez gminę karalności lub niekaralności, względnie stwierdzenia skutków skazania np. przy ustalaniu list wyborczych lub przy wystawianiu świadectw moralności itp., należy zwracać się w drodze urzędowej do rejestru prowadzonego przez ministerstwo sprawiedliwości.

PRZYKRE ZDARZENIE PODCZAS PRZESTAWIENIA TEATRALNEGO

W teatrze kameralnym w stolicy, gdzie obecnie idzie sztuka Żeromskiego „Ponad śnieg”, wydarzył się przykry wypadek. W trzecim akcie bohatera sztuki strzela do partnera, grającego rolę oficera bolszewickiego. Strzał ten został tym razem oddany tak blisko i nieszczerliwie, że naboż aczkolwiek ślepy, popalił aktorowi twarz i szyję. Publiczność w pierwszej chwili nie zorientowała się i oklaskiwała gorąco kończący się występ.

TANISZE WINOGRONA

Do Warszawy, jak donoszą, nadeszło kilkanaście wagonów winogron rumuńskich i greckich. Wielka podaż spowodowała, że na na wózkach ulicznych, winogrona sprzedaje się już po 90 gr. za kilogram.

Z UNIwersYTETU LUBELSKIEGO

Uroczysta inauguracja nowego roku na uniwersytecie lubelskim odbyła się w obecności J. E. ks. biskupa Fulmana, władz świeckich, ciała profesorskiego i młodzieży akademickiej. Inauguracja odbyła się po nabożeństwie odprawionem przez Wielkiego Kanclerza uniwersytetu ks. biskupa Fulmana w nowoofundowanej auli, mieszczącej się w pawilonie zachodnim. Sprawozdania rektorskie złożył ks. dr. Szymański, a następnie ks. prof. Kruszyński wygłosił wykład. Na początek i na zakończenie uroczystości wystąpił chór akademicki.

WYROK W WIELKIEJ AFERZE PRZEMYTNICZEJ W ŁODZI

Po dwutygodniowych rozprawach sądowych, sąd okręgowy w Łodzi wydał wyrok w sprawie przemycania ludzi do Sowietów. Przeważnie byli w tę sprawę wieszani Żydzi. Z 53 oskarżonych skazano 42 na kary więzienia od 1 do 3 lat; reszta została uwolniona. Rozprawy sądowe toczyły się częściowo przy drzwiach zamkniętych.

MOŻE TO POMOZE!

Zarząd miejski w Częstochowie ogłosił iż postanawia umorzyć całkowicie odsetki za zwłokę oraz powstałe koszty tym wszystkim płatnikom danin miejskich, którzy do 15 listopada zapłacą zaległe podatki. Jaki będzie skutek tego ogłoszenia, nie wiadomo; chętnie czy niechętnie przebież każdy chciałby się uiszczyć z podatków.

ZNOWU KRWAWY SPOTKANIE Z BANDYTĄ

Groźny bandyta Florjan Jurazek grasował w okolicach Jasta, mając na sumieniu wiele napadów rabunkowych oraz dwa zabójstwa. Jego dziełem był także niedawno napad na ambulans pocztowy pod Gorlicami. Ostatnio policja dowiedziała się, że J. ukrywa się na strychu u pewnego wieśniaka. Zarządzono tedy obławę, w czasie której doszło do wymiany strzałów. Bandyta ostrzeliwał się z rewolweru, lecz w pewnym momencie sam został ugodzony kulą karabinową w głowę i padł na miejscu.

ARESztOWANIE PRZEMYSŁOWCA ŻYDOWSKIEGO NA WOŁYNIU

Z Równego donoszą, że aresztowano tam znanego na Wołyniu właściciela jednej z największych firm eksportowych jaj i chmielu Berensztajna pod zarzutem prowadzenia nieprawidłowo ksiąg i narażenia przez to skarbu państwowego na wielkie straty. Po przesłuchaniu Berensztajna zatrzymano w areszcie.

Samolot w płomieniach

Bukareszt. (PAT). — Samolot bombardujący spadł w płomieniach w pobliżu Galacu. Podporucznik i dwóch podchorążych poniosło śmierć. Mechanik ocalał.

Zgierz ma poważny dorobek

Pomóżmy wyzwolić to miasto!

Zgierz jest bardzo starym miastem, nie jest jednak tak jak np. Łowicz związany tylu wspomnieniami z dziejami Polski.

Cóż wiemy o Zgierzu? W czasach przedhistorycznych musiało być to miejsce, na którym obecnie znajduje się miasto, już zamieszkałe. Wnosimy to na podstawie wykopywanych z ziemi nożyków, strzałek krzemienianych i innych przedmiotów.

W wiekach późniejszych słyszymy, że w r. 1231 w tych stronach Konrad ks. Mazowiecki spętał święta Wielkanocne. Z nazwą Zgierza spotykamy się w dokumencie z r. 1248, a dokument z r. 1318 mówi nam już o Zgierzu jako o mieście. Było ono małe, mniejsze od leżącej o kilka mil od niego, również nad Bzurą, Łęczycy. Podczas gdy ta ostatnia wystawiła w r. 1459 na wojnę pruska dwudziestu żołnierzy, Zgierz dał tylko jednego.

Wzrost i znaczenie Zgierza datuje się od czasów Królestwa Kongresowego, mianowicie od r. 1818, w którym wprowadzono do Zgierza tkaczy z zagranicy. Rząd obdarzył ich gruntem, oraz przywilejami. Zgierz stał się środowiskiem fabrycznym, ludność jego powiększała się z roku na rok. Świadczy o tem cyfra: w r. 1827 było 3162 mieszkańców; w 1865 — 10 300, w tem 2733 Żydów; w r. 1890 — 15 863, Żydów 3263; w r. 1894 — 18 640, Żydów 4248.

Głównym przedmiotem, wyrabianym w fabrykach zgierskich były tkaniny wełniane, a specjalnie kurty. W r. 1878 pracowało w Zgierzu 113 fabryk, a produkcję ich obliczano na dwa miliony złotych.

Obecnie Zgierz jest miastem dużym, leżącym przy kolei, posiadającym wiele szkół. Odznacza się w nim wspaniałe gmachy szkoły powszechnej.

A jak przedstawiają się w tem mieście stosunki handlowe pod względem narodowościowym, zobaczymy z poniżej podanego zestawienia sklepów.

Mile uderzy nas fakt istnienia w Zgierzu czterech jatek chrześcijańskich. Żydowskich jest osiemnaście, przeważa zatem znaczna po stronie izraelitów, ale początek u nas zrobiony. Chodzi tylko o popieranie swoich, o zrozumienie przez ogół konieczności kupowania u Polaków. Liczba naszych masarni przewyższa żydowskie, bo na ich cztery przypada polskich 25, a oprócz wędlin sprzedają w nich i surowe mięso.

W pieczywo zaopatruje nas 15 chrześcijańskich piekarni i sześć żydowskich. Wszelkie produkty spożywcze nabyć możemy u swoich i to w 33 sklepach, nie potrzebujemy więc po nie chodzić do 15-tu sklepów izraelickich.

Towary kolonialne sprzedają również Polacy w dwu sklepach prywatnych oraz piętnastu spółdzielni „Zgoda”.

Cukierni, herbaciarni i kawiarni posiadamy w Zgierzu sześć, a Żydzi dwie. Pięć sklepów z winem i wódką do nas również należy. Dodajmy do tego jeszcze jedenaście owocarni, cztery restauracje i cztery piwiarnie, a przekonamy się, że w dziale spożywczym możemy w

Zgierzu obejść się bez kupowania u semitów.

Gorzej będzie ze sprawieniem odzieży. Na duże miasto, jakim jest Zgierz, dwa chrześcijańskie sklepy bławatne nie mogą wystarczyć, obok nich jest pięć żydowskich.

Gotowe obuwie znajdziemy u dziesięciu rodaków. Taką samą jest ilość polskich sklepów galanteryjnych. Kapelusze damskie dostaniemy u czterech chrześcijanek, które nie mają ze strony mniejszości narodowej żadnego współzawodnictwa. Natomiast czapek nie robi ani jeden Polak, wszyscy muszą kupować je u dwu Żydów. Jest to brak powtarzający się wszędzie na prowincji, trudny do zrozumienia, bo czapnictwo nie jest ani ciężkim rzemiosłem, ani wymagającym wielkich kapitałów.

W innym dziale handlu uderzy nas przykro fakt istnienia jednego polskiego sklepu z wyrobami żelaznymi, musi on walczyć z czterema żydowskimi. Tym sposobem wiele osób z konieczności robi zakupy u Żydów, bo trudno niejednemu biec do sklepu nieraz z drugiego krańca miasta.

Tak samo jest ze szkłem, zaledwie jeden chrześcijanin posiada u siebie ten towar codziennej potrzeby. Handluje nim też dwu Żydów.

Fotografować się możemy w Zgie-

rze śmiało, bo wszystkie, jakie są zakłady fotograficzne, a jest ich trzy, stanowią naszą własność.

Zachęci nas do zajmowania się zegarmistrzostwem wiadomość, że w Zgierzu mamy trzech Polaków przedstawicieli tego fachu. Można miasto to uważać za chlubny wyjątek w tym wypadku.

Dwie księgarnie, pięć sklepów z przyrządami radio-elektrycznymi, dwie drukarnie pomnażają nasz dorobek handlowy. Przedstawia się on w Zgierzu wcale pokaźnie. Nadmienić jeszcze należy, że posiadamy jeden sklep z zabawkami, jeden ze szczotkami i farbami, oraz jeden skład skór. Ten ostatni powinien cieszyć nas najwięcej, gdyż handel skórami stanowił dotąd wyłączną własność Żydów. Zaczynamy dopiero w tej twierdzy robić wyłom.

Brak jest w Zgierzu tapicera-dekoratora, który znalazłby sporo zajęcia, gdyż Zgierz jest miastem zamożnym.

Niemia w niem również chrześcijańskiego sklepu z nabiałem.

Stosunki handlowe w Zgierzu układają się dla nas o wiele pomyślniej niż w innych miastach.

Może przyczyną tego jest bliskie sąsiedztwo Wielkopolski, może pewien odsetek ludności niemieckiej, zdawna tu zamieszkałej, a więcej od nas wyrobionej handlowo. W każdym razie Zgierz może obok Sieradza służyć innym miastom za wzór pod względem ujmowania handlu we własne ręce.

ZOFJA FINDEISENOWNA.

Przed wyborami w Gnieźnie

Nowy sztyl „sanacyjny” dawne metody

Gniezno. W ubiegłą niedzielę na terenie miasta została rozrzucona ulotka „sanacyjna”, podpisana przez „Narodowe Zjednoczenie Pracy Samorządowej”. Z podpisu tego widać, że „sanatorzy” wstydzą się już dziś swego własnego miana. Przez 9 lat o narodzie nic nie mówili, nawet ten naród ignorowali, a dziś przed wyborami, nazywają siebie „Narodowym Zjednoczeniem Pracy Samorządowej”.

Pod wspomnianą odezwą podpisało również szeregi osób, które — jak nas informują — nie wyraziły zgody na umieszczenie swych nazwisk. Ale „sanatorzy” i na to mają sposób. Zwołali zebranie, wygłosili moc frazesów i w końcu oświadczyli zebranym, że są członkami Komitetu Wyborczego. Zanim zdążono zaprotestować, zebranie solwowano i w rezultacie szereg nazwisk znalazło się pod odezwą.

Odezwa nawołuje wyborców do wybrania do rady miejskiej takich ludzi, którzy są zżyci z Gnieznem, którzy Gniezno kochają, którzy dla Gniezna

pracują, wreszcie którzy o wyswobodzenie Gniezna walczyli. Że są ludzie w obozie „sanacyjnym”, którzy „Gniezno kochają” — w to wcale nie wątpimy. Dowodem tego „import” różnych speków ze wszystkich zakątków państwa, lecz czy są tam ludzie, którzy o wyswobodzenie Gniezna walczyli, to już inna sprawa. A według słów wspomnianej odezwy „sanacyjnej” — oni właśnie mają rzadzić Gnieznem.

Odezwa głosi: „Tymczasowość w zarządzie miejskim zastąpiona być musi zarządem trwałym, opartym na zaufaniu obywateli naszego grodu.” Nic bardziej słusznego — rada miejska w Gnieźnie kilkakrotnie wybierała prezydenta, lecz zawsze bezskutecznie, choć elekcji byli wybitnymi administratorami.

Mamy dość odpowiednich swoich ludzi, którzy zdrowo myśleli i owocnie pracowali jeszcze za czasów przedwojennych, i żadnych nauk, od ludzi, którzy do niedawna jeszcze wogóle nie wiedzieli, co jest samorząd — wcale nie potrzebujemy.

„Tems” o stosunkach polsko - czeskich

Warszawa. (Tel. wł.). Napięcie stosunków polsko - czeskosłowackich wywołało w stolicy Francji duże zaniepokojenie, do czego w niemałym stopniu przyczyniła się — jak to podkreśla korespondent paryski „Kurjera

Warszawskiego”, — prasa niemiecka. Informacje, dotyczące zebrania antyczeskich, które głównie organizował „Strzelec” oraz inne podobne organizacje w kilku miastach polskich, niemieckie biuro informacyjne natychmiast rozniósł po świecie.

„Tems” poświęca tej sprawie artykuł wstępny, podkreślając, że przykre stosunki pomiędzy Pragą i Warszawą stwarzają niedomagania, które ciężą na sytuacji międzynarodowej. „Tems” przypomina, że ze względu na Czechosłowację Polska odmówiła udziału w systemie paktów wzajemnej pomocy. Z drugiej strony nowa polityka, inaugurowana przez układ polsko-niemiecki i ściślejsze zbliżenie polsko-węgierskie mogła dać powód do myślenia, że obiektem tej polityki jest rozszczępienie Małej Ententy oraz odosobnienie Czechosłowacji.

„Nie można oprzeć się wrażeniu — kończy „Tems” — że w chwili, gdy nowe napięcie daje się zauważyć w stosunkach polsko - czeskosłowackich, pewne incydenty rozgrywają się na innym terenie, dążąc do stworzenia identycznego napięcia w stosunkach pomiędzy Pragą i Berlinem”.

Telegramy z Pragi, utrzymane w tonie wysoce podnieconym donoszą, że zajścia, wywołane w Chludinie przez czeskich hitlerowców, a polegające na podpaleniu szkoły i remizy strażackiej oraz na demolowaniu lokalu poselstwa w Berlinie zmierzają do spowodowania kampanii irydyntystycznej wśród Niemców czeskich (w)

Jutro najnowsza powieść

ADAMA GRZYMAŁY-SIEDLECKIEGO!

W jutrzejszym wydaniu porannem rozpoczynamy druk najnowszej powieści Adama Grzymały-Siedleckiego p. t.

„Pałac w Czajczycach”

którą udało się nam pozyskać dla odcinka „Kurjera Poznańskiego”.

Dziś zakończyliśmy druk powieści „Pieniądże zdobyte łatwo, ale...”, która w zwierciadle mocnej satyry dała obraz

wynik konkursu

Odpowiedzi wpłynęło ogółem 924. W szczególności 479 Czytelników wymieniło jako autora powieści Antoniego Marczyńskiego; 286 — Tadeusza Dołęgło-Mostowicza; 48 — Junoszy-Olszankowskiego; 41 — Kazimierza Wybranowskiego; 17 — Magdaleny Samozwaniec; 16 — Jerzego Bandrowskiego; 14 — Antoniego Kawczyńskiego; 12 — Adama Grzymały-Siedleckiego; 7 — Artura Marję Swinarskiego; 3 — Michała Choromańskiego; 1 — Kornela Makuszyńskiego.

Autorem powieści jest Antoni Marczyński, czyli że większość Czytelników trafna dała odpowiedź.

dzisiejszej rzeczywistości polskiej, umiejscowionej w Warszawie. Autor ukrył się przejściowo pod pseudonimem Stanisław Niedźwiedź. — W związku z tem rozpisaliśmy konkurs literacki, stawiający Czytelników naszych wobec zadania rozpoznania po stylu istotnego autora. Konkurs nasz wzbudził szersze zainteresowanie, czego najlepszym dowodem jest

Przyznać musimy, że rozbieżność opinii okazała się nadspodziewanie nikłą, zwłaszcza, jeśli się zważy, że 286 głosów padło na autora „Kariery Nikodema Dyzmy”, a więc autora mniej więcej zbliżonego do typu Marczyńskiego.

Jako najmniej trafne uznać musimy opinie, które przypisywały autorstwo powieści „Pieniądże zdobyte łatwo” Grzymale-Siedleckiemu, Jerzemu Bandrowskiemu, Choromańskiemu i Makuszyńskiemu.

W jutrzejszym numerze ogłosimy dziesięciu nagrodzonych w omawianym konkursie.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Lekki wzrost spożycia na wsi

Poprawa cen zbożowych i hodowlanych wywołała objaw ze wszech miar pożądany: lekki wzrost zakupów dokonanych przez ludność rolniczą. Oczywiście, wzrost ten jest jeszcze bardzo skromny i nie stoi w żadnym stosunku do potencjonalnej chłonności rynku wiejskiego. Niemniej jednak, już obecne lekkie drgnięcie wwyż „barometra koniunkturalnego” zostało powitane przez miejskie koła gospodarcze z żywym zadowoleniem. Tak długo przecież czeka się na powrót klienteli rolniczej!

Jeden z naszych przyjaciół, baczny obserwator życia gospodarczego, zwrócił nam uwagę na dostrzeżoną przez się okoliczność. Oto twierdzi on, że zakupy rolników są skromniejsze, niżby sędzić należało, mając na uwadze z jednej strony głąd towarowy, panujący na wsiach, i z drugiej strony — wcale znaczne poprawienie się cen rolniczych. Innymi słowy, nasz znajomy jest nieco rozczarowany, bo śledząc cen rolnych, był przekonany, że nastąpi „szturm” rolników na sklepy kupieckie i warsztaty rzemieślnicze w pogoni za towarami oddawna upragnionym, a tu — zamiast ataku — nastąpił zaledwie skromny przypływ klientów ze wsi. To też rozczarowanie naszego rozmówcy wywołało u niego niezadowolenie: „jako? zawieszają się rolnikom płatności ich długów, zwalnia się ich od podatków, poprawia się im ceny — a oni głodują w dalszym ciągu i nie kwapią się do zakupów?”

Niemą powodu do rozczarowania! Dochód rolników jest przecież iloczymen cen przez ilości sprzedane. W zakresie zboża sprzedali rolnicy niewiele, przystosowując się do nowych warunków; więc kwoty, jakie dotychczas wpłynęły do ich kieszeni z tytułu sprzedaży zboża, są nikłe. Podobnie mają się rzeczy w zakresie produktów hodowlanych; statystyka spędów na targowicach obraca się w ramach normalnych, co znaczy, że rolnicy pod wpływem poprawy cen bynajmniej nie zarzucili rynku swoim towarami. To też zakupy, dokonywane przez rolników, musiały obracać się w skromnych granicach. Dopiero z czasem może się to poprawić. Pod jednym zastrzeżeniem: Ze mianowicie nastąpi redukcja skartelizowanych cen przemysłowych! Pojawiającej się obecnie na naszej drodze gospodarczej poprawie cen rolnych musi wyjść naprzeciw odpowiednia, dostosowana do siły nabywczej wsi — redukcja cen kartelowych. Wysoki poziom cen kartelowych prowadzi do zużycia nadmiernej części dochodu rol-

nictwa na zaspokojenie potrzeb własnie w zakresie towarów monopolowych i skartelizowanych, jednocześnie zaś zmniejsza tę część, która mogłaby być przeznaczona na zakup artykułów wolnorynkowych.

Z punktu widzenia rolnictwa szczególnie ważne jest to, że w budżecie wydatków drobnego rolnika wydatki na artykuły zmonopolizowane lub skartelizowane stanowią procentowo większy odsetek, niż w jakiegokolwiek innej grupie konsumcyjnej. Rolnik z natury rzeczy więcej zużywa produktów o cenach związanych (żelazo, węgiel, nawozy sztuczne, juta, gwoździe itd.), niż np. urzędnik. A więc po opłaceniu haraczu na rzecz karteli rolnikowi już nic, albo prawie nic nie pozostaje na zakup artykułów nieskartelizowanych (np. odzież, buty itd.). Stąd pochodzi rażąca dysproporcja, no i obawa, że cały wzrost dochodu rolnika pójdzie do kieszeni — przede wszystkim kartelowców, wśród których przeważa, jak wiadomo, element żydowski i wogóle niepolski.

Rząd obecny ma wdzięczne zadanie do spełnienia: obronę rolnictwa, jak wogóle ludności przed wyzyskiem ze

Tg 1927

strony karteli. Czy zadanie to spełni — zobaczmy.

Z głosów prasy obcej

Co sądzą Niemcy o umowie kompensacyjnej z Polską?

„Frankfurter Zeitung” w artykule p. t. „Rok kompensacji z Polską” analizuje sytuację, wytworzoną z dniem 14 października b. r. z racji wygaśnięcia umowy kompensacyjnej z Polską. Dziennik pisze:

„Dnia 14 października wygasa roczna umowa kompensacyjna polsko-niemiecka. Jakkolwiek nie spełniła ona wszystkich nadziei, pokładanych w chwili jej zawierania, niemniej zdobyte doświadczenia będą cennymi wskazówkami przy dalszym regulowaniu stosunków handlowych polsko-niemieckich. W tej chwili jednak nie rozchodzi się o przedłużenie tej umowy, ile raczej o zakończenie prowadzonych obrad, mających na celu uporządkowanie stosunków handlowych między oboma krajami przez zawarcie odpowiedniego traktatu.

„Umowa kompensacyjna przewidywała ulgi tylko dla oznaczonych towarów. Jako ważniejsze niemieckie towary eksportowe ustalono: bydło zarodowe, nasiona, wino, chemikalia, artykuły kosmetyczne i wyroby szklane, — ze strony polskiej zaś: drzewo, gęsi, masło i jaja. Ustalono kontyngenty na 21 milj. zł. Polska stosowała najniższe stawki celne. Z dokonanych obliczeń wynika, że z Polski wywieziono towarów za 13,5 milj. zł, a z Niemiec tylko za 6,7 milj. Przewidziany eksport drzewa do Niemiec prawie ustał. Kontyngent na masło został wyczerpany tylko w połowie. Natomiast poważne miejsce zajął eksport spirytusu z Polski, osiągając 30 proc. eksportu.

„Z 296 artykułów niemieckich, posiadających zezwolenie na przywóz do Polski w ramach kontyngentowych, tylko niewiele nie wyczerpało kontyngentu. O ile eksport polski wyszedł lepiej na tej umowie, o tyle niemiecki gorzej, wskutek trudności, napotykanych w Polsce. Gdy produkty rolnicze polskie natrafiły w Niemczech na rynek o dobrym popycie i dobrych cenach, to przemysłowcy niemieccy musieli walczyć w Polsce z konkurencją wyrobów z innych krajów, które cieszyły się uprzywilejowaniem cłem.

„Po upływie okresu umowy kompensacyjnej Polska ma pretensje o 6,8 milj. Według umowy musi Polska na tę sumę sprowadzić niemieckie towary, celem uzyskania wyrównania obustronnych kontyngentów.”

transport węgla z zagłębia New Castle i okręgu położonego nad rzeką Tyne. Należy podkreślić, że w ub. r. eksport węgla do Włoch z tego okręgu wynosił około 1,6 milj. tonn.

(z) **Podwyższenie kontyngentu produkcyjnego cyny.** Wczoraj odbyło się w Londynie posiedzenie międzynarodowego komitetu cyny, który postanowił podnieść o 10% kwotę produkcyjną do 80% ilości zasadniczej z r. 1929. Podwyższenie kontyngentu produkcyjnego ma być przeprowadzone począwszy od 1 października b. r.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Komisowa sprzedaż benzyny ze stacji benzynowych.** Okólnik min. skarbu z dnia 11 października zezwala na prowadzenie w 1936 r. komisowej sprzedaży benzyny z t. zw. „stacji (pomp benzynowych)” na podstawie świadectw przemysłowych kat. III przedsiębiorstw handlowych. Równocześnie min. skarbu zwalnia komisantów, prowadzących komisową sprzedaż benzyny ze stacji (pomp) benzynowych, od obowiązku prowadzenia w 1936 r. prawidłowych ksiąg handlowych dla uznania tej sprzedaży za komisową. Zwolnienie od obowiązku prowadzenia prawidłowych ksiąg handlowych dotyczy jedynie zakładów komisowej sprzedaży benzyny ze stacji benzynowych i nie zwalnia odnośnie komisanta od obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych, o ile dokonywa on innych transakcyj, przy których ustawa o państwowym podatku przemysłowym wymaga prowadzenia ksiąg handlowych.

Z KRAJU

(k) **Oslabienie funta, słaba tendencja dla innych walut.** Na wczorajszych giełdach walutowych nastąpiło pewne osłabienie funta. Dewiza na Nowy Jork nie wykazała prawie żadnych zmian. Niektóre inne dewizy wykazały pewne osłabienie, które raczej jest refleksem przedwzrostu ich osłabienia na giełdzie paryskiej. I tak: dewiza na Zurych spadła w Warszawie. Dewiza na Amsterdam również osłabła w Warszawie i w Paryżu, natomiast zwyżkowała w Zurychu. Na wszystkich giełdach osłabła dewiza na Medjolan. Na giełdzie warszawskiej osłabił pozątem Paryż.

(k) **Tworzenie się centralnej organizacji przemysłu włókienniczego.** W związku z tworzeniem się centralnej organizacji przemysłu włókienniczego — Unji Zrzeszeń Polskiego Przemysłu Włókienniczego — w ostatnich dniach szereg dalszych organizacji zarówno z Łodzi, jak Bielska i Kalisza, zgłosił akces do tworzącej się organizacji. Dotychczas do Unji zgłosiło akces 9 organizacji przemysłu włókienniczego, a mianowicie: z Łodzi — Związek Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim, Krajowy Związek Przemysłu Włókienniczego, Stowarzyszenie Fabrykantów Przemysłu Włókienniczego, Konwencja Prędzalni Welny Czesankowej, Związek Przemysłu Dżianego i Związek Farbiarni i Wykończalni Włókna; z Bielska — Konwencja Fabrykantów Sukna i Związek Eksporterów Przemysłu Włókienniczego, wreszcie z Kalisza — Związek Właścicieli Fabryk Hafciarskich i Koronkarskich.

(k) **W przemyśle konfekcyjnym wytwórcie prowincjonalne skutecznie konkurują z Łodzią.** Przemysł konfekcyjny Łodzi w coraz silniejszym stopniu odczuwa ostatnie konkurencje ośrodków prowincjonalnych, w pierwszym zaś rzędzie Ozorkowa. Produkcja czorkowska zwłaszcza w dziale konfekcji męskiej jest tańsza od łódzkiej, co powoduje wzmożony napływ zamówień do Ozorkowa z pominięciem Łodzi. Poza tym tańsza robocizna na prowincji stanowi również ważny moment konkurencyjny.

(k) **O wpływ rolnictwa na ośrodki handlu artykułami rolniczymi.** W związku z akcją rolnictwa dokoła projektu nowej ustawy mleczarskiej, daje się zauważyć o-

gólne dążenie sfer rolniczych, zaakcentowane silnie zwłaszcza w ostatnich tygodniach, do skupienia w rękach rolniczych ośrodków dyspozycyjnych handlowych względnie przynajmniej do zwiększenia swego wpływu na tego rodzaju placówki. Sfery rolnicze operują w akcji słusznym argumentem, że tam, gdzie chodzi o przetwórstwo, skup, zbyt itp. artykułów rolniczych, element rolnika — producenta musi być większy i silniejszy od elementu handlarza. (P. A. A.)

Ludzie chorzy na kamienie żółciowe i nerkowe jak również i na kamieć pęcherzową, na nadmierne wytwarzanie się kwasu moczowego i artretyzm powinni regulować funkcję kiszki, stosując naturalną wodę gorzką **Franciszka Józefa**. Zalecana przez lekarzy. Tg 1926

(k) **Powiaty nie chcą odpowiadać za kredyty na budowę śpichrzów.** Projekt budowy sieci śpichrzów zbożowych w kraju przewiduje m. in., że kredyty rządowe, udzielone na ten cel za pośrednictwem Banku Rolnego, mają być gwarantowane przez odnośne powiaty. Sprzeciwił się temu Związek Powiatów, występując do rządu z obszernym memorandumem, wykazującym niesłusność i szkodliwość obciążania powiatów nową odpowiedzialnością finansową. Memorjał podnosi, że za kredyty na budowę śpichrzów odpowiadać powinny zasadniczo Izby Rolnicze lub też spółdzielnie rolniczo — handlowe, a powiaty tylko wówczas, gdyby dany powiat sam wystąpił z inicjatywą budowy na jego obszarze śpichrza zbożowego. (P. A. A.)

Z ZAGRANICY

(z) **Nowa wewnętrzna pożyczka we Włoszech.** W dn. 21. b. m. rozpoczęła się we Włoszech subskrypcja nowej pożyczki wewnętrznej. Pożyczka ta oprocentowana jest na 5%, kurs emisyjny zaś wynosi 95. Suma pożyczki oraz termin trwania subskrypcji nie są ustalone. Nowa pożyczka zostaje wypuszczona głównie w celu skontrowertowania pożyczki konwersyjnej z 1934 roku. Obecnie obligacje owej pożyczki konwersyjnej mogą być wymieniane na nowe obligacje 5%-owe, przyczem jedna obligacja stara przyjmowana jest za 80½ obligacji nowo-emitowanej. W ten sposób posiadacze obligacji starych muszą dopłacić 15% w gotówce. Zważywszy, że ostatnio kurs pożyczki konwersyjnej sięgał zaledwie 67½, przypuszczać należy, że nowy papier będzie miał — mimo owej dopłaty — powodzenie. Skarb włoski zobowiązuje się nie konwertować nowej pożyczki przed 1936 r., pozątem Bank Włoch zobowiązuje się do lombardowania w ciągu 2 lat obligacji nowej pożyczki po kursie 80% nominalu i przy stopie o ½% niższej od stopy bankowej. Celem emisji nowej pożyczki jest, oczywiście, przedewszystkiem zdobycie nowych środków, zwłaszcza z owych 15%-wych dopłat gotówkowych, które w razie powszechnej zgody na konwersję dalyby około 9 miliardów lirów. Niebezpieczeństwo nowej operacji polega przede wszystkim na nieograniczonej możliwości lombardowania nowych obligacji w Banku Włoch, co doprowadzić musi do rozdecia obieg.

(z) **Wznowienie wysyłek węgla angielskiego do Włoch.** Poraz pierwszy od szeregu tygodni wysłano do Włoch pierwszy

Krótkie informacje gospodarcze

— W dniu 31 października b. r. odbędą się w całym kraju obchody dnia oszczędności.

— Skarb państwa przejmie 9 200 ha gruntów z dóbr Ordynacji Zamoyskiej na pokrycie pretensyj z tytułu podatków i opłat państwowych.

— Dnia 3 listopada b. r. przybędzie do Polski misja federacji przemysłu angielskiego w celu przestudjowania możliwości zwiększenia obrotów handlowych między oboma krajami.

— Eksport jaj z woj. poznańskiego wynosi tylko 7% ogólnopolskiego eksportu w tej dziedzinie.

— W najbliższym czasie ma powstać w Łodzi wytwórnia igieł kotonowych (dla maszyn przemysłu pończosznego i trykotażowego). Dotychczas igły te były importowane z Niemiec.

— W związku z obowiązkiem zgłaszania posiadanych dewiz zagranicznych banki litewskie otrzymały polecenie przyjmowania również złotych. Złoty polski ma być wkrótce notowany na giełdzie kowieńskiej.

— Wpływy budżetowe w Czechosłowacji w ciągu 8 mies. r. b. są o 21,4% mniejsze od przewidzianych.

— Największe banki włoskie wstrzymały dykontowanie weksli oraz udzielanie pożyczek lombardowych. Zarządzenie to nastąpiło w ścisłym porozumieniu z rządem włoskim.

— Nowa 5%-owa pożyczka m. Paryża w wysokości 720 milj. fr. została w ciągu jednego dnia znacznie przesubskrybowana.

— Tow. okrętowe „Holland — Amerika Lijn” buduje nowy wielki transatlantyk kosztem około 12 milj. florenów.

— W Banku Anglii obieg banknotów w poprzednim tygodniu skurczył się o 2,5 milj. funtów, rezerwy wzrosły o przeszło 2,5 milj. funtów. Stosunek rezerw do zobowiązań wzrósł o 2 proc. Zapas złota bez zmiany.

— Z deklaracji min. Morgenthau’a wynika, iż w amerykańskich kołach finansowych panuje przekonanie, że za kilka miesięcy może wytworzyć się sytuacja, która pozwoli na przedsięwzięcie pozytywnych kroków w kierunku stabilizacji walut.

— Waluta mandżurska knobi została zrównana z walutą japońską — yenem. Ponieważ knobi był dotychczas notowany o kilka punktów wyżej od yena, zarządzenie to stanowi pewną dewaluację waluty mandżurskiej.

WIADOMOSCI POTOCZNE

Wykrycie oszukańczej afery

Z Buku donosi (bm):
W ostatnich dniach wykryto tutaj wielką afere systematycznych oszustw, których dopuszczano się we firmie „sanacyjnego” radnego Bronisława Skoroszewskiego.

Tę sprawę przedstawia się następująco:

Skoroszewski był przez kilkanaście lat koncesjonowany hurtownikiem wyrobów Państw. Monop. Spiryt. Kiedy w październiku r. ub. powierzono sprzedaż hurtową wyr. P. M. Spir. hurtowniom rejonowym, Skoroszewski jako dostawca piwa i spedytor P. K. P. zajmował się zwózka wódek monopolowych z hurtowni z Grodziska, które dowoził restauratorom w Buku i okolicy na ich rachunek.

Ostatnio komisja lotna, złożona z lustratora Państw. Wyt. Wódek Monopol. w Poznaniu p. Feliksa Adamka i kontrolera Urz. Akcyz i Monop. Państw. w Międzychodzie zatrzymała kilka rachunków wystawionych przez hurtownię wódek w Grodzisku, które fałszowane były przez żonę Skoroszewskiego, Cecylję, w taki sposób, że na odwrocie rachunku przerabiano kwoty wypisane przez hurtownika prywatnego, dopisując wyższe kwoty. Tak fałszowanych oryginalnych rachunków wykryto do-

tychczas kilkadziesiąt w kilku miejscowych restauracjach. Poszkodowani zostali przez niesumiennego spedytora m. i. restauratorzy pp. Fischbokowa w Buku na kwotę 407 zł, Gintrowiczowa w Buku na 153,42 zł, Wojciechowska na 32,10 zł i Urbański z Dobieżyna na 6 zł.

Dowiedziawszy się o wykryciu oszukańczej afery, Skoroszewska obiegła restauracje i oświadczyła, że ma telefoniczne polecenie od kierownika hurtowni wódek w Grodzisku p. Nowakowskiego, załatwienia sprawy, który rzekomo się w rachunkach pomylił, a mając żonę i dzieci mógłby stracić posadę. Kiedy tłumaczeniem Skoroszewskiej nie dawano wiary, a afera poczęła zataczać coraz szersze kręgi, pani S. czempredziej zwróciła poszkodowanym część kwot przez nią oszukańczo pobranych, a resztę zobowiązała się spłacić ratami. Na rachunkach, z których jeden jest w naszym posiadaniu, widnieją namacalne ślady fałszerstwa.

Jak nas informują, prócz dochodzeń organów skarbowych i prokuratorskich, wystąpił również ze skargą przeciwko niesumiennej dwójce p. Nowakowski, który został przez Skoroszewską posądzony o dokonanie fałszowania rachunków.

W środę, dnia 23 bm., odbędzie się zakupione przez Poznańskie Korporacje Akademickie z okazji inauguracji pracy, przedstawienie w TEATRZE WIELKIM „Beatrix Cenci”

Różycy

Bilety do nabycia w firmie p. Szrejbrovskiego, ul. Pierackiego nar. Fredry

— * Na św. Marcinie widać od kilku dni bardzo pomysłową reklamę jednego z naszych kin, w postaci oryginalnego prawdziwego śmigła, które znakomicie harmonizuje z opodal sterującą ciężką bombą lotniczą L. O. P. P.

— * B. żołnierze 7 d. a. k. i 7 p. a. c. odbyli zebranie organizacyjne, które zwołał i zajął p. kpt. Józef Bogdański. Celem stowarzyszenia ma być m. i. uzupełnienie historii swoich oddziałów z czasów wojny, przyczynienie się do nadania pominiętych odznak pułkowych. Wykłady z dziedziny artylerji mają się przyczynić do podniesienia sprawności wojennej pułków. Jednocześnie uznano za konieczne, by wszystkie pułki, wchodzące w skład 14 dyw. piech. i 7 bryg. kawalerji, zorganizowały swe własne towarzystwa. Do komitetu organizacyjnego wybrano jako prezesa kpt. Bogdańskiego (ul. Skarbowska 19, m. 5), na sekretarza p. Zająchowskiego (ul. Orzeszkowej 1), do których należy się zwracać w sprawach stowarzyszenia.

— * Z targu. Dnia 23. b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,20—3,40 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,40—3,60 zł; 1 kg. twarogu 60—70 groszy; za litr śmietany 1,60—1,80 zł; litr mleka pełnego 2,20—2,60 zł; 1 mdl. jaj 1,40—1,50 zł.

Za mięso: 1 kg. wieprzowiny 1,40 do 1,80 zł; 1 kg. wołowiny 1,60—2,00 zł; 1 kg. cielęciny 1,40—2,40 zł; 1 kg. skopowiny 1,40—1,60 zł; 1 kg. koziny 1,00—1,40 zł; 1 kg. słoniny 2,00—2,20 zł; 1 kg. smalcu 2,60—3,00 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1,60 do 2,50 złotych; kaczka 2,00—3,50 złotych; gęś 3,00—5,00 zł; para gołębi 0,90—1,00 zł; indyk 3,50—6,00 zł; para kurcząt 2,00 do 3,20 zł; para kuropatew 1,60—2,00 zł; perlica 1,60—2,00 zł; bażant 3,00—3,50 zł; zając 2,40—3,50 zł; królik 1,20—1,60 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2,20—2,40 zł; 1 kg. okonia 1,60—2,40 zł; 1 kg. linu 2,20—2,40 zł; karpia 2,00—2,20 zł; suma 2,60—3,00 zł; leszcza 1,40—2,00 zł; 1 kg. białych ryb 0,80—1,20 zł; 1 kg. sandacza 3,00—3,60 zł; 1 kg. karasia 1,20—1,80 zł; 1 kg. węgorza 3,00—3,20 zł. Za ryby śnięte płacono 40—60 gr. mniej. 1 mdl. raków 0,40—3,50 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 7—8 gr; pietruszki 10 groszy; 1 kg. ce-

Katastrofa motocyklowa

na szosie Grodzisk — Opalenica

Grodzisk (Tel. wł.) Dnia 22 bm. o godz. 19 jechał motocyklem w stronę Opalenicy kupiec p. Florjan Smorawiński, lat 26, z Grodziska, i elektromonter p. Jan Nowak, lat 25. Z Opalenicy do Grodziska jechał wozem p. Adam Furmaniak, wioząc z cukrowni opalenickiej wytloki.

W lesie Grablewo z niestwierdzonych narazie przyczyn zderzył się mo-

tocykl w pełnym biegu z furmanką. Skutki zderzenia były straszne. Prowadzący motocykl Smorawiński legł trupem na miejscu, a Nowak odniósł ciężkie obrażenia wewnętrzne. Przybyły na miejsce wypadku władze policyjne odstawiły Nowaka do szpitala, a zwłoki śp. Smorawińskiego do kostnicy. Kto ponosi winę, wykaże śledztwo.

Wesoło i beztrosko zabawi się cała młodzież Poznania w niedzielę, dnia 27 bm., o godz. 19 na Dorocznym Wieczorku Maturzystów w salach Polonii, ul. Grunwaldzka. Doborowa orkiestra i wiele niespodzianek, oraz to, że czysty dochód z wieczorku przeznaczony jest na cele Bratniej Pomocy S. S. U. P. przyczyni się napewno do podniesienia frekwencji. Wstęp tylko za zaproszeniami, które wydaje Bratnia Pomoc, Al. Piłsudskiego 7 codziennie w godz. od 13 do 14.

zg 403

Za spokój duszy poległych powstańców

Jutro w czwartek o godzinie 9 tej odbędzie się w kościele św. Marcina żałobne nabożeństwo za spokój duszy poległych i zmarłych powstańców wielkopolskich. O liczny udział w nabożeństwie uprasza Towarzystwo Uczestników Powstania Wlkp. 1918-19 im. Ignacego Paderevskiego, które corocznie daje inicjatywę do urządzenia tej żałobnej uroczystości.

Ujęcie ostatniego ze zbiegów koronowskich

W gminie Zabłocie w woj. nowogrodzkiem ujęto w dniu 17 bm. osobnika, podającego się za Stanisława Łabuńskiego, mającego stałe mieszkanie w Szańcu w pobliżu Kowna na Litwie. Jak się okazało, był to zbiegły w dniu 12 sierpnia br. więzień z Koronowa, Sylwester Szylajkis. Z chwilą ujęcia Szylajkisa ujęto wszystkich 12 więźniów, zbiegłych podczas pierwszego podkopu w więzieniu koronowskim. (kl)

KRONIKA WYPADKÓW

— * Zderzenie samochodów. Przy zbiegu ulic Wodnej i Ślusarskiej zderzyły się samochody firmy Brzeskiauto i starostwa kraj. w Poznaniu. Podczas wypadku samochód firmy Brzeskiauto został uszkodzony. Wypadku w ludziach na szczęście nie było. (kl)

— * Cyklista najechany przez samochód. Na ul. Marsz. Focha jadący rowerem Franciszek Ossowski ze Stęszewa został najechany przez taksówkę samochodową nr. 261. Cyklista wskutek upadku z roweru pokaleczył się. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— * Pobicie. Na Walach Jana III stróż domu pod liczbą 10, Antoni Koźlik, uderzył tępe narzędziem mieszkającą w sąsiednim domu Stanisławę Nowakównę i zranił ją w głowę. Poranioną opatrzone na stacji pogotowia ratunkowego (66-66). Przyczyna zajścia nie jest narazie wyjaśniona, istnieje przypuszczenie, że Koźlik chciał się zemścić na p. Nowakównie za rzekomą obrazę. (kl)

— * Stróż zakłócający spokój nocny. Policja odebrała strażak stróżowi nocnemu Wincentemu Waliszakowi (ul. Źródła 3). Waliszak strzelał bez powodu i wskutek tego zakłócał spokój nocny. (kl)

KRONIKA SĄDOWA

— * Odroczenie rozprawy o zabójstwo. Jak już podawaliśmy, w dniu wczorajszym toczyła się rozprawa o zabójstwo którego dokonał na osobie swego ojczyma Franciszka Florkego, 20-letni Alfons Ritter. W godzinach popołudniowych składali w dalszym ciągu zeznania świadkowie; zeznania były dla oskarżonego obciążające. M. in. świadek Bernard Koźlik zeznał, że oskarżony oraz jego matka, Emilia Florke, często się odgrzaży, że połamali nogi Florcowi i z nim skończył. Sąd na wniosek obrońcy oskarżonego rozprawę odroczył do 26 bm., celem powołania na rozprawę dalszych świadków. (m)

— * Pięciu Hoffmanów na jednego Bobkiewicza. Przed sądem grodzkim stanęli: Michał Hoffman i jego syn Józef, oraz Jan Hoffman i jego synowie Sylwester i Franciszek. Oskarżeni o udział w bójce i pobicie. W dniu 7 lipca 1935 roku we wsi Krzyżowniki pow. poznański, w czasie zabawy doszło między Hoffmanami do zataргу. Następnego dnia Michał i Józef Hoffmanowie napadli na pozostałych Hoffmanów, w wyniku czego wywiązała się ogólna bójka, w której posługiwano się nożami, widłami łopatami itd. Na pomoc Józefowi i Michałowi Hoffmanom podeszły niejaki Jan Bobkiewicz, dla którego bójka ta skończyła się nieodkierowanie. Oto zważona rodzina Hoffmanów zapomniała o własnych urazach i rzuciła się na spieszącego z pomocą Bobkiewicza, dotkliwie go bijąc. Sąd w wyniku rozprawy, ojców zważniocnych rodzin uniewinnił, natomiast oskarżonych, t. j. Józefa, Sylwestra i Franciszka Hoffmanów skazał na karę 8 miesięcy więzienia. (m)

Październik
24
CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat.
Czwartek: Rafała arch.
Piątek: Kryspina m.
Kalendarz słowiański
Czwartek: Siemysława
Piątek: Samomyśła
Słońca: wschód 6,32
zachód 16,41
Długość dnia 10 g. 09 min.
Księżyc: wschód 3,21
zachód 15,11

Faza: 3 dzień przed nowiem.

Przepowiednia pogody na czwartek: Zachmurzenie zmienne, przeważnie duże i dość chłodno, lecz bez większych deszczy.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. 27 Grudnia 18. — Apt. im. Marcinkowskiego, ul. Nowa. — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apt. Czerwona, Stary Rynek 37. — Jeżyce: Apt. im. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. „Pod Opatrznością”, ul. Staszica 1. — Łazarz: Apt. św. Łazarza, ul. Strusia 9. — Górczyn: Apt. Karpińskiego, ul. Marsz. Focha 158. — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, Górna Wilda 3. — Apt. Fortuna, Górna Wilda 96. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ulica Główna 19. — Solacz: Apt. ul. Mazowiecka 12. — Staroleka: Apteka miejscowa.

KRONIKA KOŚCIELNA

— * Archidiecezja Gnieźnieńska. W zarząd otrzymali: ks. Paweł Pękacki, admin. w Kolaczkowie i Wszemborzu, parafję w Kcyni; ks. Klemens Zieliński, prob. w Szubinie, parafję w Łopieniu; ks. Hipolit Kowalewicz, prob. w Sowinie, parafję w Grodzisku nad Prosną; ks. Henryk Mnichowski, wikariusz w Bydgoszczy - Szewerowie, parafję w Kolaczkowie i Wszemborzu; ks. Walenty Wnuk, prefekt gimn. w Żninie, parafję w Gąsawie.

Wizytatorami nauki religij. zostali zamianowani: ks. admin. Paweł Pękacki z Kcyni w dekanacie kcyńskim; ks. prob. Wacław Szalkowski z Łobżenicy w dekanacie łobżenickim; ks. prob. Marcin Kaczmarek z Parłina, w dekanacie żnińskim; ks. prob. Aleksander Nowicki z Barchina w dekanacie żnińskim.

— * Archidiecezja poznańska. Na wikariat powołani zostali: ks. Bolesław Bałoniak z Domachowa do Siedlca; ks. Czesław Pachciarz z Siedlca do Domachowa; ks. Aleksander Rozmiarz z Pilki do Przementu; ks. Stanisław Michalski do Pilki.

Zmiany w szkolnictwie: ks. prob. Henryk Pankowski z Przedborowa zamianowany został wizytatorem nauki religij. w szkołach powszechnych rejonu grabowskiego; ks. Stanisław Misiak, nauczyciel religij. w szkole dokształcającej, nauczycielem religij. w Państwowej szkole ogrodnictwa. — Wakuja beneficja w Gninie i Otorowie.

OSOBISTE

— * Ślub. W kościele św. Michała w Poznaniu pobłogosławiony został związek małżeński pomiędzy p. Marią Sławską, córką szambelana Stanisława i Izabelli z Mottych, Sławskich, a p. Teodorem Mukulowskim, synem pp. Nepomucena i Franciszki z Grabich Mukulowskich z Kolaczka. Do pary młodej przemówił ze stopni ołtarza w podniosłych słowach ks. proboszcz Nowakowski, który dokonał obrzędu kościelnego w asyście ks. palatara dr. Taczaka oraz księży wikariuszy Kosickiego i Preissa.

WYCIECZKI

— * Wycieczkę do Kiekrza organizuje w niedzielę 27 bm. Pol. Tow. Krajozn. — Prowadzi inż. Dąbrowski. Pieszej drogi około 6 km. Koszt 1 zł. Zbiórka na Dworcu koło kiosku „Ruchu” o godz. 9,30, powrót o godz. 19.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * Losowanie książeczek premjowych Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Poznania odbędzie się dnia 31 października rb. o godzinie 14 publicznie w lokalu Kasy przy ul. Nowej 10. Wylosowanych będzie 184 nagród na łączną sumę 5 000 zł, a mianowicie: 172 po 25 zł, 10 premij po 50 zł i 2 premje po 100 zł. — Czytelnicy nasi zechcą sprawdzić, czy uczynili za dość warunkom premjowania, inaczej bowiem książeczki ich w premjowaniu nie wezmą udziału.

KRONIKA MIEJSCOWA

Komunikat Orbisu. WYCIECZKI DO BERLINA. Samolotem co środę. Koszt paszportu, utrzymania, noclegów, przelotów zł 200.—. Zapisy ORBIS w Poznaniu, Plac Wolności 9, tel. 52-18, ng 16 631

34 Loteria Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

CIĄNIENIE TRZECIE

Stała wygrana dzienna 25.000 zł na nr.

7827.
Po 2000 zł na n-ry: 2743 18277 24707.
Po 1000 zł na n-ry: 25786 35736 98904
124424.
Po 500 zł na n-ry: 45679 52915 74844
91635 169719 170750.
Po 400 zł na n-ry: 10068 11313 92226
194998.
Po 200 zł na n-ry: 38243 69355 86216
104804 113212 123366 132330 150988.
Po 150 zł na n-ry: 6207 11622 31030
35446 45079 45564 47343 59707 65624 69355
74361 76508 77544 77710 82549 92093 93270
103894 109693 109964 126529 129391 136174
139229 155316 155950 165737 165854 171240
180881 181084 182600 187273.

Po 100 zł na n-ry:

248 741 2316 505 4221 5059 929 6832 9875
10403 512 11913 12326 555 59 13026 638 14429
70 15469 553 16371 971 17479 18006 138 734
38 19670 20672 21501 22471 24885 25104 571
26487 536 27182 28662 820 29374 30068 457
790 999 31136 781 32027 33285 570 741 35267
36098 37359 677.
38189 453 776 40305 502 729 41055 145 236
42158 424 57 82 98 669 43373 44700 45277 733
905 46025 47621 48479 49148 50558 728 872
74 51177 268 332 459 510 52871 53596 55442
56029 47 122 287 431 57048 113 58698 849
59807 949 60108 465 577 61100 231 325 62126
921 63079 166 580 808 64833 65041 93 252
66005 378 647 719 68258 500 82 649 738 69574
608 994 70041 71338 73895 74731 75121.
76683 86 77124 25 391 933 78862 79417 556
80275 734 81064 94 138 456 828 83521 754
85809 88707 90353 561 91447 93120 595 94373
521 95266 96044 714 97094 814 98096 145 528
784 806 99351 81 100129 327 553 702 102007
357 103212 725 931 104099 152 279 105256
845 106425 108180 852 108257 533 110481
111266 112409 113131 549 717 973.
114097 434 116194 953 118081 487 738 119432
515 900 43 121940 95 122686 123874 124145
210 125316 484 126220 127622 129087 137 255
130507 987 131548 830 132659 134227 495 543
135334 136531 137926 139150 95 901 140505
141351 430 876 142768 804 94 143741 79 144199
211 686 145262 146151 148139 741 149147 83
480 528 962 150891.
152371 154421 155237 156043 407 157987
158126 985 160738 161192 493 162101 236 56
772 163187 214 785 164008 165268 166209
167167 78 169216 170260 171878 172213 914
173572 177603 178642 818 180914 181463 96
182049 615 184616 185020 381 186863 187161
188536 189644 985 190567 191674 94 194358
570.

Po 50 zł na n-ry:

749 1078 259 385 865 2433 4006 468 592
662 783 968 5217 506 6502 657 843 7130 591
726 9403 689 802 36 974 10537 799 11042 12428
14068 108 969 608 15667 746 863 919 16737
17503 18279 377 19160 548 604 920 20147 863
21191 331 23451 96 657 722 822 24012 111 472
25500 907 26174 271 317 27569 28221 48 29831
30337 31026 576 83 86 32050 436 75 89 559
33208 827 34105 311 32 562 837 35205 473 903
36045 640 37419 800 63 927.
38363 39855 40138 242 953 94 41283 42431
656 43038 269 486 713 964 44154 431 553 640
45290 46599 47208 895 48131 237 85 476 49143
442 602 753 50805 32 51052 427 642 937 52384
563 94 53182 371 54012 446 674 56159 721
58298 930 59447 648 740 60038 88 229 58 760
903 62513 63300 597 779 81 870 930 64556 818
65487 519 618 60081 205 67528 68693 69262
832 70526 71273 301 482 676 83 755 72654 892
73293 642 820 74272 378 407 736 75050 641 713.
76586 700 77146 272 300 619 964 77 78123
212 668 795 79188 577 80096 684 758 912
81515 902 82192 330 856 83077 84216 713 873
78 85470 86559 909 87198 711 982 88558 628
778 966 89254 884 90689 755 903 46 92065 303
93691 842 94450 95045 556 709 941 96607 13
97010 221 347 673 98107 792 99 99076 89 277
344 100099 370 623 813 101012 947 102561 686
712 52 103034 227 473 770 104110 74 384 572
918 105098 249 106100 556 88 107107 556 62
929 108006 82 92 109328 47 770 110236 111160
63 529 882 901 112683 113377 518.
114760 115433 46 528 807 116210 40 117064
294 118459 75 968 120334 121084 622 122151
125265 377 514 649 124487 550 678 74 125834
986 126768 127141 321 686 848 128579 784
819 968 129763 131691 759 132192 272 133294
134444 764 135350 136023 480 569 137143 289
138146 233 139178 140142 290 531 692 141104
31 993 143819 144576 872 145688 146540 147481
148743 149334 150103 250 449 520 151057 498
657.
152769 153505 154041 261 425 535 155079
317 727 156410 32 157123 952 97 158986 163
943 159174 245 466 160608 161726 162870
163885 923 165405 639 764 166523 167684 719
168080 169170 214 170386 777 900 171634 775
172102 70 301 933 173252 476 684 175114 84
545 176530 95 691 847 177673 178232 584 652
179036 793 180104 359 181314 671 935 182294
790 183796 989 184593 185545 710 895 186218
69 606 22 712 829 955 188248 785 879 189724
190340 191433 610 876 967 192308 193942.

W czwartym dniu ciągnięcia 4 klasy

wygrane padły na numery następujące:

Główna wygrana 100.000 zł na numer 64836.

5.000 zł na nr.: 158484.

2.000 zł na nr.: 145634.

Po 1.000 zł na nr.: 16004 17603 46180

68900 113770 125211 180195.

Po 500 zł na nr. nr.: 11394 98358 113077

136745.

Po 400 zł na nr. nr.: 14098 20785 70700

72144 73364 102111 134402.

Po 200 zł na nr. nr.: 42244 48991 65074

77744 131361 136858 153893 158116 163250

184860.

Po 150 zł na nr. nr.: 576 5986 7993 10267

25958 27480 30041 30812 34542 38831 41996
42489 43413 49605 53733 60971 64537 68802
71099 82319 84361 104081 112638 117538 120825
121681 123437 128156 131249 132654 135020
137430 139127 153378 154198 158546 162917
169288 184543 187024 188680.

Po 100 zł na numery:

340 491 744 1153 360 454 991 2580 4275 79
91 728 853 925 5912 97 6567 667 7359 685 8049
355 9339 626 770 963 10341 464 813 11495 901
60 12187 322 439 980 13435 650 14065 128 753
15250 586 836 80 914 16215 406 503 601 856
17305 415 936 18614 765 825 19315 61 20320
21356 444 553 22576 687 814 910 23440 633
24625 768 869 962 25059 228 379 417 545 939
26075 352 911 27225 28448 768 29255 569 875
30146 240 448 515 793 31998 32110 216 94 392
656 709 17 25 34027 182 691 35135 80 641 748
837 49 36347 37221 317 475 92 651.
38076 87 247 667 39941 40012 147 77 209
692 861 903 41304 44 538 655 42331 73 43093
285 44730 988 45179 600 11 718 46208 389 428
517 804 47175 359 79 48118 224 439 710 49109
41 50413 543 693 881 51020 263 66 444 592 654
800 10 927 52559 618 28 52 53029 475 54163 235
484593 789 953 56026 947 57035 485 768 58020
43 148 365 905 74 59243 60093 248 812 363 487
710 819 919 82 61620 872 02519 68 613 962 63190
657 727 64102 32 65593 66211 371 488 801 83
67282 742 812 907 82 69008 261 729 69005 162
602 85 808 70080 243 71244 470 814 984 72225
883 89 922 73100 282 349 74035 166 334 471 912
75743.
76437 551 750 77671 78191 297 79009 499
918 29 80143 471 553 610 35 81074 191 211 99
82328 513 35 722 992 83384 556 726 84928 42
85185 722 891 86290 302 678 87408 613 770
88073 678 75 922 60 89227 901 90126 428 91795
92008 28 135 43 408 99 958 93333 771 94222 488
930 620 40 909 95597 622 47 97022 61 68 759 94
98125 438 682 807 99240 329 436 565 674 104069
87 516 768 826 101427 818 102749 828 103302
581 613 36 900 39 104258 549 763 105626 809
106919 107405 89 533 92 781 908 108296 612 993
108591 110237 625 111182 431 790 112277
113278 682 718 924.
114185 722 911 115004 79 128 698 117286
638 902 118704 119482 841 901 75 97 120474
804 121104 583 697 710 91 815 123661 781
124125 557 753 125579 126128 97 304 932
127131 246 422 734 75 128735 45 129013 844
957 130468 500 131306 73 899 911 132490 516
53 895 133250 515 99 888 134387 980 135082 54
291 462 757 833 49 134350 691 804 137554 55
138230 909 139147 332 140599 731 141369 649
787 832 938 142377 983 143176 881 144195 234
532 145394 996 146087 125 333 555 671 733
147148 52 587 769 817 148187 149970 89 150131
250 326 770 151154 63 226 96 312 808.
153208 154926 155112 156108 157130 359 482
158012 83 381 736 950 159020 160632 725 40
161285 895 162025 235 440 819 46 913 163318
498 752 69 976 105113 322 429 713 166111 65
394 468 654 167341 90 648 168149 59 493 169233
343 170943 171380 422 555 172465 94 799 934
173103 277 631 174211 491 560 903 696 175501
790 176273 93 601 68 177511 699 178589 179252
180200 625 813 181195 289 548 831 182638 83
183206 323 184633 185147 618 71 991 186033
105 30 209 68 359 781 83 993 187596 990 188659
923 189377 773 190215 43 88 191163 619 58 927
192023 917 193238 511 194045 454.

Po 50 zł na n-ry:

47 50 404 530 917 1318 71 640 776 2163
313 428 42 590 3079 325 578 761 850 928 51
4357 99 30 503 610 720 59 64 823 5872 938
59 6867 7077 259 58 408 747 845 950 8286 439
500 705 902 9002 136 90 273 78 334 46 697
767 915 62 10014 91 586 689 851 80 11258 546
79 676 795 12008 114 331 39 515 629 715 21
60 13363 550 14275 79 797 924 15039 86 821
909 16007 43 45 76 154 577 601 780 17082 280
459 67 552 727 18235 316 591 629 835 19176
90 453 766 852 991 20121 297 983 21404 58
706 955 2056 179 360 454 553 734 809 23406
608 24780 903 25583 938 26510 49 93 608 940
27099 303 9 483 520 34 28176 78 356 677
29016 103 679 30073 558 900 97 31086 254 71
453 512 63 89 649 707 30 38 565 32444 567
783 883 915 33206 308 466 560 34048 77 113
373 490 561 884 90 35470 557 672 836 36116
243 74 490 784 37207 41 807.
38178 464 801 28 939 89 39429 585 628
762 40467 70 609 833 94 993 41474 92 688 723
882 42007 148 67 385 574 680 43080 71 225
82 431 69 500 738 809 44670 855 45182 459
704 46060 110 353 697 47006 372 919 47076
106 583 818 40 49004 9 371 635 829 50277 429
505 715 972 51043 95 144 517 85 974 52004 72
207 358 489 820 979 85 86 52221 524 926 54101
284 414 529 835 973 55120 398 435 584 721
56401 57 757 886 57042 106 442 794 58110 280
575 644 59090 747 60194 345 676 853 74 970
71 61004 224 431 501 39 62067 93 203 844 915
28 63360 504 14 64239 65702 82 836 79 66025 43
310 472 648 67116 682 701 68117 91 294 67 82
9006 980 540 807 914 70368 431 90 550 692
779 71360 72071 241 456 736 85 863 936 73098
397 544 732 74136 332 43 442 77 521 669 75007
205 372 526 657 926.
76247 39 316 606 55 769 77550 679 735 62
78167 368 406 87 529 49 965 79001 148 99 213
394 755 69 80066 833 40 81544 652 953 82381
411 33 83042 86 86 172 251 656 924 84083 552
68 715 946 72 85036 77 560 637 947 86134 868
87667 853 8058 149 235 39 327 80 466 510
89209 618 21 88 735 71 816 927 90236 93 336
946 94237 56 78 95052 388 685 96034 675 87
938 97088 945 9821 76 393 449 99025 35 54
81 114 662 721 891 903 100157 519 50 742 847
101070 102 51 282 405 657 776 102825 103467
533 558 104285 876 105007 76 538 802 11 106564
811 107267 108104 316 63 468 587 801 5 919
64 109002 356 605 703 90 110284 917 111097
258 600 703 112036 514 708 21 806 113040 199
319 620 842.
114064 243 435 850 941 115090 348 416 544

OGÓLNE WIADOMO, że WIELE WYGRANYCH
pada w kol. DZIERŻANOWSKIEGO, GNIEZNO, Chobrzeżo.2

Tg. 918

773 87 116046 278 343 471 117295 85 918 73
118145 386 444 697 119091 843 120095 459
520 724 822 121006 99 288 588 973 122311 38
94 409 19 123016 235 81 91 322 847 124072
241 79 84 424 125344 437 126032 75 112 64
447 592 796 127175 748 914 128303 610 129311
787 853 70 902 3 130062 228 453 648 933 64
131347 441 89 741 132557 612 19 63 974 133298
775 134382 8 135170 562 136035 363 427 851
137017 106 239 793 138344 545 666 139350 783
140176 359 432 758 141019 980 142366 586 90
823 143055 417 395 14412 363 805 145099 413
24 52 887 916 146671 822 94 97 147070 110
233 517 625 148257 385 759 149364 491 816
956 59 150175 202 330 419 500 864 151221
489 643.
152092 357 472 15330 81 428 36 731 154243
396 564 715 96 155137 425 61 590 669 929
156064 277 599 649 703 157007 176 887

Obraz na ścianie szczytowej. Pewien właściciel domu w Oberammergau wpadł na pomysł, by ścianę szczytową, szpeczącą dom od strony ulicy, odpowiednio upiększyć. W tym celu polecił artyście wymalować na tej ścianie barwny pejzaż, harmonizujący z otaczającą dom przyrodą. Efekt, w ten sposób osiągnięty, jest podobno nadzwyczajny. Podobne upiększenie przydałoby się np. wielkiej ścianie szczytowej w Warszawie naprzeciw głównego dworca warszawskiego, która swoją beznadziejnością wywiera na przyjeźdźnych za każdym razem wrażenie jak najfatalniejsze i irytujące.

Skarby króla angielskiego

Na pytanie, czy monarcha, panujący nad czwartą częścią kuli ziemskiej, jest także najbogatszym monarchą, trudno odpowiedzieć. Jeżeli się weźmie pod uwagę roczne jego dochody, to król Jerzy bynajmniej nie może uchodzić za kreśla nowocześnie. W państwie jego żyje z pewnością kilka tysięcy jego podwładnych, którzy rozporządzają napewno większymi dochodami. Jeśli jednak uwzględnimy jego majątek prywatny, i rodzinny, to żaden inny monarcha nie może mu dorównać.

ZAMEK NA WAGĘ ZŁOTA.

Już sam zamek Windsor Castle, letnia rezydencja rodziny królewskiej, mieści w sobie wartości wprost bezcenne. Jest tam przede wszystkim siedem sławnych waz, z których król tak samo jest dumny, jak dumni są jego poddani. Kiedy przed kilkoma laty pojawiła się pogłoska, że rodzina królewska znajduje się chwilowo w trudnościach pieniężnych, zgłosił się znany amerykański zbieracz sztuki i zaofiarował za owe wazy olbrzymią sumę 10 mil. dol. Mimo tę nęcącą ofertę dano Amerykaninowi do zrozumienia, że wazy nie są na sprzedaż.

KLEJNOTY ZA PÓLTORA MILJARDA SZYLINGÓW.

Niemniej cenny jest kominek z szarego złota, który waży dwa centnary. Znaczący oceniają wartość jego na 5 mil. funtów czyli 130 mil. zł. Bezcenna wartość posiadają zbiory klejnotów rodziny królewskiej, w szczególności zaś kolekcja brylantów. Wartość tych zbiorów ocenia się na półtora miljarda zł. Między diamentami zbioru królewskiego znajduje się sławny „Sulliman”. Przewiezienie jego z Afryki do Anglii odbyło się swego czasu w sposób bardzo oryginalny. Wystano go w zwykłej paczce do Londynu, podczas gdy imitacja jego odbyła drogą do Londynu przy zastosowaniu jak najdalej idących środków ostrożności. Wśród klejnotów królewskich znajduje się dalej sznur pereł wyjątkowej piękności, dar maharadży Nepalu dla królowej.

ZŁOTY SERWIS HENRYKA VIII.

Do najcenniejszych zbiorów należy serwis złoty na 60 osób. Pamięta on czasy Henryka VIII, który z niego jadł wraz z swymi żonami, których głowy później spadały na szafocie. Wartość tego serwisu jest prosto bezcenna, nietylko dla szlachetności materiału, lecz także dla wspaniałej roboty i historycznych wspomnień, jakie się z nim wiąże.

Znaczący usiłował ocenić ogólną wartość skarbowi z zamku windsorskiego i doszli do sumy 5 miliardów złotych.

SIEDEMNAŚCIE SAL ZNACZKÓW POCZTOWYCH.

Drugi pałac królewski, Sandringham, z punktu widzenia kulturalno-historycznego nie posiada może tej wartości, co zamek w Windsor, lecz mieści w sobie również zbiory, jakich drugich niema na całym świecie. Jest tam przede wszystkim sławny na cały świat zbiór znaczków pocztowych króla, znanego filatelisty i znawcy na tem

polu. Zbiory te stale wzrastają. Gdziekolwiek odbywa się jaka aukcja znaczków, pełnomocnik króla wykupuje co najcenniejsze okazy. O olbrzymich zbiorach tych daje jakieś pojęcie fakt, że zajmują one 17 sal. Wartość ich fachowcy oceniają na 15 milionów złotych.

TROFEA SPORTOWE KRÓLA.

W tym samym pałacu znajduje się także zbiór królewskich trofeów sportowych. W szeregu sal rozmieszczone są plakaty, puchary, statuy i medale, jakie król zdobył w młodszych swych latach. I te pamiątki stanowią zbiory niezmiernie cenne.

Nie potrzeba dodawać, że król posiada jeszcze szereg innych zamków i posiadłości, które razem z wymienionymi skarbami stanowią majątek wręcz bajkowy.

W i P.

Jednooki król londyńskiego City

Odwieczny zwyczaj — Droga przyjemności — Potentat z chłopca do posyłek

Anglia jest krajem poświęconych wiekami tradycji. Wśród nich jedno z najprężniejszych miejsc zajmują wybór i funkcje Lord-Mayora City czyli prezydenta śródmieścia handlowego Londynu.

City, to jedno wielkie biuro z milionem pracowników. Do 6 wieczora tętni i huczy tam życie, po tej godzinie City wymiera. Tylko w Mansion-House, rezydencji Lord-Mayora City, rzęsiście oświetlone okna zdradzają, że odbywa się tam przyjęcie.

Z pośród wszystkich prezydentów miasta na świecie Lord-Mayor City londyńskiej wyposażony jest w najdalej idące, ale i też najkosztowniejsze przywileje. Co rok wybiera się nowego Lord-Mayora. — Kandydat, oprócz innych kwalifikacji ogólnie-obywatelskich, wylegitymować się musi przede wszystkim odpowiednim kontem bankowym, któreby mu pozwoliło wydatkować na urządowanie swoje 60 000 funtów bez popadnięcia w trudności finansowe. Jego apanaże włącznie dodatków reprezentacyjnych wynoszą „tylko” 10 000 funtów, lecz kwota ta ani w drobnej części nie wystarcza na pokrycie olbrzymich kosztów reprezentacyjnych, jakie ponosi musi Lord-Mayor. Przywilejem jego jest przyjmować i ugasać wszystkich sławnych gości, przybywających do Anglii, zapraszać króla na ucztę, lub też zabraniać mu wstępu do City.

W tych dniach wybrany został nowy Lord-Mayor, który 1 listopada wprowadzony zostanie uroczysto w swój urząd. Uroczystość ta, w czasie której Lord-Mayor wjeżdża w historycznym pochodzie do City, należy do najwybitniejszych wydarzeń sezonu. Charakter reprezentacyjny pochodzie stosuje się zwykle do zajęcia nowego władcy City. Makler giełdowy np. zainteresowany w papierach kopalń południowo-afrykańskich, aranżuje parady południo-

wo-afrykańską, właściciel statków panoramę komunikacji morskiej, kupiec produktów agrarnych pokaz produkcji rolniczej itd. Bogactwo pomysłów, różnorodność i malowniczość tego korowodu stanowi atoli zawsze niezmiernie interesujące widowisko, które już w pierwszym dniu urzędowania pochłania przeważającą część dochodów rocznych Lord-Mayora. W czasie pochodu City oczywiście przez pół dnia świętuje, a straty, stąd powstałe, oblicza się na pół miliona funtów.

Od chwili, kiedy nowy Lord-Mayor odbiera klucze złote od swego poprzednika, jest on najważniejszą osobistością Londynu. Burmistrzowie pozostałych 28 dzielnic Londynu są tylko figuzyrkami w romantycznym teatrze życia wielkomiejskiego, — panuje wszędzie Lord-Mayor z pompą i wspaniałością iscie królewską. Jak dalece jest on zaabsorbowany obowiązkami reprezentacyjnymi, dowodzi fakt, że na przyjęciach w Mansion-House i Guild Hall i przy innych okazjach wygłosił on 1000 przemówień, co zresztą tłumaczy się częścią okolicznością, że urzędowanie jego przypadało w roku jubileuszowym.

Nowowyranny Lord-Mayor, Sir Percy Vincent, wybił się z zwyczajnego chłopca terminatorskiego na najwyższą godność stolicy Anglii. Między poprzednikami jego było wielu, którzy podobnie jak on zrobili tak olbrzymią karierę.

W i P.

Odkrycie nagrobków chrześcijańskich w Japonii

W miejscowości Goryo, na wyspie Kyushu, wchodzącej w skład archipelagu Amakusa, dokonano niezmiernie ciekawego odkrycia. Pewien uczony archeolog w badaniach swych przypadkowo natrafił na starożytne groby chrześcijańskie, datujące z pierwszych czasów Kościoła katolickiego w Japonii. Ogółem zostało odnalezionych 379 nagrobków w Goryo. Prócz tego natrafiono w sąsiednim mieście Saitsu na 110 innych śladów kultury chrześcijańskiej. Ponieważ na nagrobkach tych na pierwszy rzut oka nie widać było żadnego dowodu ich przynależności do religii chrześcijańskiej, przez długie stulecia pozostawały one w zapomnieniu, uchodząc wśród ludności miejscowej za groby budystów. Dopiero przy bliższym badaniu okazało się, że na większości grobów widnieły mały znak krzyża, wyrity na powierzchni z kamienia. Najstarszy z tych nagrobków pochodzi z roku 1574.

Jak wiadomo w XVI wieku cały archipelag Amakusa był zamieszkały wyłącznie niemal przez nawróconych na katolicyzm tubylców. W latach 1591 — 1600 OO. Jezuitów posiadali tam nawet własną drukarnię, która została następnie podczas prześladowań, jakie potem nastąpiły, przeniesiona do Nagasaki. Późniejsze wieki były okresem prześladowań i tępienia chrześcijaństwa. Obecnie ludność archipelagu znów powraca na łono Kościoła powszechnego.

(KAP)

Najstarsza apteka w Europie

W pięknej miejscowości nad Adriatykiem, Dubrownik (Jugosławia) istnieje starożytny klasztor OO. Franciszkanów. Przy klasztorze tym znajduje się apteka, która jest pewnego rodzaju curiosum: jest to najstarsza apteka w całej Europie. Została ona założona w tym samym roku co klasztor t. j. w 1315 r. Klasztor Franciszkanów ma za sobą piękną przeszłość historyczną, związany jest bowiem ściśle z

Bunt żołądka

łatwo uśmierzyć...

stałą troską o prawidłowe funkcjonowanie żołądka, zażywając znane i wypróbowane zioła francuskie The Chambard, które znakomicie regulują wypróżnienie. Skuteczne przy uporczywym zaparciu. Cena torebki 35 gr.

ng 16 669

historią rozwoju kulturalnego i religijnego tych okolic. Położony jest niezwykle malowniczo w zachodniej części starożytnego miasta, którego strzegł od tej strony, jak od innej strony przy bramie fortyfikacyjnej strzegł inny klasztor, OO. Dominikanów.

(KAP)

Amerykańskie obyczaje w Hollywood

W Hollywood wzbudziło wielką sensację aresztowanie siedmiu członków bandy gangsterów, którzy brali udział w spisku, mającym na celu wymuszenie od znanej aktorki filmowej, Mae West, tysiąca dolarów. W przesłanym West liście grozili gangsterzy zamachem, o ile nie spełni ich żądania i nie wpłaci wymienionej sumy. Gangsterzy uprzedzili Mae West, iż w razie odmowy urządzią zasadzkę i obłają jej twarz kwasem siarczanym, uniemożliwiając w ten sposób dalszą karierę aktorską.

KOMUNIKATY TEATRALNE

Z Teatru Wielkiego

Dzisiaj „Beatrix Cenci”, opera w 4 aktach Ludomira Różyckiego, z dr. Stani Zawadzka w roli tytułowej, oraz pp. Józefem Wolińskim, Zenonem Dolnickim, Aleksandrem Karpackim, Urbanowiczem, Marynowicz-Madejową i Musielewską w pozostałych. Kierownictwo muzyczne dyr. dr. Latoszewski, reżyserja Karola Urbanowicza, nowe dekoracje Zygmunta Szpiniera.

W czwartek i piątek cieszą się wielkim powodzeniem operetka Lehara p. t. „Hrabia Luxemburg”. W roli głównej p. Halina Dudyczówna. W akcie II wać i kankan w wykonaniu primabaleriny Zofii Grabowskiej, oraz całego zespołu baletowego.

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro występy gościnne Marjusa Maszyńskiego w arcywesołej lekkiej komedji „Dzień bez kłamstwa”. W czwartek i piątek o godz. 12 w południe Marjusz Maszyński daje swoje ulubione poranki dla uczącej się młodzieży. Ceny od 20—50 gr. — W niedzielę popołudniu o godz. 4 po cenach znizowanych „Wszystkie prawa zastrzeżone” z gościnnym występem Marjusa Maszyńskiego.

Najbliższą premierą Teatru Polskiego będzie krótkowidła muzyczna Al. hr. Fredry „Sto szaleństw”, czyli „Nowy Don Kiszot” z muzyką St. Moniuszki.

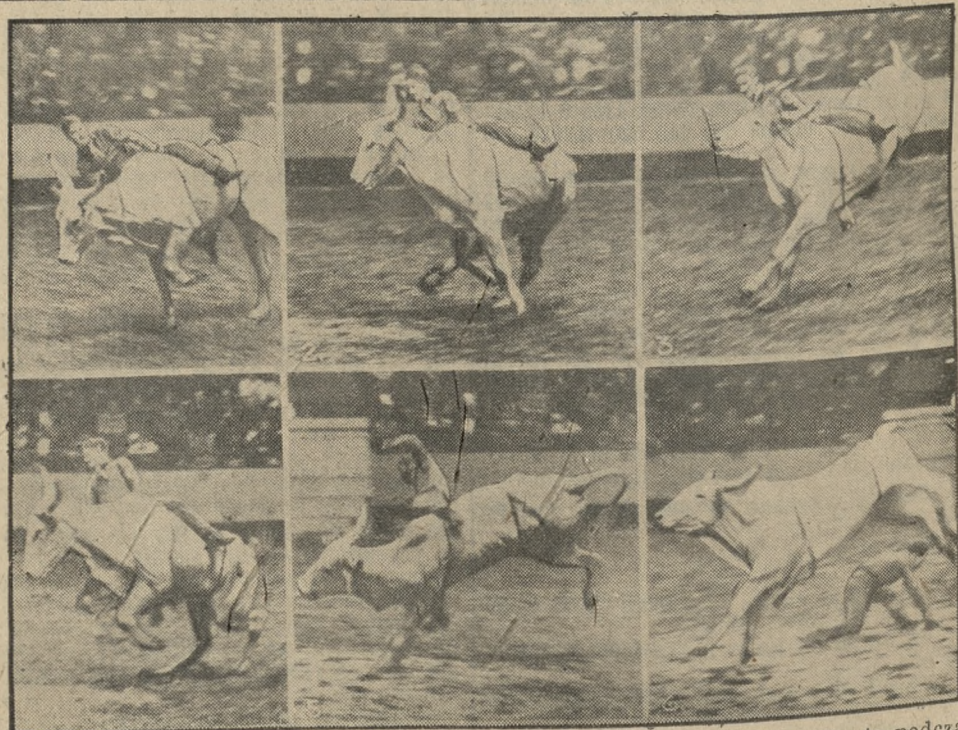
Z Teatru Nowego

Dzisiaj i dni następnych sensacyjna sztuka Maughama i Fodora p. t. „Dżungla”, w premierowej obsadzie.

Wybitnie sukcesowa komedja „Trafika pani generalowej”, która w pełni powodzenia zeszła z repertuaru, zostanie powtórzona w niedzielę na popołudniowym przedstawieniu po cenach do połowy znizowanych.

PASTILLES VICHY-ETAT

CUKIERKI DO SSANIA — ULATWIAJĄ TRAWIENIE

W Ameryce słynie ze swej szaleńczej odwagi cowboy Curley Hatchell. On to podczas wielkiego kongresu farmerów w Nowym Jorku zaprodukował się w sposób dosyć oryginalny; mianowicie postanowił dokonać jazdy na dzikim byku. Jak mu się to przedsięwzięcie udało, wykazują powyższe zdjęcie. Nieszczęśliwie, w rezultacie zbierał własne kości.

Trawienie regulują zioła „CHOLEKINAZA” H. Niemojewskiego

Nr. 1 - przy rozvolnieniu, Nr. 2 - przy zaparciu, Nr. 3 - przy uporczywym zaparciu

ng 16 664

SPORT

Czy mecz z Rumunią dojdzie do skutku?

Sprawa rozegrania meczu piłkarskiego Polska — Rumunia w dniu 3 listopada w Bukareszcie pozostaje nadal w zawieszaniu.

Do chwili obecnej związek rumuński nie nadesłał jeszcze odpowiedzi na załatwienie warunków finansowych, które ze względu na trudności dewizowe w Rumunii napotykać na pewne trudności.

O ile mecz dojdzie do skutku, wtedy drużyna wyjedzie do Bukaresztu w dniu 1. 11. w sile 15 graczy pod kierunkiem ptk. Żołędziowskiego, mjr. Lotha, p. Kałuży i trenera Otto. Gracze polscy zebrałby się w dniu 31 bm. we Lwowie, gdzie urządzony byłby mecz treningowy z reprezentacją Lwowa. Skład reprezentacji ustalony będzie w dniu 28 bm.

Drużyna szczypiorniaka „K.P.W.” Poznań, która ostatnio w Warszawie zdobyła wicemistrzostwo Polski w tej grze, przegrywając w finale nieznacznie z „Pogonią” Katowice. Stoją od lewej: Szymura, Kasprzak II, Łój, Elbanowski, Grzechowiak, Marek, Różycki, Patrzykont, Firlik, Pospieszalski, Kasprzak I.

Kolarstwo

W wyścigu na trasie 50 km. Poznań — Tarnowo Podgórne — Poznań startowało zawodników licencjonowanych 12 kolarzy. Zwyciężył (Galeja (HCP) w czasie 1 g. 28:30; 2. Kluź (HCP) 1 g. 28:30,2; 3. Łobza (HCP) 1 g. 29:30. W kategorii zawodników jadących na karty wyścigowe oraz niestawionych startowało 22 kolarzy, z których bieg ukończyło 18. Zwyciężył Lisiecki 1 g. 38; 2. Dolski 1 g. 41; 3. Szron 1 g. 42. (al)

Narciarstwo

Ciekawa decyzja w sprawie skoków narciarskich. Przywódca narciarskiego sportu niemieckiego Maier z Monachium

postanowił, że we wszystkich konkursach skoków narciarskich, odbywających się na terenie Niemiec, nie będzie wskazywana długość skoków z upadkiem. Jednocześnie postanowiono, że zamiast podania długości notowany będzie krzyk przy skokach z upadkiem, a za każdy skok z upadkiem zawodnik automatycznie straci 10 punktów.

Piłka nożna

O mistrzostwo kl. B, P. Z. O. P. N.: Szamtułski K. S. — Korona II 3:2 (3:0), HCP II — Posenania 2:0 (0:0), Admira — Pentatlon 1:0 (0:0), Pogoń Poznań — Stella Gniezno 2:1 (1:1), Blask Staroleka — San 1:2 (0:1), KPW II Poznań — Warta II 3:1

(1:0), Cybina — Dyskobolia Grodzisk 1:2 (0:2), Czarni Poznań — Polonia Główna 3:0, zawodów nie dokończono z powodu wtargnięcia publiczności na boisko. Legja II — Sparta Poznań 0:2 (0:1), Sokół Leszno — Kościański K. S. 1:2, Polonia II Leszno — Unia II Kościan 2:4.

O mistrzostwo kl. C: Concordia Muro-wana Gołina — Sparta Oborniki 2:3 (2:1), zawodów nie dokończono z powodu bójki na boisku powstałej pomiędzy publicznością, Unia Swarzędz — Britania Poznań 4:1 (3:0), Strzelec Luboń — Stella Zabikowo 1:4 (1:3), Kania Gostyń — Sokół Rawicz 2:1 (1:0), Czempiański K. S. — Kościański K. S. II 2:0 (0:0), Raszkowianka Raszków — Viktorja Ostrzeszów 2:6 (2:4), Sokół II Kepno — Strzelec Wieruszów 0:3 (0:1), Pogoń II — San II 2:1, Sparta II — HCP III 4:0 (2:0), Warta III — Posenania II 3:3 (3:0).

O puchar junjorów: HCP — Korona 4:2 (1:0), Unia — KPW Poznań 0:10 (0:6), Orkan Fabianowo — Polonia Główna, walkower dla Orkanu z powodu nieprzybycia Polonii, San — Legja 2:1 (1:1).

Puchar na ten rok zdobyła drużyna junjorów HCP.

Spotkania towarzyskie: Polonia Kepno — Concordia Kepno 2:3 (0:3), Sokół Wolsztyn — Obra Zbąszyń 2:1 (1:1).

Tabela rozgrywek klasy A pr. 20. 10. 1935

1. HCP 12 punktów (7 gier 29:10).
2. Ostrowia 8 p. (6 gier 18:13).
3. Unia 8 p. (8 gier 13:13).
4. K. i. W. Poznań 7 p. (6 gier 17:7).
5. Polonia 7 p. (7 gier 14:25).
6. K. P. W. Ostrow 6 p. (6 gier 15:14).
7. Korona 5 p. (7 gier 12:16).
8. Warta 5 p. (8 gier 18:28).
9. Legja 4 p. (3 gry 10:5).
10. Olimpia 4 p. (8 gier 9:21).

Obsada zawodów ligowych na 27. 10: w Warszawie Legja — Warszawianka prowadzi p. Rettig z Łodzi; w Łodzi L. K. S. — Cracovia p. Staliński z Poznania; w Krakowie Wisła Polonia p. Bol. Posner z Bielska; we Lwowie Pogoń — Śląsk p. Heitner z Krakowa; na Śląsku Ruch — Garbarnia p. Seemann ze Lwowa.

Zarząd PZPN wysłał do międzynarodowej federacji piłkarskiej listę sędziów polskich, upoważnionych do prowadzenia zawodów międzynarodowych. Są to pp: Arczyński, Rutkowski, Sznajder i dr. Lustgarten (Kraków) oraz Krukowski (Warszawa).

Frymarkiewicz, bramkarz ligowego Ł. K. S. otrzymał zwolnienie z klubu i przenosi się do Warszawy.

Mecz z Belgią odbędzie się 16 lutego. Zarząd PZPN postanowił na zebraniu we wtorek przyjąć ostatecznie propozycję związku belgijskiego i rozegrać zawody w dniu 16 lutego w Brukseli.

Ona: Upaja mnie jazda konna i taniec
On: A ja wolę koniak Saumon Jubilat!

Kantorowicz koniak Saumon Jubilat — naturalny i tani!

Pr 6123-38.17

Pięściarstwo

PZB definitywnie zakontraktował zespół Belgii na dwa starty w Polsce, przyczem pierwszy odbędzie się w Poznaniu w dniu 8 grudnia, a drugi w Warszawie lub w Łodzi 10 grudnia. Propozycje PZB, wysłane do związku szwedzkiego i fińskiego celem rozegrania meczów międzypaństwowych oba te związki załatwiły odmownie.

Fiba zaproponowała Polskiemu Związkowi bokserkiemu zorganizowanie zawodów eliminacyjnych przed spotkaniem Ameryka i Europa, przyczem zażądała za to 1.000 dolarów. PZB warunek ten przyjął z równoczesną prośbą o podanie szczegółów mających być zorganizowanych eliminacji.

P. Smithowi trenerowi PZB przedłużono pobyt w Łodzi do końca listopada.

PZB ma zamiar ubiegać się na przyszłym kongresie Fiby o prawo organizacji mistrzostw Europy na rok 1937, przyczem mistrzostwa miałyby się odbyć w Poznaniu.

Różne

Gen. Olszyna - Wilczyński, dowódca 10 dyw. piechoty w Łodzi, mianowany został dyrektorem P. U. W. F. w miejsce plk. Kilińskiego, który pełnił funkcję dyr. P. U. W. F. od 12. III. 1929 r.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu

W poniedziałek, 21 października 1935 r. o godz. 22,30, zakończył swój żywot doczesny, po długich i ciężkich cierpieniach, namaszczony Olejami św., mój najdroższy mąż, nasz najukochańszy ojciec, dziadek, brat, teść i szwagier, ś. p.

Józef Królikiewicz

przeżywszy lat 73. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 24. bm. o godz. 16,30 z domu żałoby w Buku, o czym zawiadamia Krewnych i Znajomych

w smutku pogrążona
rodzina.

Buk, Poznań, Pobiedziska, Hannover, Hildesheim.

zg 12 060

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Polecamy nasze specjalności na jesień i zimę:

Materjały na płaszcze, kostjomy i suknie. Gotowe płaszcze damskie i kontekcję dzianą. Futra, spody do futer, skóry futrzane. Materjały na poszycia futer oraz na ubrania i palta męskie. Trykotaże, pończochy, rękawiczki i t. d.

DOM
HANDLOWY

F. WOŹNIAK POZNAN
ul. Rynkowa

Kto u Woźniaka kupuje — oszczędza i pieniądze kuje!

Piece stałopalne

system ameryk
Wyrób krajowy, bardzo ekonomiczne.
wykonanie solidne, ceny przystępne
stale na składzie

JAN DEIERLING, Poznań

skład żelaza or 16259
SZKOLNA 3
telef. 35-18 telef. 35-43

JASNY I SILNY
PŁOMIEŃ

lampki nagrobkowe

dają

POLO

W czwartek, dnia 24 października 1935 r., o godzinie 9 rano w kościele św. Marcina w Poznaniu odprawi się

żałobne nabożeństwo

ku uczczeniu poległych i zmarłych
Powstańców Wlkp. 1918/19

na którą jaknajuprzejmiej zaprasza na wspólną modlitwę

Towarzystwo Uczestn. Powstania Wlkp. 1918/19
im. Ign. Paderewskiego stoł. m. Poznania

Stanisław Koch, prezes.

W drugą bolesną rocznicę śmierci ukochanego męża i ojca, ś. p.

Józefa Paczkowskiego

prof. U. P.

odprawi się

msza św.

w piątek, 25. bm. o godz. 9 w kościele parafialnym w Je-
życach, o czym zawiadamiają, prosząc o modlitwę

zg 12 054

Żona z synami.

SLEDZIE

Crownbrands - Matties - Medium i Mattfall

w 1 1/2 beczkach

ANGIELSKIE MATJASY w 1/2, 1/3, 1/4, 1/5 beczkach

w wielkim wyborze poleca

ST. BAREŁKOWSKI

Hart Kolonialny

POZNAN, Woźna 18 Telefon 39-00 — 56 56

Specjalność: SLEDZIE — RYŻ — KRUPY

MORATORJUM

Zarząd Stow. Samopomocy Doraźnej w Poznaniu udziela moratorium dla opłaty zaległych składek wszystkim tym Członkom, którzy dobrowolnie wystąpili lub po upomnieniu zostali skreśleni, jednakże pod tym warunkiem, jeżeli ci Członkowie zgłoszą niezwłocznie Zarządowi swoje ponowne przystąpienie do Stow. S. D. i wpłacać będą regularnie składki za bieżące wypadki śmierci.

zg 12 058/9

Za Zarząd:

(—) Żalusi, prezes.

(—) Gaszak, sekretarz.

FUTRA

Gotowe i na miarę
poszycia i modernizacje
pod fachowem kierownictwem

EDMUND RYCHTER

POZNAŃ — FR. RATAJCZAKA 2
WROCŁAWSKA 15 — WROCŁAWSKA 14
OSTRÓW (Wlkp.)

Tapczany
fotele, leżanki, gwarantowanej jakości najkorzystniej u fachowca. Wrocław 13. zdg 59 062

Jadalnia
korzystnie. Marcina 58 — 5. zdg 59 111

Radio
sieciowe, prad stały, dobre tanio. Adres Kurjer Pozn. zdg 59 108

Tanio
wózek dziecięcy, łóżeczko, lampy gazowe. Wielkie Garbary 48. m. 20. zdg 59 106

Sprzedam
kompletne urządzenie składu kolonialnego. Adres Kurjer Poznański zdg 59 103

Sypialnia
dębowa. Plac Sanieżyński 4 — 7. zdg 59 098

Lustro
150/100 Marcina 58 — 5. zdg 59 115

Morwę
5-letnią sprzedam tanio. Górki 20 zdg 59 060

Maszyna
szycia nowa, okragłym czółenkiem 185 — Poczta 187a, mieszkanie 3. zdg 59 122

Dekoracyjne
płyty kryształowe. Marcina 58 — 5. zdg 59 120

Kafe
piec, kucharki, przenośne, najtańszej Milich, Dolna Wilda 49. zdg 58 838

Futro
damskie Krs 12. m. 5. zdg 58 834

Platformę
mało używaną sprzedam. Chwaliszewo 2728. m. 4. zdg 58 833

Chevrolet
limuzyna 4 cylindrowa po gruntownym remoncie sprzedam za 1400.— Centrala Rowerów. — Września. zdg 58 868

Sprzedam
meble używane, mandoline. Kilińskiego 4. m. 10. zdg 58 872

Pinczer
pies czarny, krótkowłosy, czujny, również nowy Electrofox do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 881

Sprzedam
tanio mało używaną garderobę damską. Plac Działowy 3. parter. zdg 58 818

Radio
półsiłkowe, pierwszorzędné — komplet sprzedam. Różana 22. m. 8. wieczorem od 8. zdg 58 815

Pinczerki
młode rasowe czarne szatka 20 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 807

Lokal
restauracja, dobrze prosperująca, wysmienite położenie Poznaniu, powojnowe rodzinnych korzystnie do oddania. Spieszne oferty Kurjer Poznański zdg 58 799

Bernardyn
czyste rasy tanio sprzedam. — St. Skorupski, Fabianowo — Poznań. zdg 58 798

Bernardyn
pies rasowy, piękny okaz, dobry stróż, korzystnie do nabycia. — Luboń, Dworcowa 4. zdg 58 861

Szafę
łóżko, komoda. Zielona 1. m. 5. zdg 4530

Skład
nabiału i owoców w ruchliwym miejscu sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 58 954

Pianino
Stroma 24. Gerlach. zdg 58 943

Pianina
fisharmonie szacuje, przeprowadzam ekspertyzy, zaprzysiężony rzeczoznawca na obwód Sądu A. — Polacyńskiego w Poznaniu, Drygas Podgórna 10a. zdg 58 896

Plaszcz
Ubrania Sp. dn. Kurtki, Ma. — teryjny, me. a. — najtańszej 17.70 w firmie

Plaszcz damskie
W. Janas, — Plac Rynek 42. Wrocław 20. zdg 4533/4

Kolonjalkę
sprzedam Za Grobla 2 m. 4. zdg 59 031

Rower
nowy sprzedam Chwaliszewo 7/8 m. 10. zdg 59 020

Pianina
transportuje z 8.— Drygas, Podgórna 10a. zdg 58 897

Ślusarnię
kolodziejstwo, dom, gl. ulica miasto powiatowe, korzystnie sprzeda właściciel. Oferty Oredownik, Poznań zdg 59 016/17

Skład
kolonialny z wyszynkiem, domem, dużym ogrodem owocowym przy Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 801/2

Meble
najtańszej poleca

Baranowski,
Poznań Podgórna 18. Pg 5323

Plaszcz
ostatnie modele
Ceny dostępne dla wszystkich bo wprost z Fabryki konfekcji damskiej
Wildowa - Syn
Wodna 1
Asygnaty kredytowe! ng 14 379

Galkowita Wyprzedaż
półsiłkowe, trykotów, rekawów, bielizny, swetrów, włóczek, pulawów, bluzek, koszul męskich, krawatów, getrów, kołnierzyków, innej drobnej galanterii z owo-
wodu dg 4434/5

Likwidacji
przedsiębiorstwa
Marian Dobrowolski
Poznań Poczta 4.

Okucia
do drzwi, anaby mus. kbi. od 2.70 do okien, otw. mos. kol. 5.75 do piecy kpl. 9.00 zamki meblowe 20 gr.

**Zamki bez-
pieczne**
zwożdzie śruby nitu narzeżia Stanisław Węgr. Poznań św. również na miarę.
Marcin 27. założone 1897 tel. 34-31. ng 14 901/2/3

Z rozbiórki
na terenie P. W. K. ul. Wy-
spiańskiego 35 tanio sprzedaje de-
ski, kantówki, okna, drzwi, ce-
gle i drzewo opałowe. zdg 59 027

Wielka wyprzedaż
mebli używanych, jadalnie, sypialnie, kuchnie oraz różności do-
mowe

jeszcze kilka dni
Wielka 25, komis.
zdg 58 955

Meble kuchenne
nowoczesne najtańszej. Łakowa 4a, stolarnia. zdg 58 919

11. KUPNA

Maszynę
do pisania dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 603

Garderobę
używaną mesk. — rozmiatoci kupię. „ZSK”. Żydowska 9. zdg 50 882

Tatara
2 cyl. z dobrym karterem na rozbiórki lub też sam karter silnika kupię. Zgłoszenia z podaniem ceny „Par”. Poznań pod 56.412. Pg 6 124-56.412

Uwaga!
kupię kilka używanych jadałek z zegarem, debowych, oraz kilka sypialek w dobrym stanie
tylko za gotówkę
Wielka 25, komis.
zdg 58 956

Maszynę
do pisania kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 979

Singera
maszynę kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 975

Kupię
łóżka, szafę, kuchnię. Księgar-
nia Ślusarska 7, telefon 58-41. zdg 59 963

Pianino
używane kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 066

Kupię
samochód ciężarowy „Ford”. —
Zgłoszenia Agencja Kurjera Po-
znańskiego, Rogoźno. ng 16 667

12. DO WYNAJĘCIA

„Informator”
poleca mieszkania. Skarbowa 1. (dom ogrodowy). zdg 54 901

Ratajczaka 19
6 pokoi III komfortowe wprost od gospodarza. zdg 58 630

Dwa
pokoje, kuchnia komfort zaraz wydzierżawie. Solacz, Śląska 11. Pg 6 117-56-410

Do
wynajęcia 2 pokoje, kuchnia od gospodarza, willi, przystanek tramwajowy, czynsz zgóry. So-
lacz, Mazowiecka 6 gospodarz. zdg 57 437

Czteropokojowe
słoneczne, Marynarska 6. m. 4. do wynajęcia. zdg 57 795

Trzypokojowe
przynależnościami 1. czynsz bie-
żący. Wiadomości Palacza 70. m. 5. zdg 58 228

Komfortowe
4 pokoje Wrocław 30 m. 16 od 15-17. zdg 58 597

Pięciopokojowe
taras, ogród, nowa willa. Gru-
dzieniec 32. zdg 58 840

1 lub 2
pokoje z kuchnią komfort. Krzy-
żowa. Zgłoszenia Górna Wilda 80. m. 4. zdg 58 871

2 pokoje
kuchnia z przynależnościami do
wynajęcia od 1. 11. Czwarta-
ków 26a. zdg 58 809

3 pokoje
kuchnia wydzierżaw gospodarz. G. Wilda 147. zdg 58 805

Czteropokojowe
łazienka 75.— Matejki dwupoko-
jowe 35.— od gospodarza wynaj-
mie „Pawilon”. Pocha 15. zdg 58 953

Mieszkania
poszukujesz spiesz do najsolid-
niejszego biura

„Jur”
Piekary 26. zdg 58 949

Pokój
kuchnia, emerytowi, urzędnikowi.
Ławica-wieś, Poznańska 21.
Gumienny. zdg 58 988

Trzypokojowe
mieszkanie z komfortem I piętro.
Rynek Jeżycki. Oferty Kurjer
Poznański zdg 58 932

6-pokojowe
centrum I piętro słoneczne 150.—
zł gospodarza. Zgłosz. do Kurje-
ra Pozn. zdg 59 028.

Trzy
pokoje kuchnia, śródmieście pew-
nemu płatnikowi, ulica Józefa 6.
m. 5. zdg 58 921

4-pokojowe
III. Staszica 80.— zł. Zgłoszenia
Nowomiejski 5. m. 4. zdg 58 983

4-pokojowe
zaraz tanio. Kilińskiego 4. I. zdg 58 959

3
łazienka, Pocha. Gasiorowskich
urzędnikowi, zwrot 200.— złotych.
Świercz, Zupańskiego 18. zdg 59 109

13. SZUKA MIESZK.

„Informator”
mieszkań poszukuje. Skarbowa 1
(dom ogrodowy). zdg 54 904

Młode
małżeństwo poszukuje stróż-
stwa zaraz. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 58 581

2
pokoje kuchnia poszukuje urzęd-
nik państwowy. Zgłoszenia Kur-
jer Poznański zdg 58 658

Na stałej
posadzie państwowej poszukuje
pokoju z kuchnią wprost od go-
spodarza solidny pewny płatnik.
Oferty Kurjer Poznański zdg 58 847

Wyższy urzędnik
poszukuje 3-4 pokoi. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 58 820

3 pokojowe
czyste, łazienka, śródmieście Je-
życe od 1 wynajmie lekarz. Po-
średnicy wykluczeni. Oferty Kur-
jer Pozn. zdg 58 857

Mieszkania
jedno- lub dwupokojowe poszu-
kuje. Oferty Kurjer Poznański
zdg 58 955

Poszukuję
dwóch pokoi, kuchni, pewny płat-
nik. „Złoty Róg”. Jasna 12. zdg 58

Trzypokojowego
centrum — Grudnia — poszukuje
kupiec właściciel. Oferty gospo-
darza. Kurjer Pozn. zdg 58 995.

Małżeństwo
pokoju kuchni lub jednego poko-
ju poszukuje. Czynsz podług ugo-
dy. Oferty Kurjer Poznański
zdg 59 090

Urzędnik
poszukuje 2-3 pokoi. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 58 981

Urzędnik
dwa- trzypokojowego, przynależ-
nościami. Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 58 968

Pokoju
kuchnia poszukuje meblami bez,
piacę zgóry. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 59 084

Wilda
2 pokoje kuchnia, ewtl. dzierża-
wa zgóry. Oferty Kurjer Poz-
nański zdg 59 075

Dwupokojowego
poszukują bezdzietni spokojni —
urzędnik. — Oferty Kurjer Pozn.
zdg 59 058

15. POKOJE UMEBL.

„Informator”
poleca pokoje. Skarbowa 1 (dom
ogrodowy). zdg 54 906

Pokój
dwuosobowy. Aleje Marcinkow-
skiego 28. m. 19. zdg 58 676

Małżeństwu
umebl. używanie kuchni, łazienka
elektryczność. Karwowskiego 10.
m. 5. zdg 58 483

Niekrepujący
dwuosobowy u rzymaniem bez —
pewniejszeństwo urzędnicy. Wroc-
ławska 3. m. 4. zdg 58 835

Jednospobowy
wygodami, fortepianem, czysty.
Słowackiego 35/5. zdg 58 831

Łakowa
18 — 10. zdg 58 829

Przecznica
10, m. 1 lepsze-emu. zdg 58 828

Słowackiego
25 — 13. zdg 58 808

Józefa
6. m. 10, utrzymanie em. zdg 58 803

Pokój
Spokojna 29 — 5. zdg 58 850

Ciepły
dobrem utrzymaniem, łazienka —
Podgórna 12b — 9. zdg 58 885

Pokój
utrzymaniem, śródmieściu, kultura-
lnemu panu lub pani. Zgłosze-
nia Młyńska 3-5. zdg 58 888

Wspólny
pani 15.— Grosman, Piekary 18.
zdg 58 951

2
pokoje biurowe I. p. oddam Al.
Marcinkowskiego 18 m. 4.
zdg 59 020

Dwuosobowy
przechodni. Ratajczaka 9 — 10.
zdg 58 940

Szwajcarska
14-4, elektryczność, obiadam —
bez. zdg 58 902

Pokój
dla pani bez pościeli od 1. 11. —
Długa 18. m. 3. zdg 58 947

Dwa
próżne słoneczne, frontowe poko-
je, łazienka, śródmieście, intelli-
gentnym paniom lub solidnemu
panu na stanowisku. Oferty do
Kurjera Poznańskiego zdg 58 957

Pokój
próżny balkonowy, słoneczny, sa-
motnej. Wybickiego 2 — 14.
zdg 58 927

Niekrepujący
wygody tanio. Ratajczaka 11a / 83
zdg 58 994

Panom
utrzymaniem siedemdziesiąt —
Wrocław 13 — 11. zdg 58 988

Ciepły
Wrocław 5, m. 4. zdg 58 982

Pierackiego
12 — 10. zdg 58 973

Młyńska
12 a — 10. zdg 58 960

Z klatki
umeblowany solidnemu panu do
wynajęcia od 1-go listopada. Al.
Marcinkowskiego 1. m. 8. (dom
narożnikowy). zdg 58 908

Mickiewicza
15 — 8 1-2 osobowy. zdg 58 909

Elegancki
niekrepujący, telefon panu. Mar-
cina 15. m. 7. zdg 58 078

27 Grudnia
zdg 59 118

Dwuosobowy
na stanowisku Marcin 62 — 6.
zdg 59 056

Komfortowy
pokój. Aleje Marcinkowskiego 17.
m. 8. zdg 59 051

Nowomiejski
plac 6a — 23 duży, frontowy,
kulturalnym. zdg 59 049

Ładny
elegancki, słoneczny, bardzo do-
brem utrzymaniem dla pani za-
raz. Telefon. łazienka, Stary
Rynek 78 — 4. Plac Działowy
zdg 59 048

Niekrepujący
jednemu dwóm kolegom. Plac
Kolegiacki — Nowy Rynek 4 —
19. zdg 59 037

16. SZUKA POKOJU

Wyplacalny
poszukuje pokoju umeblowanego,
ciepłego, słonecznego, niekrepują-
cego przy czysto-polskiej rodzinie
z całodziennym b. dobrem utrzy-
mianiem po przystępnej cenie od
zaraz. Oferty Kurjer Poznański
zdg 58 771

Pokoiku
częściowo umeblowanego, możli-
wie śródmieściu do 15.— po-
szukuje pani. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 57 826.

Centrum
niekrepującego, frontowego, kom-
fortowego zaraz. Oferty podan-
iem ceny Kurjer Poznański
zdg 58 848

Pokoju
klatki schodowej, centrum po-
szukuje przyjezdny. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 58 865

Pokoiku
z centralnem śródmieściu, cena
pierwszego. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 58 886

2 pokoje
łazienka, telefon pan na poważ-
nem stanowisku. Oferty Kurjer
Poznański zdg 58 937

Pani
poszukuje eleganckiego pokoju z
pianinem, elektrycznością, opa-
łem śródmieście. Opera. Cena
Oferty Kurjer Pozn. zdg 58 961

Pokój
używaniem kuchni, małżeństwo
z dziewczynką od 1. najchętniej
Półwiejska — okolica. Oferty
Kurjer Poznański zdg 58 906

Pokoiku
do 15.— Oferty Kurjer Poznań-
ski zdg 59 071

Pani
15-20.— śródmieście. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 59 112

Inżynier
niekrepującego, telefon. Oferty
Kurjer Poznański zdg 59 100

Starsze
bezdzielne małżeństwo poszukuje
pokoju nie dużego, nie wysoko,
lecz ciepłego, w śródmieściu, moż-
liwie z używaniem telefonu, przy
inteligentnej rodzinie. Zgłoszenia
Kurjer Poznański pod zdg 59 117

Dwóch
próchnych szukam. Oferty Kur-
jer Poznanski zdg 59 121

Jednospobowego
fortepian tanio. Oferty Kurjer
Poznański zdg 59 119

18. DZIERŻAWY

Wydzierżawie
gospodarstwo ogrodniczo-rolne
około 13 mórg w Puszczykowie
Starem, 3 morgi sadu i ogrodu
warzywnego, dom mieszkalny.
Informacje: Spisgardt, Puszczy-
kowo Stare. dg 4504

Bufet
w Bydgoszczy do wydzierżawie-
nia. Oferty Poznań, Dąbrowskie-
go 39, restauracja. zdg 59 102

17. LOKALE

Skład z mieszkaniem
3 pokojowym, obszernym i jasnym
kuchnią, łazienką, niski parter, —
nadający się również na biura
wprost od gospodarza od 1. 11.
1935 r. do wynajęcia. Zgłoszenia
J. Loga, Poznań, ul. Słowackiego
18. telefon 66-89. Pg 5816-42.55

programy radiowe

WARSZAWA

Czwartek, 24 października.
6.30 audycje poranne; 7.20 dzien-
nik; 12.03 dz. południowy; 12.15
poranek muzyczny dla młodzieży;
13.00 muzyka Bacha; sonata d-
mol (suity) na skrzypce — solo
z pływ; 13.25 chwila dla kobiet;
15.15 gielda; 15.30 muzyka lekka
z pływ; 16.00 bajka „O kocie w
butach” dla dzieci; 16.15 rec. for-
tepianowy H. Dicksteinówny;
16.45 „Cala Polska śpiewa” tr.
z Katowic; 17.00 „Kolonie angiel-
skie i francuskie w Afryce” od-
czyty; 17.15 koncert zespolu Adam-
skiej-Grosmanowej; 17.50 „Książ-
ka i wiedza”; 18.00 rec. skrzypco-
wy M. Marco; 18.30 „Film pla-
styczny — architektura”; 18.40 pog.
krajoznawcza; 18.45 piosenki w
wyk. T. Mankiewiczówny i M.
Fogga; 19.00 pogadanka; 19.10
program; 19.35 sport; 19.50 pog.
aktualna; 20.00 muzyka lekka z
pływ w wyk. ork. A. Furmanie-
skiego; 20.45 dziennik wieczorny;
21.00 słuchowisko: „Kapitan statku
Siveking”; 21.35 pieśni polskie
odśpiewa K. Czekotowski; 22.00
koncert historyczny muzyki polskiej
z 18 wieku w wyk. ork. i
Zboińskiej - Ruszkowskiej (sopr.)
oraz A. Mazanka (bas); 23.05 mu-
zyka taneczna z pływ.

**PROPONUJEMY
LAMPOWICZOM**

na czwartek:
17.00 Monachjum. Muzyka lek-
ka. 17.15 Praga. Romanse rosyj-
skie. 17.30 Wiedeń. Muzyka chiń-
ska i japońska. 18.00 Leningrad.
„Cyf” — opera Massenet.
19.00 Wrocław. Utwory. A.
Schattmanna wyk. ork. — chór i
solisci. 19.00 Frankfurt. Koncert
rozrywkowy. 19.20 Wiedeń. Pie-
dziesięciolecie operetki J. Straussa:
„Baron cygański”
cert w wyk. wiedeńskiej ork.
symf. pod dyr. Holzera i solisci.
śpiewacy. 19.30 Sztokholm. U-
twory Palmgrena z udz. kompo-
zytora. 19.40 Praga. „Jan
Strauss” — film radiofoniczny.
20.00 Sottens. Koncert symf.
20.10 Hamburg. A wieczorem
tańczymy”. 20.10 Kopenhaga.
Koncert symfoniczny pod dyr.
M. Malko, z udz. pianisty Fir-
kusnego. W programie muz. ro-
rk. i organy.

POZNAN

Czwartek, 24 października.
Poznań — 6.30 z Warszawy;
7.50 program; 11.58 z Warszawy;

13.00 popularne melodie R. Stol-
ca, Benatzkyego i Lehara z pływ;
13.25 z Warszawy; 13.30 muzyka
lekka z pływ; 15.15 gielda; 15.30
muzyka z pływ; 16.00 z Warszawy;
16.30 pog. p. t. „Z nad krawe-
dzi” brata Cezarego; 18.40 pog.
krajoznawcza; 18.45 arje operet-
kowe i piosenki w wyk. C. Krey-
czy (sopr.) 19.00 skrzynka tury-
styczna; 19.10 program; 19.35 wiad-
dom. sportowe; 19.40 z Warsza-
wy; 23.05 muzyka taneczna z
pływ.

syjska. 20.10 Frankfurt. Koncert
symf. 20.10 Królewice. Wesoly
program dwugodzinny. 20.15
Sztutgart. „Cyf” — ballada sta-
rohiszpańska z muzyką; 20.15 Bu-
kareszt. Koncert symf. pod dyr.
Georgescu, z udz skrzypka Hen-
rysia Szerynga. 20.15 Ryga. Fe-
stiwal Liszta. 20.30 Poste Pari-
sien. Muzyka lekka. 20.50 Medjo-
Rzym. „Zatopiony dzwon” — ope-
ra Respighiego.
21.00 Koenigs wusterhausen. Kon-
cert kompozytorski Kuennego
w wyk. ork. symf. pod dyr. kom-
pozytora. 21.00 Kolonia. Utwory
Haydna. 21.00 Anglia (Reg.
Progr.). Utwory Czajkowskiego.
21.30 Praga. „Wesoly Mozart”
— koncert radioor. i solistów.
21.30 Strasburg. „Kwiat herba-
ciany” — opera kom. Lecocqua.
21.55 Poste Parisien. Music-hall.
22.00 Sztokholm. Program roz-
rywkowy. 22.00 Kolonia. „Muzycz-
ka plynie w wieczornej godzinie”.
22.10 Budapeszt. Koncert ork.
budapeszteńskiej. 22.15 Praga.
Muzyka jazzowa. 22.15 Oslo. Wy-
step kwartetu Kolischa. 22.30
Kopenhaga. Muzyka taneczna.
22.30 Luksemburg. Koncert symf.
22.30 Lipsk. Koncert nocny. 22.30
Wrocław. Sonaty fort. Beetho-
vena. 22.45 Radio Paris. Koncert
symf. pod dyr. Engelbrechta.
23.00 Hamburg. „Perseusz i
Andromeda” — opera Haendla
(na stilu). 23.00 Monachjum. Mu-
zyka kameralna. 23.20 Anglia
(Nat. Progr.) Muzyka lekka.
24.00 Sztutgart. Koncert nocny
ork. i organy.

Alkazar?

Pg 6119/2-56, 408/4

Ubikacyj

na warsztatach obuwniczych poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 876

Pracownię

obuwaru dobrze zaprowadzona — kompletnie urządzona — odstąpić zaraz. Poznań, Matejki 50. zdg 58 085

22. ZGUBY

100 zł nagrody

otrzyma oddawca paczki brudnej bielizny zagubionej w sobotę na ul. Wielkiej. Bielizna znaczone literami K. Z. i W. K. Oddać w składzie A. Pluciński Poznań Stary Rynek 38/39. ng 16 662

23. ROZMAITE

Kto

ofiaruje łaskawie materac oraz mościeł wzdłuż kości dla uboższej rodziny? Odbierze „Caritas”. Podgórze 10 a. zdg 58 592

Reklamowa sprzedaż porcelany Śmiałowskiej!
1000 pięknych

serwisów

kawowych, obiadowych, deserowych, śniadaniowych, przeznaczone do rozprowadzania

wyjatkowych cenach

„Ozdoba”, św. Marcin 4

Asygnaty Kredyt! nr 15 723

Masaże lecznicze

Przyjmuję u siebie — może być wyjazd na wieś. Dyplom zagraniczny. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 052

Gorsety

Biustonosze

Pracownia

Gorsetów

„Wanda”

Firma chłopska

Ratajczaka 27

partier. zdg 58 950

Najslawniejszy

Jasnowidz Womouth, Mistrz Miedzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej, uznany jako wszechświatowy fenomen. Daje w transie jasne odpowiedzi we wszelkich kwestiach. Widzi na odległość, odnajduje zaginione osoby, przepowiada nieomylnie przeszłość, przyszłość, opracowuje horoskopy analizy grafologiczne. Zestawia w transie szczegółowe, pewne wygrane N-ra losów, podaje gdzie takowe można nabyć. Podać datę urodzenia, stan zależeć znaczki 1 — zł. Kraków — Piłsudskiego 21. ng 16 660

TEATRY

TEATR POLSKI: Środa, 23. 10. „Dzień bez kłamstwa”, gościnny występ Mariusza Maszyńskiego.

TEATR WIELKI (Opera): Środa, 23. 10. „Beatrice Cenci”.

Czwartek, 24. 10. „Hrabia Luksemburg”.

Plątek, 25. 10. „Hrabia Luksemburg”.

TEATR NOWY: Środa, 23. 10. „Dzunia”.

KINA

Poznań, środa, 23. 10.

APOLLO: „Kapyryna Marietta”.

CORSO: „Szalona noc”.

GONG: „Książę Arkadij”.

GWIAZDA: „Melodie Cygańskie”.

METROPOLIS: „Vanessa”.

OSWIATOWE T. C. L.: „Buster rozda miliony” oraz „Idylla natury”.

RENAISSANCE: „Niebezpieczna piękność” oraz „Rok 1914”.

SŁONCE: „Wyprawy krzyżowe”.

SWINKS: „Grzech miłości”.

SWIT: „Ostatni sygnał”.

TECZA-Lazarz: „Miasto pod Terorem”.

TECZA-Wilda: „O czym śnią dziewczęta”.

WILSONA: „Zbrodnia w Trinidad”.

Dywany

kilimy naprawia Tabernacki.

Kreta 24, tel. 23-56. dr 4515

Dropsy

cukierki

Eukalyptusowo - Mentolowe w torebkach i luzem oraz Słodowe. Anyżowe. Miodowe i pszczołkowe. Mieszanki. Śmietankowe z fabryki

Roma — Poznań

to szczyt dobroci. Zadać wszędzie Pg 5794/5-40-22

Dentysta - lekarz

znajdzie dobrą praktykę w dobrej okolicy Woj. Poznańskiego w mieście 6000 mieszkańców. Mieszkanie 5 pokoi, kuchnia i łazienka w domu nowoczesnym urządzonym z centralnym ogrzewaniem, światłem gazowym instalacją wody, w centrum miasta w rynku położone wolne. Zgłoszenie przyjmuje Kurjer Poznański zdg 59 010.

Znana

wróźbiarka Adarelli

przepowiada z cyfr — kart — ręki. Przyjmuje 10 rano do 9 wieczór. Podgórze 13, mieszkanie 10 front. zdg 58 924

Chiromantka

światowa przepowiada przeszłość — przyszłość. Siemiradzkiego 11 m. 11. zdg 58 939

24. NAUKA

Szkoła tańców

Szczurkówny

Pocztowa 23, partier. zdg 56 027

English lady

gives lessons - conversation Szmarzewskiego 8, m. 7. zdg 58 832

Poszukuje korepetytora
działnego filologa łaciny dla 8-klasisty. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 830

Akademik

niemiecki, ukończony uniwersytetem, znajduje się w krytycznym położeniu. Udziały języka niemieckiego i angielskiego — starannie i dokładnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 57 586

Tanio

konwersacja rosyjskiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 810

Kto

przygotuje z gwarancją do matury polskiego, francuskiego. Cena, referencje. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 899

Studentki

udziela korepetycji wszystkim przedmiotów. Samopomocowa Organizacja Studentek. Aleje Piłsudskiego 1, pokój 2. zdg 47 703

Szkoła tańców

Szorskiego

Lekcje praktyczne: — wtorki, czwartki, soboty, niedziele. Piłsudskiego 12 tel. 38-08. zdg 58 985

25. MUZYKA

Klasa wiolonczelowa

Wielkopolska Szkoła Muzyczna. Ratajczaka 36. zdg 50 766

Pianina

naprawiam, stroje fachowo tanio. — Mistrz budowy fortepianów Drygas, Podgórze 10a zdg 58 898

Pianista - acordeon

od 1. XI. warunki — kabaret „Mazurka” Grudziądz. zdg 50 015

Kwartet

potrzebny. Podać warunki utrzymania, instrumenty. Kawiarnia Rawicz Wilk. Rynek 8. zdg 59 003

Lekcyj

gry na fortepianie udziela dyplomowana nauczycielka. Aleje Marcinkowskiego 1, m. 8 (dom na rożnikowy). zdg 58 907

Jazzbandzistka

pianistka - acordeon potrzebna. Duszyński, Poznań, Łakowa 19. zdg 59 107

Kwartet

trio wolne 1. 11. Repertuar, humor, śpiew. Instrumenty poboczne. Zgłoszenia Agencja Kurjera Poznańskiego. Pleszew. ng 16 661

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Młodszy

inteligentny, religijny, poszukuje posady wóznego portiera, inkasenta, względnie innej od 1. 11. lub później. Kaucja 1000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 778

Mareckiego

— mieszanki, dropsy i śmietankowe groszowe to towar pożądanym i wyróżniany przez klienta

Fabryka Cukrów St. Marecki, Poznań nr 14 623

Kilkaset

złotych dam za wyrobiecie odpowiedniej posady magistrów prawa. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 335

Dziewczyna

do wszystkiego nawskroś uczciwa religijna, długoletnie świadectwo szuka miejsca, od listopada. — Oferty Kurjer Poznański zdg 58 469

Kucharka

szuka posady na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 786

Tokarz - rusznikarz

wrócił z wojska, szuka posady. — Ludwik Grzeskowiak, Smolna 7, m. 6. zdg 58 974

Bilansista

rutynowany poszukuje pracy. — Prowadzi księgowość gospodową już za 20 zł miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 56 216

Dziewczyna

samodzielną zaprawami, lepszym domu, najchętniej młode małżeństwo, samotnej osoby, poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 552

Panienska

emigrantka z językiem niemieckim i francuskim poszukuje posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 849

Panienska

poszukuje posady krawcowej. — Krawca do reki. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 846

Urządnic gospodarczy

kawaler, w średnim wieku ze szkołą polniczą, 8-letnią praktyką, doświadczeniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 827

Ekspedjentka

działa, branży kolonijnej lub innej, dobre świadectwa poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 825

Kucharka

poszukuje posady od 1 posługi lub prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 823

Panienska

z ukończoną Szkołą Handlową szuka posady (do biura). Oferty Kurjer Poznański zdg 58 819

Ogrodnik

dobrze polecony poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 867

Kucharka

samodzielną szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 870

Osoba

inteligentna szuka posady gospodini, za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 874

Młody

inteligentny poszukuje posady z kaucją 400 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 880

Gospodyni - kucharka

poszukuje posady do samotnej osoby także na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 880

Starsza

niecierpi szuka posady lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 890

Posługaczka

poszukuje posady na cały dzień lub dwie godziny, zaraz lub 1. — Oferty Kurjer Poznański zdg 58 891

Szukam

posady z go oświadczeniem do 2 osób za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 892

Szukam

posady z gotowaniem, kochająca dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 893

Szukam

posady z gotowaniem, kochająca dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 934

Panna

poszukuje posady do interesu, władając językiem polskim i niemieckim. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 895

Panna

poszukuje pracy w fabryce, lub podobnej, złoży zwarancie. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 963

Panienska

lat 14, poszukuje nauki do szycia i kroju. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 983

2 lokale

w gmachu przy ul. Nowej 10 do wynajęcia 1 (po firmie Ebertowski) od zaraz, drugi (narożnikowy) od 1 stycznia 1936. Zgłoszenia: Zarząd Miejski, ul. Grunwaldzka 18, pokój 4. ng 16 672

— mieszanki, dropsy i śmietankowe groszowe to towar pożądanym i wyróżniany przez klienta

Fabryka Cukrów St. Marecki, Poznań nr 14 623

Pomocnik

krawiecki szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 917

Kasjerka

z kaucją, wdowa po urzędniku szuka posady referencje. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 116

Przyjmę

pracę jako stróż z kaucją 100 zł w Banku względnie innem, przedsięwzięciem. Zgłoszenia proszę skierować pod: Składnica poczta Trzemeszno Nr. 120. zdg 59 007

Dziewczyna

poszukuje posady do restauracji. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 843

Dziewczyna

uczciwa, z porządnej rodziny szuka posady do dzieci zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 844

Dziewczyna

gotowaniem szuka posady zaraz lub 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 025

Pracznia - posługaczka

młoda poszukuje prania lub posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 022

Posady

wóznicy jakimkolwiek bądź przedsięwzięciem gwarantuję 100 zł poszukuje zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 019.

Krawcowa

samodzielną poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 58 929

Inteligentna

młoda szuka zajęcia biurowego lub ekspedjentki, skromne wymagania. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 922

Posługaczka

poszukuje posady, dobre polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 920

Dziewczyna

do wszystkiego szuka posady. — Oferty Kurjer Poznański zdg 58 915

Krawcowa

pierwszorzędna na wszelką pracę poza domem 2. — dziennie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 934

Czeladnik

plekarski z 8-letnią praktyką z wszelkimi piecami obeznanym poszukuje posady. Zgłoszenia proszę skierować pod: Składnica Poczta Trzemeszno. Nr. 100. zdg 59 006

Gorzelany - kasjer

lat 36, dobry fachowiec poszukuje zaraz posady. Oferty skierować do Kurjera Poznański zdg 59 004.

Dziewczyna

młodsza z porządnej rodziny do wszelkich prac z gotowaniem szuka posady od 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 997.

Kucharka

dobra, średnim wieku poszukuje posady do restauracji lub prywatnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 092

Dziewczyna

uczciwa poszukuje posady do restauracji zaraz lub od 1. 11. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 089

Polecam

wszelką służbę dworską, hotelową. Lewandowska, Aleje Marcinkowskiego 16. zdg 58 967

Ekspedjent

działny branży papierniczej, dekoracji, naprawa piór pragnie zmienić posadę, chętnie wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 966

Sierota

inteligentna, średnim wieku, bardzo uczciwa, władająca językiem polskim, niemieckim, muzykalna, umiejąca prowadzić księgi kasowe, poszukuje posady do towarzystwa starszej pani lub do zarządu domem u samotnej osoby. Zajmie się również prowadzeniem rachunkowości w składzie. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 912

27. WOLNE MIEJSCA

Lekarz

W Mikstacie powiat Ostrowo od 15. 10. wolna posada lekarza-katolika. Mieszkanie komfortowe, elektryka na miejscu. Połączenie autobusem 3 razy dziennie do stacji kolejowej Ostrowo i Ostrowsko. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 819

Młoda

posługaczka na przedpołudnie potrzebna. Przemysłowa 29, m. 7. zdg 58 842

KOLA ERBE

przy zmęczeniu fizycznym i umysłowym

Akwizytorzy

wszelkiej branży mają możliwość dodatkowego zarobkowania pewnej branży, na bardzo korzystnych warunkach województwie Poznańskim, Pomorskiem, Zgłoszenia Al. Marcinkowskiego 13, II ptr. pokój 38. zdg 58 866

Ucznia (ce)

poszukuje dentysta, dobra nauka, wolne utrzymanie, opłata według umowy. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 878

Służąca

uczciwa pracownia potrzebna. M. Garbary 8, m. 1. zdg 58 879

Dziewczyna

do wszystkiego (bez prania) do brzem gotowaniem, prasowaniem, usługą czyszczeniem potrzebna na wieś do 3 osób. Pensja 40 złotych. Pomoć w kuchni. Zgłoszenia Maj. Sławno, pow. Gniezno. zdg 57 511

Organizatora

kupca lub przemysłowca poszukujemy. Oferty Kurjer Poznański zdg 58 996

Ekspedjentka

branży obuwniczej potrzebna. — Tylko pierwszorzędne siły zgłoszenia się mogą z życiorysem, świadectwami i 1 fotografią Kurjer Poznański zdg 58 992.